

ANEXĂ

La Hotărârea Consiliului Local
Nr. _____ din _____.2008.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

„TIMIȘOARA ECOLOGICĂ”

**CONCEPT PRIVIND STRATEGIA ÎN
DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI**

Timișoara – 2008

CAPITOLUL I

CONCEPT, PRINCIPII, OBIECTIVE

Preocupările privind dezvoltarea durabilă datează de peste 30 de ani când, la **Conferința asupra Mediului de la Stockholm (1972)** s-a căzut de acord asupra necesității inexorabile de a răspunde problemelor ridicate de deteriorarea mediului natural, de prevenire a agravării dezechilibrelor ecologice și de asigurare a echilibrului ecologic pe Terra și marchează momentul în care omenirea a început să recunoască faptul că problemele mediului înconjurător sunt inseparabile de cele ale bunăstării și de procesele economice, în general.

Momentul de referință care marchează o nouă viziune de dezvoltare a țărilor lumii contemporane îl constituie **Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare**, desfășurată la Rio de Janeiro, în 1992. Cu acest prilej, dezvoltarea economică și protecția mediului au fost fundamentate pe un nou concept, cunoscut sub denumirea de **dezvoltare durabilă**, adoptându-se, în acest sens, **Agenda 21** și Declarația de la Rio de Janeiro, documente program ale dezvoltării durabile.

În timp, formularea conceptului a cunoscut o perfecționare continuă, prin noi precizări și noi instrumente de înfăptuire a dezvoltării durabile, statele lumii întâlnindu-se într-o serie de conferințe și întruniri mondiale.

Punctul de plecare în formularea conceptului de dezvoltare durabilă îl constituie **Raportul Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare a ONU**, cunoscut sub denumirea de **Raportul Brundtland** (denumirea vine de la numele fostului premier laburist norvegian Gro Harlem Brundtland, conducătorul Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare a ONU) în care se consemnează ideea potrivit căreia „**umanitatea are capacitatea de a realiza o dezvoltare durabilă** – de a garanta satisfacerea necesităților actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități”.

Dezvoltarea viitoare a omenirii a fost concepută într-o viziune sistemică, integratoare, menită să răspundă necesității egalizării șanselor generațiilor care există și se succed pe Terra. Tabloul schițat privind viitoarea dezvoltare îmbină, într-un tot unitar, creșterea economică susținută cu păstrarea și ameliorarea mediului ambiant, echitatea, justiția și afirmarea democrației în viața socială.

Prefigurarea noului tip de dezvoltare economică a omenirii s-a polarizat în jurul definirii **conceptului de dezvoltare durabilă** și găsirii mijloacelor concrete, eficiente de realizare a tuturor dimensiunilor sale, care a devenit punctul central al dezbaterilor problemelor privind creșterea economică și mediul. Dezvoltarea durabilă este înțeleasă ca un nou tip de creștere economică, radical opus actualului tip, care a dominat economia secolelor al XIX-lea și al XX-lea, circumscris „folosirii resurselor naturale ale planetei, a formelor de energie convenționale și a celor neconvenționale, concomitent cu protejarea și conservarea mediului înconjurător”.

„Nimic nu se mai poate gândi de acum încolo în domeniul industrial, economic, al vieții omului, al habitatului fără a se face o evaluare din punct de vedere al mediului. Doar coordonarea ambilor factori, economic și ecologic, va putea să asigure dezvoltarea durabilă”. Problema cheie a dezvoltării durabile o constituie reconcilierea dintre două aspirații umane care, prin conținutul lor, susțin necesitatea dezvoltării economice și sociale, dar și a conservării stării mediului înconjurător, ca singura cale pentru creșterea calității vieții.

Preocupările susținute din partea autorităților și instituțiilor internaționale și naționale, a oamenilor de știință și specialiștilor din cele mai diverse domenii de activitate socială au fost semnalizate, propulsate și intensificate de un complex de procese diferite, care îngrijorează tot mai mult autoritățile și populația lumii. Printre altele, astfel de procese sunt:

- persistența fenomenului sărăciei care a cuprins majoritatea țărilor lumii;
- degradarea mediului înconjurător și agravarea dezechilibrelor ecologice;
- extinderea necontrolată a urbanizării, care afectează calitatea vieții unei importante părți a populației lumii;
- persistența șomajului, care afectează omul, considerat cel mai important factor de producție;
- manifestarea crizelor economice sub o multitudine de forme, care au drept efect dezastruos irosirea de resurse incommensurabile.

Dezvoltarea durabilă se derulează pe fondul unor **principii majore**, ce o caracterizează:

- preocuparea pentru echitate și corectitudine între țări și între generații;
- viziunea de lungă durată asupra procesului dezvoltării;
- gândirea sistemică, interconexiunea între economie, societate și mediu.

În esență, diferitele definiții privitoare la durabilitate sunt abordate **„în viziunea reconcilierii dintre economie și mediul înconjurător pe o nouă cale care să susțină progresul uman, nu numai în câteva locuri și pentru câțiva ani, ci pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat”**, ceea ce înseamnă și realizarea unui set de **obiective** economice și sociale, care se referă la asigurarea:

- creșterii economice, cu luarea în considerare a conservării și protejării resurselor naturale;
- cerințelor esențiale de muncă, hrană, energie, apă, locuințe și asistență medicală pentru oameni;
- unei noi calități a proceselor de creștere economică;
- creșterii controlate a populației;
- conservării și sporirii rezervei de resurse;
- restructurării tehnologice și menținerii sub control a posibilelor riscuri;
- abordării integrate a protecției mediului înconjurător, creșterii economice și necesarului de energie.

Dezvoltarea durabilă, prin esența sa, exprimă necesitatea integrării armonioase a dezvoltării economice, a guvernării responsabile, a asigurării coeziunii sociale și a

binomului om-natură, aspecte ce sunt relevate de principiile dezvoltării durabile, formulate în cadrul **Agendei 21 a Conferinței Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro (1992)**. Printre aceste *principii* se înscriu:

- oamenii trebuie să se afle în centrul tuturor inițiativelor de dezvoltare;
- încurajarea comunităților umane de a-și recunoaște valorile culturale, morale și spirituale;
- capacitatea comunităților de autodeterminare prin respectarea drepturilor la propria dezvoltare;
- justiția socială, echitatea spațială, intra și intergenerațională, care să asigure distribuția echitabilă a resurselor și oferirea de oportunități egale pentru membrii societății;
- participarea democratică la luarea deciziilor;
- viabilitatea instituțională care să asigure convergența de interese a diferitelor grupuri;
- sănătatea ecologică, prin recunoașterea naturii ca o moștenire comună pentru generațiile viitoare;
- echitatea între zone biogeografice în managementul resurselor naturale;
- cooperarea globală a națiunilor de pe Terra.

Principiile dezvoltării durabile continuă și vor continua să facă obiectul unor largi discuții și dezbateri, pe plan național și internațional dar, în termeni generali, acestea sunt, în prezent, bine stabilite și conceptualizate. Dezvoltarea economică este importantă pentru orice societate, însă beneficiile ei trebuie să fie mai mari decât costurile, inclusiv costurile legate de conservarea și protecția mediului. În acest context, atenția trebuie să se focalizeze asupra modalităților prin care aceste principii pot și trebuie să fie aplicate în diferitele sectoare ale economiei și ale dezvoltării sociale.

O bună parte a omenirii trăiește în mari aglomerări urbane „monstruoase” în care problemele mediului înconjurător sunt dramatice.

În prezent orașul este un decor mineral în care predomină culoarea gri, betonul, asfaltul și sticla, inducând omului acea stare sufletească de neliniște și anxietate.

Protejarea și dezvoltarea ofertei naturale și antropice, punerea ei în legătură cu locuirea, reducerea surselor interne de poluare, accesibilizarea elementelor naturale din teritoriul apropiat, interconectarea elementelor de peisaj într-o rețea verde, cuprinzând dotări de agrement și posibile atracții turistice, sunt măsuri menite să întărească vocația rezidențială a orașului și să-i contureze identitatea în cadrul concurenței interurbane regionale.

Aplicarea măsurilor de protecție și conservare a mediului, eliminarea factorilor poluatori, vor determina o menținere a calității mediului, concomitent cu o dezvoltare socio-economică viguroasă.

Promovarea cerințelor specifice ale dezvoltării regionale, în corelație cu prevederile strategice pe plan național, respectiv la nivel local, se regăsesc în conceptul de dezvoltare „*Timișoara Ecologică*”.

Conceptul de „*TIMIȘOARA ECOLOGICĂ*” înglobează problemele inventariate, programele în derulare planurile de măsuri la nivel local, pentru asigurarea unui confort ambiental corespunzător unei dezvoltări durabile a municipiului Timișoara.

Aplicarea măsurilor de reabilitare, protecție și conservare a mediului va determina:

- menținerea echilibrului ecosistemului urban;
- eliminarea factorilor poluatori care creează disconfort și afectează starea de sănătate;
- punerea în valoare a potențialului existent.

Luând în considerare aceste realități, Primăria Municipiului Timișoara propune, pentru anul 2008, conceptul „Timișoara ecologică”, în conformitate cu Planul Urbanistic General, cu programele existente pe plan local, regional, național și european propunându-și în acest sens realizarea unui program unitar de măsuri și obiective printr-un management corespunzător.

Subliniem, de asemenea, și aspectul determinant al necesității implicării efective a fiecărui cetățean, a fiecărei instituții, organizații sau agent economic cu disponibilitățile și resursele tehnice, financiare și umane existente.

CAPITOLUL II

OBLIGAȚIILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE PRIVIND GESTIONAREA PROBLEMELOR DE MEDIU

Mediul reprezintă ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv unele valori materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului. **Protecția mediului** constituie obligația și responsabilitatea autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice și juridice.

Consiliul Local Timișoara în conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2001 (republicată) a administrației publice locale, secțiunea a 2-a, art. 36, alin. 2, lit. b, alin. 6 lit. a, are atribuții privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a municipiului, asigură, potrivit competențelor și în condițiile legii, cadrul necesar pentru protecția și refacerea mediului, realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de

integrare europeană în domeniul protecției mediului și aprobă strategiile privind dezvoltarea durabilă, economică, socială și de mediu a municipiului Timișoara.

În conformitate cu aceeași lege, la art. 63, al. 3 lit. „c” și alin 5 lit. „h” se specifică obligativitatea Primăriei ca în exercitarea atribuțiilor sale să elaboreze proiecte, strategii privind starea economică, socială și de mediu, să asigure realizarea lucrărilor și să ia toate măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului.

Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006 prevede în art. 90, că autoritățile administrației publice locale au atribuții și răspunderi pentru conservarea și protecția spațiilor verzi urbane, supravegherea operatorilor economici din subordine pentru prevenirea eliminării accidentale de poluanți sau depozite necontrolate de deșeuri refolosibile, asigură salubritatea localităților, întreținerea, gospodărirea piețelor, a parcurilor publice și a spațiilor verzi, promovează o atitudine corespunzătoare în legătură cu importanța protecției mediului și are responsabilitatea de a avea personal specializat pentru protecția mediului. Autoritățile administrației publice locale, conform Legii nr. 27/2007 privind aprobarea OUG nr. 67/2006 privind regimul deșeurilor trebuie să (art. 49) asigure implementarea la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor, asigură informarea prin mijloace adecvate a locuitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor acționează pentru refacerea și protecția mediului.

Prin Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, autoritățile administrației publice locale (art. 12) au obligația de a lua toate măsurile pentru crearea de spații verzi, să țină evidența spațiilor verzi de pe teritoriul unității administrativ teritoriale (art. 18) și să înființeze registrele locale ale spațiilor verzi; conform art. 21, activitățile de administrare și gospodărire a spațiilor verzi, subordonate autorităților publice locale, sunt finanțate de bugetul local.

Conform OUG nr. 114/2007, protejarea spațiilor verzi este o obligație, o necesitate care constituie o prioritate a administrației publice locale până în 2010, respectiv 2013, suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor trebuind să ajungă la 20 respectiv 26 mp.

Pentru realizarea activităților de prevenire, control, avizare, conservare, protecție, îmbunătățire a mediului și educație ecologică oglindite în aproape 150 acte normative, s-a impus înființarea unei structuri corespunzătoare. Necesitatea intervențiilor în ecosistemul timișorean pentru o dezvoltare durabilă, existența problemelor de mediu (ploi acide, degradarea biodiversității, managementul deșeurilor, stress-ul urban etc.) au generat apariția în alte structuri locale organizate (asociații) de programe specifice mediului.

Elaborarea, la nivel local, a Strategiei privind protecția mediului, aliniată la cerințele internaționale formulate în **Agenda pentru secolul 21** și implementarea acestor cerințe prin înființarea unui corp de control ecologic la nivelul administrației publice locale, realizarea unui sistem de monitoring pentru cunoașterea stării mediului, realizarea unei bănci de date centralizate la nivelul zonei Timișoara care să

cuprindă date de referință din domeniul mediului, proiecte de mediu, rezultatele cercetărilor științifice și informarea în acest sens a populației, menținerea unui ambient sănătos, colaborarea cu instituțiile de specialitate (Garda de Mediu, Agenția de Protecția Mediului, Direcția de Sănătate Publică etc.), înființarea unui Centru de educație ecologică în scopul intensificării programelor, acțiunilor de educație au constituit argumentele care au condus la înființarea unei structuri specializate pentru mediu „Direcția de Mediu” în organigrama Primăriei Municipiului Timișoara prin HCL nr. 124/2007. În conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a aparatului propriu de specialitate al Primăriei Municipiului Timișoara, Direcția de Mediu, structurată pe trei servicii și trei birouri are următoarele atribuții principale:

2.1. SERVICIUL ADMINISTRARE MEDIU

- a) Propune măsuri de rezolvare a problemelor privind combaterea vectorilor și dăunătorilor;
- b) Efectuează verificări pentru depistarea deficiențelor în activitățile de combatere vectori și dăunători și intervine prin măsuri concrete în soluționarea eficientă a acestora prin operatorii de servicii;
- c) Urmărește efectuarea în bune condiții și la termenele stabilite a lucrărilor, activităților, serviciilor prestate de operator în domeniul combaterii vectorilor și dăunătorilor și în domeniul managementului populației canine, animalelor de companie și activității de ecarisaj;
- d) Verifică activitatea operatorilor conform programelor stabilite;
- e) Constată și sancționează contravențional, în baza legislației în vigoare, situațiile de încălcare a legislației în domeniu prin inspectorii de specialitate, împuterniciți în acest sens;
- f) Întocmește documentațiile și promovează proiecte către Consiliul Local al Municipiului Timișoara privind combaterea vectorilor și dăunătorilor, educația ecologică, cercetarea științifică, managementul populației canine, al animalelor de companie și a activității de ecarisaj;
- g) Verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor, persoanelor juridice, pe probleme de combatere a vectorilor și dăunătorilor și în domeniul managementului populației canine, animalelor de companie și activității de ecarisaj analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- h) Urmărește punerea în aplicare a actelor normative emise de organele centrale și locale în domeniu și modul de îndeplinire de către persoane fizice și juridice a obligațiilor ce le revin privind combaterea vectorilor și dăunătorilor, managementului populației canine, animalelor de companie și activității de ecarisaj;

- i) Colaborează cu reprezentanții instituțiilor și organizațiilor abilitate pe probleme privind combaterea vectorilor și dăunătorilor, managementul populației canine, animalelor de companie și activitatea de ecarisaj;
- j) Supraveghează și urmărește buna funcționare, întreținerea și modernizarea locurilor de joacă în municipiul Timișoara;
- k) Propune teme de proiectare și întocmește caiete de sarcini pentru *achiziții, licitații, concesiuni*, privind gestionarea combaterii vectorilor și dăunătorilor, managementul populației canine, animalelor de companie și activitatea de ecarisaj în municipiul Timișoara, mobilier urban, piese de joacă și locuri de joacă;
- l) Recepționează lucrările și urmărește realizarea contractelor în derulare privind combaterea vectorilor și dăunătorilor, piese de joacă pentru copii, alte materiale, cercetarea științifică și managementul populației canine, animalelor de companie și activitatea de ecarisaj;
- m) Urmărește respectarea clauzelor contractuale din oricare alte contracte care cad în competența serviciului;
- n) Urmărește respectarea normelor de ecologizare a orașului de către persoanele fizice și juridice de pe raza municipiului;
- o) Propune realizarea strategiei de mediu pe termen mediu și lung în municipiul Timișoara;
- p) Promovează și susține programele privind educația cetățenilor, împreună cu diverse organizații, asociații, instituții;
- q) Participă, prin inspectorii de specialitate desemnați la ședințele comisiilor de analiză ce funcționează în cadrul Agenției Regionale de Protecția mediului, Gărzii de Mediu Timiș, alte instituții, la nivel local, județean sau regional;
- r) Organizează periodic întâlniri cu operatorii în domeniu, analizează și stabilește măsuri de soluționare a sesizărilor, reclamațiilor primite de la utilizatori;
- s) Urmărește și inventariază problemele legate de degradarea mediului natural;
- t) Urmărește problemele legate de calitatea apei cu scopul dezvoltării unui program de management durabil al apei și al evaluării impactului calității apei de precipitații asupra mediului;
- u) Urmărește modalitatea de aplicare a actelor normative emise de organele centrale privind organismele modificate genetic.

2.1.1. Biroul Ecologie Urbană

- a) Urmărește problemele legate de poluarea sonoră și prin vibrații;
- b) Verifică activitățile ce se desfășoară în piețele ce aparțin Consiliului Local al Municipiului Timișoara și în piețele private, privind aplicarea legislației de mediu;

- c) Combate degradarea biodiversității, a mediului natural și propune măsuri de rezolvare a problemelor privind reechilibrarea biodiversității;
- d) Verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor și persoanelor juridice pe probleme de mediu, analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- e) Promovează și susține programele privind educația cetățenilor împreună cu diverse organizații, asociații, instituții;
- f) Urmărește problemele legate de protecția naturii;
- g) Urmărește, propune și implementează „tehnologii verzi” nepoluante;
- h) Urmărește reducerea cantității de pulberi emise din activitatea de transport, materiale de construcții, demolări, lucrări de construcții;
- i) Promovează și susține programe de turism și agrement;

2.2. SERVICIUL SPAȚII VERZI

- a) Propune măsuri de rezolvare a problemelor privind spațiile verzi;
- b) Efectuează verificări pentru depistarea deficiențelor în activitățile de spații verzi și intervine prin măsuri concrete în soluționarea eficientă a acestora prin operatorii de servicii;
- c) Urmărește efectuarea în bune condiții și la termenele stabile a lucrărilor, activităților, serviciilor prestate de operator în domeniul spațiilor verzi;
- d) Verifică activitatea operatorilor conform programelor stabilite;
- e) Constată și sancționează contravențional, în baza legislației în vigoare, situațiile de încălcare a legislației în domeniu prin inspectorii de specialitate, împuterniciți în acest sens;
- f) Întocmește documentațiile și promovează proiecte către Consiliul Local al Municipiului Timișoara privind modernizarea spațiilor verzi;
- g) Verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor, persoanelor juridice pe probleme de spații verzi, analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- h) Urmărește punerea în aplicare a actelor normative emise de organele centrale și locale în domeniu și modul de îndeplinire de către persoane fizice și juridice a obligațiilor ce le revin privind spațiile verzi;
- i) Colaborează cu reprezentanții instituțiilor și organizațiilor abilitate pe probleme de spații verzi;
- j) Inventariază problemele de spații verzi, împreună cu instituțiile abilitate, informează și propune măsuri în acest sens;
- k) Propune teme de proiectare și întocmește caiete de sarcini pentru achiziții, licitații, concesiuni, privind gestionarea spațiilor verzi în municipiul Timișoara;

- l) Evaluează și propune măsurile de recuperare a pagubelor înregistrate pe spațiile verzi;
- m) Recepționează lucrările și urmărește realizarea contractelor în derulare privind spațiile verzi, defrișări și tăieri de corecție arbori, achiziții de material dendrologic, refacerea spațiilor verzi afectate și distruse;
- n) Administrează contractele de achiziție publică, de lucrări și servicii rezultate în urma desfășurării procedurilor de achiziție publică solicitate Serviciului Achiziții Publice;
- o) Urmărește respectarea normelor de înfrumusețare a zonelor verzi de pe raza municipiului Timișoara, de către persoanele fizice și juridice;
- p) Organizează periodic întâlniri cu operatorii în domeniu, analizează și stabilește măsuri de soluționare a sesizărilor, reclamațiilor primite de la utilizatori;
- q) Urmărește îmbunătățirea stării de sănătate a vegetației, studiul cauzelor ce conduc la îmbolnăvirea și degradarea acesteia (boli, dăunători, poluare);
- r) Promovează și susține programe privind studiul aeroplanctonului împreună cu diverse instituții;

2.2.1. Biroul Mobilier Urban și Dezvoltare Spații Verzi

- a) Propune, proiectează și realizează piese de mobilier urban;
- b) Propune, realizează și proiectează elemente de spații verzi, aliniamente stradale, scuaruri, parcuri;
- c) Realizează studii privind reconstrucția ecologică a unor spații verzi degradate;
- d) Întocmește studii în vederea măririi suprafețelor împădurite;
- e) Propune reproiectarea zonelor verzi din cartierele de locuit;
- f) Promovează și susține programe privind educația cetățenilor împreună cu diverse organizații, asociații, instituții;
- g) Face propuneri pentru realizarea de proiecte privind amenajarea de parcări ecologice; verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor, persoanelor juridice pe probleme de spații verzi, analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- h) Realizează studii pentru înființarea unor zone verzi tematice;

2.3. SERVICIUL PROTECȚIA MEDIULUI

- a) Propune măsuri de rezolvare a problemelor de mediu ;
- b) Verifică activitatea operatorilor conform programelor stabilite;

- c) Constată și sancționează contravențional, în baza legislației în vigoare, situațiile de încălcare a legislației în domeniu prin inspectorii de specialitate, împuterniciți în acest sens;
- d) Întocmește documentațiile și promovează proiecte către Consiliul Local al Municipiului Timișoara privind problemele de mediu, stabilirea și sancționarea contravențiilor;
- e) Verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor, persoanelor juridice pe probleme de mediu analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- f) Urmărește punerea în aplicare a actelor normative emise de organele centrale și locale în domeniu și modul de îndeplinire de către persoane fizice și juridice a obligațiilor ce le revin privind mediul urban;
- g) Colaborează cu reprezentanții instituțiilor și organizațiilor abilitate pe probleme de mediu;
- h) Propune teme de proiectare și întocmește caiete de sarcini pentru achiziții, licitații, concesiuni, privind gestionarea problemelor de mediu urban în municipiul Timișoara;
- i) Urmărește respectarea clauzelor contractuale din oricare alte contracte care cad în competența serviciului;
- j) Propune realizarea strategiei de protecție a mediului pe termen mediu și lung în municipiul Timișoara;
- k) Promovează și susține programe privind educația cetățenilor împreună cu diverse organizații, asociații, instituții;
- l) Inventariază problemele de mediu împreună cu instituțiile abilitate, informează și propune măsuri, în acest sens, conducerii instituțiilor;
- m) Participă, prin inspectorii de specialitate desemnați, la ședințele comisiilor de analiză ce funcționează în cadrul Agenției Regionale de Protecția mediului, Gărzii de Mediu Timiș, alte instituții, la nivel local, județean sau regional;
- n) Organizează periodic întâlniri cu operatorii în domeniu, analizează și stabilește măsuri de soluționare a sesizărilor, reclamațiilor primite de la utilizatori;
- o) Efectuează controale privind poluarea industrială;
- p) Urmărește problemele legate de poluarea apelor de suprafață, poluarea atmosferei, poluarea solului și a apelor subterane precum și poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al comunității;

2.3.1. Biroul Avize, Control, Poluare

- a) Verifică respectarea actelor de reglementare privind gospodărirea apelor uzate, colectate în bazine vidanjabile;
- b) Analizează și stabilește măsuri de prevenire și combatere a poluărilor accidentale;
- c) Verifică și acordă avize pentru intervențiile în spațiile verzi;

- d) Verifică și acordă avize societăților care au ca obiect de activitate preluarea de materii și materiale reciclabile;
- e) Controlează activitățile cu caracter poluant la societățile comerciale;
- f) Verifică și controlează modul de gestiune a deșeurilor industriale;
- g) Verifică și controlează modul de gestiune a deșeurilor periculoase (spitale, cabinete medicale, dispensare etc.)
- h) verifică sesizările și reclamațiile cetățenilor, persoanelor juridice pe probleme de mediu, analizând situațiile pe teren și urmărind rezolvarea acestora conform competențelor care îi revin;
- i) Promovează și susține programe privind educația cetățenilor împreună cu diverse organizații, asociații, instituții;

CAPITOLUL III

TIMIȘOARA ECOLOGICĂ

OBIECTIVE PENTRU 2008

3.1. SPAȚII VERZI

Dezvoltarea urbană este în prezent un fenomen universal, de care nu este scutită nici una din regiunile lumii, putându-se vorbi astfel de o societate industrială urbană, care se naște odată cu revoluția tehnologică.

Urbanizarea a început să crească brusc după cel de-al doilea război mondial, procentul general de urbanizare înglobând astăzi aproape jumătate din populația lumii.

În acest decor artificial, de deșert sterp, oazele de verdeață, scuarurile, parcurile, apar ca adevărate miracole care redau omului speranța și bucuria de a trăi. Omul va trebui să se adapteze acestei ambianțe specifice.

Urbanismul modern se străduiește din răspunderi să corecteze defectele orașelor vechi și să creeze altele noi în care să se asigure o împletire firească între un cadru civilizat de viață urbană și condiții biologice optime.

Profunde schimbări pe care civilizația le-a produs, atât în ritmul vieții, cât și în structura mediului înconjurător, au determinat apariția unui fenomen social cu pondere din ce în ce mai mare și cu importante implicații în structura vieții sociale, pe care îl numim fenomen recreativ.

Recrearea este în prezent o necesitate vitală a societății moderne, care se impune atenției cu putere din ce în ce mai mare, motiv pentru care ea face obiectul unei preocupări atât de natură științifică, cât și administrativ organizatorică.

Un rol esențial în realizarea echilibrului ecologic al ambientului omului, îl are armonizarea raporturilor reciproce dintre spațiile construite și cele libere și plantate, dintre spațiul orașului și al teritoriului înconjurător. Intervenția omului își pune pecetea astăzi, mai mult sau mai puțin, până în cele mai îndepărtate colțuri ale naturii.

Spațiile verzi sunt parte componentă a vieții economice și sociale a unei localități, reflectând, prin existența lor, nivelul de trai, gradul de cultură și de civilizație al locuitorilor săi, cu influențe benefice și asupra psihicului uman. Ele sunt o componentă esențială a habitatului uman, cu efecte asupra echilibrului ecologic al acestuia, reprezentând un adevărat tampon și având capacitatea de a prelua o parte importantă a efectelor negative ale unor factori poluanți.

În cadrul funcționalității ecologice spațiile verzi au capacitatea de a reține precipitațiile atmosferice, reduc și purifică scurgerile de apă, fixează solul, rețin materialele aluvionale, reglează temperatura și umiditatea atmosferică. Un rol foarte important al spațiilor verzi din orașe este conservarea biodiversității, a speciilor amenințate cu dispariția adunate în grădini botanice care au un statut special.

3.1.1 Arborii - ființele vii în peisagistica orașului

Arborele, într-un oraș, este ultimul bastion al naturii într-un cadru artificial, mineral cum au devenit marile aglomerări urbane.

Arborii fac parte din patrimoniul orașului și, spre deosebire de regnul animal, care este într-o schimbare permanentă de decor, într-o continuă agitație cu motivația bine definită – supraviețuirea – total opus, arborele rămâne într-un singur loc, găsindu-și acolo tot necesarul existenței.

Admirând arborii pentru grandioarea și întreaga lor făptură, se ajunge la o constatare ce are puterea unei legi în biologie. Vigoarea unui individ sau chiar a unei specii depinde de o anumită stare de cumpătare în ceea ce privește mijloacele de subzistență. Abundența acestor mijloace duce la degenerare. Aceasta este marea lecție de viață pe care ne-o dă arborele.

Inconștient, prezența lui ni se imprimă în starea generală de spirit atât prin elementele structurii sale, cât mai ales prin bioenergie pe care o emană. Sunt arbori ce emană bioenergie pozitivă (chiparosul de baltă, salcâmul, arborele cu lalele, castanul, bradul argintiu), alții ne absorb energia negativă cu care suntem încărcăți uneori (arțarul, salcia, tuia, glădița).

Fiecare arbore este o individualitate, cu o structură și o funcționalitate mai simplă decât a noastră. Fiecare arbore respectă caracteristicile speciei, conturate și stabilizate în timp, dar se înscrie într-o marjă de variabilitate. Corespunzător speciei este modul general de creștere, de expansiune a coroanei, de ramificare – este energia specifică de dezvoltare.

Condițiile conjuncturale îi imprimă însă individualitatea. Există o formă specifică fiecărui arbore pe care o ia atunci când este singular, scăldat în lumină. În colectivitate sau chiar într-o simplă asociere de câteva exemplare, dezvoltarea sa este diferită. Îl modelează atât fireasca sa energie formativă, cât și fuga, în primul rând, după lumină.

Arborele este o ființă vie ca și omul sau animalele, el se naște, crește, respiră, transpiră, se reproduce și moare.

Poluarea atmosferică, dezvoltarea urbană, constrângerile tehnice dintr-un oraș impun unui arbore condiții dificile.

Pentru confort și exigențele citadine, pentru necesitățile activității economice, o rivalitate feroce este instaurată între mineral și vegetal.

Invazia mașinilor “a ronțait” încetul cu încetul spațiul disponibil.

Spațiul subteran, indispensabil vieții arborilor a fost redus și izolat. Rădăcinile au fost mutilate, secționare și acoperite de asfalt.

Lucrările de teren, formarea rețelelor subterane, fundațiile, sărurile rămase de la spălare, vibrațiile datorate circulației, poluarea hidrocarburilor și detergenților antrenează mutilări importante și duc la asfixierea sistemului radicular.

Fiecare zonă verde, fiecare stradă plantată influențează prin efectul răcoritor, circulația locală a aerului. Aceasta este una din funcțiile importante ale arborilor din orașe. La aceasta se mai adaugă și cel de atenuare a poluării.

Frunzele arborilor fac oficiul de filtrare a aerului, ele fiind obstacole în mișcarea descendentă al aerului poluat, reținând pe suprafața lor praful și alte diverse particule.

Tabelul de mai jos evidențiază eficacitatea efectului de reducere al poluării (prin praf) de către arbori, la măsurarea prafului din aer (Frankfurt) seara, vara, în centrul orașului.

Locație	Număr de particule praf într-un litru de aer
Gara centrală	176.000
Centrul orașului	184.000
Bulevard fără arbori	115.000
Bulevard cu arbori	38.000
Parc	31.000

Arborii contribuie la diminuarea concentrației de microorganisme aflate în suspensie din aer. Pe de o parte, provoacă reținerea lor împreună cu praful la nivelul frunzelor, iar pe de altă parte dezvoltă o acțiune microbiană directă (contra bacteriilor și ciupercilor/datorită secreției frunzelor, de substanțe numite „metabolice secundare” (polifenoli, terpene etc.) care au proprietăți antibiotice.

Tabelul următor prezintă conținutul în germeni cuprins în 3 m³ de aer din Paris.

Locație	Număr de germeni
Magazinele mari	4.000.000
Marile bulevarde	600.000
Grădini	10.000
Alte parcuri și grădini	2.000
Pădurea Fontainbleau	50

Arborii sunt capabili să fixeze monoxidul de carbon, acesta fiind toxic pentru sănătatea omului, deoarece îl fixează în locul oxigenului în hemoglobina din sânge în

timpul respirației. În cazul unei alei cu arbori și grădini se poate absorbi până la 30% din CO emis.

După experiențele efectuate la Lausanne autorii estimează reducerea ratei de NO₂ la 50% datorită arborilor unei străzi.

Se consideră că prezența arborilor în oraș poate reduce nivelul sonor măsurat la înălțimea omului. Arborii cu tulpina înaltă atenuează sensibil sunetele cu frecvențe joase și zgomotele de înaltă frecvență. O diminuare de 23 dB poate fi obținută prin plantarea unui ecran verde.

„Durerea” produsă coroanei se datorează iluminatului public, rețelei aeriene, circulației camioanelor, lărgirii străzilor care duc la rănirea ramurilor și câteodată la fisurarea trunchiului.

Folosirea sării pentru ameliorarea condițiilor în oraș, de topire a zăpezii, are influențe nefaste asupra arborilor.

Arborii și spațiile verzi răcoresc, umezesc, deprăfuiesc și decontaminează aerul.

Arborii înveselesc comunitatea umană. Ei reprezintă o adevărată oază de calm, prospețime, chemând la plimbare, destindere și joacă. Ei devin locul de întâlnire și reper.

În municipiul Timișoara – structura speciilor de arbori se prezintă astfel:

- genul <i>Acer</i> -paltinii	- 18%
- genul <i>Robinia</i> –salcâmi	- 9%
- genul <i>Prunus</i> – prunii	- 9%
- genul <i>Fraxinus</i> – frasinii	- 8%
- genul <i>Pinus</i> – pinii	- 7%
- genul <i>Tilia</i> – teii	- 6%
- genul <i>Populus</i> – plopii	- 6%
- genul <i>Picea</i> – molizii	- 4%
	<u>67 %</u>

Toate celelalte genuri se înscriu cu participări de 1 – 3 %, unele sub 1 %.

Distribuția acestor procente de participare este foarte variată pe parcuri.

O analiză a structurii parcurilor este dată de repartitia exemplarelor pe clase de vârstă, care se prezintă astfel:

- clasa a I-a (vârsta 1-20 ani)	48%
- clasa a II-a (vârsta 21-40 ani)	36%
- clasa a III-a (vârsta 41-60 ani)	10%
- clasa a IV-a (vârsta 61-80 ani)	4%
- clasa a V-a (vârsta 81-100 ani)	1%
- clasa a VI-a (vârsta 101 ani și peste)	1%

Clasa a VI-a de vârstă însumează circa 140 de exemplare.

Datele culese pe teren oferă posibilitatea unor analize mai complexe. Intre acestea se numără:

- indicele de densitate, exprimat prin număr de exemplare la ha, care pentru parcurile din nord este de 36%, iar pentru cele din sud de 16%.

- grosimea medie a stratului ecologic, care exprimă valoarea globală ecologică a fiecărui parc, este de 0,96 m.

Indicele de densitate, suprafața acoperită, grosime a stratului ecologic au următoarele valori:

Indice dens. Nr.arb./ha	Suprafața de proiecție a coroanei mp	% Acoperire	Valoarea standard coroană	Gros strat ecologic	Volum utilizat trunchi MC
288	33.145	39	140.668	1,67	534

Conform anexei nr.1 la H.C.L. nr.112 din 22.11.1994 arborii cu valoare dendrologică și ornamentală deosebită sunt în număr de 67 de exemplare, situate în toate zonele orașului.

Populația Municipiului Timișoara numără 317.953 locuitori, conform recensământului din 2002.

Spațiul verde, aparținând domeniului public timișorean, este reprezentat prin parcuri, scuaruri și alinamente stradale cuprinde un număr total de 168.500 arbori.

Conform datelor confirmate la 31.12.2006 de Institutul Național de Statistică suprafața totală a spațiilor verzi este de 502 ha alcătuită din :

- parcuri	87,59 ha
- scuaruri	12,97 ha
- alinamente și cartiere	328,58 ha
- perdea forestieră	22,00 ha
- Pădurea Verde	50,70 ha

La numărul de locuitori, spațiul verde aferent este de 15,9 mp/locuitor, respectiv 0,5 arbori/locuitor.

Conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.114 din data de 17.10.2007 se prevede ca în 2010 spațiul verde să fie de 20 mp/locuitor, ceea ce va corespunde cu 630 ha, în orașul Timișoara. Acest lucru înseamnă că în perioada 2007 – 2010 să se planteze un număr de 57.600 de arbori.

În perioada 2010 – 2013 este necesar să se planteze un număr de 85.000 arbori, ajungându-se la un număr total de 311.050 arbori, care va corespunde cu un arbore/locuitor, iar suprafața de spații verzi trebuie să ajungă la 26 mp / locuitor, suprafața totală de spații verzi ridicându-se la 819 ha.

Spațiile verzi sunt o componentă esențială a habitatului uman, cu efecte asupra echilibrului ecologic al acestuia, reflectând prin existența lor, nivelul de trai, gradul de cultură și de civilizație al locuitorilor săi.

3.1.2. SISTEMUL DE SPAȚII VERZI AL MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

Importanța spațiilor verzi a depășit nevoia trăirilor romantice, în mijlocul naturii; este dovedit științific rolul important pe care-l au în menținerea echilibrului psihic și fizic al locuitorilor aglomerărilor urbane. Un hectar de vegetație/pădure furnizează într-o zi 220 kg de oxigen, consumând, în schimb, 280 kg de bioxid de

carbon; captează cel puțin 50% din praful atmosferic

Conceptul peisagistic existent întregeste Planul Urbanistic General al Timișoarei, fiind propuse măsuri de reabilitare, protecție și conservare a mediului, prin reabilitarea parcurilor și scuarurilor existente, precum și amenajarea unor noi spații verzi, ținând seama de stilul arhitectonic al marilor cartiere de blocuri și de specificul cartierelor de locuințe individuale. O împlinire a acestor preocupări de interes ecologic o constituie perdeaua de protecție din nord-vestul orașului pe care s-au plantat până acum 23 hectare cu stejar, ulm, arțar, tei etc. Proiectul cel mai ambițios rămâne, însă, amenajarea Pădurii -Verzi ca pădure-parc (alei de plimbare pietonală, călărie, luminișuri amenajate cu bănci de odihnă), la început pe 50,8 hectare.

Cadastrul Timișoarei

Studiile efectuate pentru întocmirea Cadastrului verde al Timișoarei se referă la 25 de parcuri și scuaruri, care totalizează 98,9 ha, situate aproape exclusiv în zona centrală. Din această suprafață, 84% reprezintă suprafața ocupată efectiv de vegetație, 10% suprafața aleilor și 6% alte suprafețe cu sol acoperit. Rabatele de trandafiri sau flori și oglinzile de apă reprezintă 1%. Variabilitatea dendrologică a parcurilor din Timișoara ajunge până la 218 specii în Parcul Botanic. Numărul total de arbori și arbuști în aceste parcuri este de peste 21.000 de exemplare (desime medie - 212 exemplare/hectar), cea mai mare densitate existând în Parcul Catedralei (259 exemplare/ha). Din cele peste 21.000 exemplare de arbori și arbuști, 43% sunt specii indigene, iar 57% - exotice. Rășinoasele sunt în proporție de 22%, iar arbuștii - 21%.

Grupate pe genuri sistematice, participarea principalelor specii se prezintă astfel: paltin - 16%, salcâm - 9%, frasin și pruni decorativi - câte 8% fiecare, tei și pini - câte 7% fiecare. Celelalte genuri se înscriu cu o participare de 1-3%, unele chiar sub 1%. În compoziția pe specii a vegetației lemnoase se disting exemplare valoroase, atât prin vârstă, cât și prin importanța lor peisagistică: 44 de exemplare de

stejar, 18 exemplare de plop piramidal, 10 - tisa, 7 - molid argintiu, 7 - chiparos de baltă etc.

Repartiția vegetației lemnoase pe clase de vârstă, din total, este următoarea: 1-20 de ani - 45%; 21-40 de ani - 40%; 41-60 de ani - 9%; 61-80 de ani - 4%; 81-100 de ani - 1%; 101 ani și peste 1%.

Suprafața tuturor parcurilor existente pe raza municipiului Timișoara este de 117,57 ha, iar suprafața totală a scuarurilor, de 21,58 ha; parcul cu cea mai mare suprafață este Păduricea Giroc (fosta pepinieră a orașului) - 9,03 ha, urmată de Parcul Botanic - 8,41 ha. Suprafața totală a spațiilor verzi dintre blocuri - 412 ha. Totalul arborilor și arbuștilor de pe aliniamentele stradale, din grădinile individuale și dintre cvartalele de blocuri se ridică la 84.770 ha.

Conform Cadastrului verde, în municipiul Timișoara sunt peste 168.500 arbori din care 3,5% necesită intervenții pentru corecții sau defrișări totale, respectiv un număr de peste 6.000 de arbori.

Plantările prevăzute pentru anul 2008 cuprind specii deosebite, care vor contribui la o mai mare diversitate a peisajului timișorean și o valoare peisagistică crescută. Dintre acestea amintim: *Liriodendron tulipifera* „Fastigiata” (arbore de lalea), *Robinia pseudacacia* „Umbraculifera”, *Acer platanoides* „Globosum”, *Catalpa bignonioides* „Nana”, *Quercus borealis*, *Prunus cerasifera* „Nigra” etc

Liriodendron tulipifera „Fastigiata”

Robinia pseudacacia „Umbraculifera

Acer platanoides „Globosum”

Catalpa bignonioides „Nana”

Prunus cerasifera „Nigra”

3.1.3. Situația actuală și perspective de viitor

Spațiile verzi sunt o importantă componentă a organismului urban și reprezintă suprafețele de teren al căror fond dominant este constituit din vegetație, în general amenajată, careia i se asociază o serie de construcții specifice pentru satisfacerea funcțiilor igienico - sanitare, social - culturale sau estetice. Mai există spațiile verzi din teritoriul delimitat al dotărilor și spațiilor verzi din ansamblurile expoziționale - grădina zoologică, muzeul satului, pepiniere etc. Grădinile particulare din cadrul gospodăriilor individuale constituie o categorie aparte, prezentând o importanță deosebită în viața urbană.

Municipiul Timișoara are în prezent 502 ha spații verzi publice din care: parcuri 87,59 ha, scuaruri 12,97 ha, spațiile verzi din aliniamente stradale și blocuri 328,58 ha, perdeaua forestieră 22 ha, Pădurea Verde 50,7 ha. (Date preluate din Anuarul statistic 2006).

Spațiile verzi neorganizate - parcele din Pădurea Verde - cu suprafața lor îmbunătățesc indicele pe locuitor, dar deși au o plantație masivă, datorită faptului că nu sunt amenajate, nu sunt accesibile locuitorilor.

Din punct de vedere al repartizării în teritoriu, se observă concentrarea acestor spații în zona centrală a orașului, canalul BEGA constituind un ax. Parcurile amenajate în această zonă sunt: Parcul Central, Parcul Catedralei, Parcul Justiției, Parcul Copiilor, Parcul Poporului, Parcul Alpinet, Parcul Rozelor, Parcul ILSA, Parcul Cetății, Parcul Studentesc. Lanțul de parcuri organizat în lungul canalului, dominant pe malul nordic, are un aspect compact și masiv.

În cursul anului 2007 Primăria Municipiului Timișoara a realizat modernizarea

Parcului Dacia, Scuarului Vidraru, amenajarea Scuarului Cetății, Scuarului Păun Pincio (Sfântul Nicolae), Scuarului Pompiliu Ștefu etc. și totodată documentațiile pentru amenajarea Parcului Uzinei, Parcului Poporului, Parcului Bucovina, Parcului Rozelor, Parcului Botanic și Parcului Copiilor.

Pentru anul 2008 Direcția de Mediu își propune:

- Inventarierea tuturor terenurilor virane;
- Inventarierea terenurilor pe care se depozitează materiale de construcții;
- Achiziționarea unor suprafețe de teren în jurul municipiului pentru realizarea de spații împădurite
- Realizarea unui parc tematic
- Inițierea unor proiecte specifice fiecărei străzi, cuprinzând atât aliniamentele stradale cât și spațiile verzi din fața imobilelor
- Oferirea de material dendrofloricol și asistență tehnică necesară realizării unor proiecte tip pentru persoanele fizice și juridice care dețin curți și grădini cu suprafețe verzi apreciable.

3.1.4. Concepția peisageră a amenajărilor stradale din fața imobilelor din Municipiul Timișoara

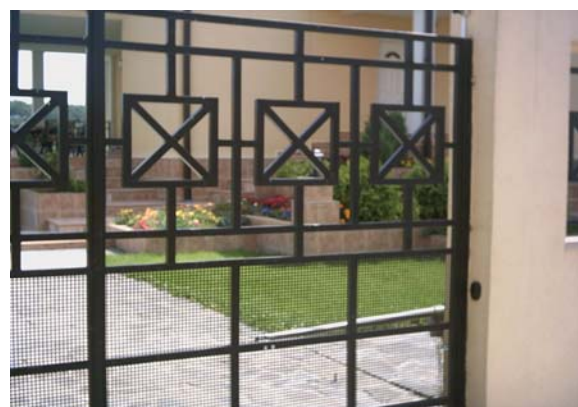
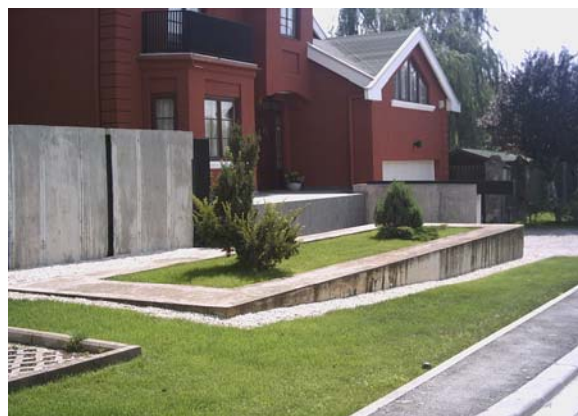
Timișoara este un oraș cu o bogată tradiție în ceea ce privește amenajările parcurilor și grădinilor, spațiilor verzi în general; astfel se pot distinge foarte clar 3 stadii de amenajare peisagistică în fața imobilelor din Timișoara:

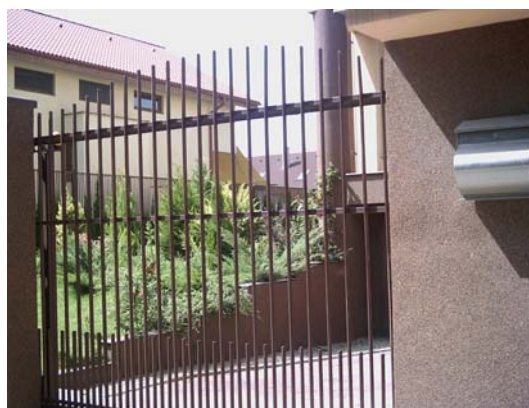
- **în cartierele vechi de case** (Blașcovici, Elisabetin, Fratelia etc.) – tradiția în amenajarea spațiilor verzi din fața caselor este veche.

- **în cartierele noi de case** (Dumbrăvița, Ghiroda Nouă, Braytim etc.) – în fața imobilelor spațiul destinat zonei verzi este alocat foarte puțin. Totuși există și oameni cu multă bunăvoință care au amenajat spațiul verde din fața imobilului pentru folosința tuturor, cum este și Parcul Triade – primul parc de sculptură din Timișoara. În aceste cartiere pot fi admirate, în schimb, amenajări peisagiste deosebite în interiorul proprietății, adevărate parcuri dendrologice, cu dotări de ultimă oră (sistem de irigare computerizat – prin picurare și prin aspersiune);

- **în cartierele de blocuri** (Circumvalațiunii, Steaua, Mircea cel Bătrân, Ion Ionescu de la Brad etc.) – la unele blocuri spațiul verde este generos, la unele cvartale fiind amenajate locuri de joacă și de odihnă (strada Vidraru, Pompiliu Ștefu, strada Irlanda). În general, la finalizarea construcțiilor, au fost amenajate și spațiile verzi. Datorită încetării întreținerii zonelor verzi, acestea au devenit în unele locuri foarte înghesuite datorită apariției arborilor din sămânță. Aceste locuri au devenit, în același timp, periculoase, arborii au crescut foarte înalți spre lumină, nu și-au dezvoltat o coroană echilibrată, având tulpina prea subțire în comparație cu înălțimea, la o rafală de vânt mai puternic existând pericolul de rupere (str. Vasile Lucaci, Bulevardul Cetății, zona Pieței Dacia). Cu toate acestea există și blocuri în fața cărora spațiul verde este foarte bine îngrijit, cu garduri vii de *Ligustrum ovalifolium* tunse la timp (adevărate ziduri verzi ce opresc praful, gazele de eșapament și zgomotul), cu arbuști cu flori, o gamă variată de conifere și plante floricole anuale și perene (zona Steaua, zona Dacia, zona Matei Basarab, zona Dâmbovița etc.).

La ora actuală spațiile verzi din fața imobilelor, din cartierele mărginașe (Mehala, Plopi) sunt plantate, marea lor majoritate, cu pomi fructiferi iar compoziția suprafeței înierbate este formată din specii spontane, aduse de vânt. Acești pomi fructiferi au început a fi înlocuiți cu specii valoroase din punct de vedere dendrologic, ecologic și estetic (cu punct de altoire la 2,5 m, balot de pământ rabițat – *Robinia pseudaccacia* „Umbraculifera”, *Catalpa bignonioides* „Nana”) în zonele: Matei Basarab, Bucovinei, Mehala, Bujorilor, Eternității, Torac etc. O dovadă a dorinței de frumos din partea cetățenilor sunt și amenajările din jurul arborilor plantați de primărie.

Pentru anul 2008, ținând cont de noua concepție peisageră, Direcția de Mediu va efectua proiecte pe străzi, în funcție de stilul arhitectonic al caselor. Astfel, se va

continua plantarea de arbori cu punctul de altoire la înălțimea de 2 – 2,5 m, a căror coroană nu va incomoda gospodăria aeriană.

În funcție de lățimea spațiului verde din fața imobilelor se vor distinge mai multe tipuri de amenajări:

- lățimea spațiului verde de **0,25 – 0,40 m**: se va planta cu plante anuale (*Portulaca grandiflora*, *Tagetes erecta*, *Tagetes patula* etc), perene (*Hosta* sp., *Aster novi-angliae*, *Dianthus* sp., *Chrysanthemum indica*, *Vinca minor*, *Lavandula angustifolia* etc.) sau arbuști (*Pyracantha* sp., *Lonicera* sp., *Kerria japonica* „Pleniflora”, *Ligustrum ovalifolium*, *Buxus sempervirens* etc.);

- lățimea spațiului verde de **0,50 – 1,50 m**: se va planta cu arbori cu balot, cu coroană formată la înălțimea care să nu incomodeze gospodăria aeriană (*Robinia pseudaccacia* „Umbraculifera”, *Catalpa bignonioides* „Nana”, *Liriodendron tulipifera* „Fastigiata”, *Liquidambar styraciflua*, *Albizzia julibrissin*, *Crataegus laevigata* „Paul Scarlet” etc.), distanța dintre arbori de 4 – 5 m. Între arbori se vor planta arbuști pentru gard viu (*Pyracantha* sp., *Forsythia x intermedia*, *Lonicera* sp., *Kerria japonica* „Pleniflora”, *Ligustrum ovalifolium*, *Buxus sempervirens* etc.) formându-se astfel o perdea de protecție ce oprește praful și gazele de eșapament, unde lățimea o permite se vor planta și plante floricole anuale și perene (*Portulaca grandiflora*, *Tagetes erecta*, *Tagetes patula*, *Hosta* sp., *Aster novi-angliae*, *Dianthus* sp., *Chrysanthemum indica*, *Vinca minor*, *Lavandula angustifolia* etc.);

- lățimea spațiului verde de **1,50 – 3,00 m**: se va planta cu arbori cu balot, cu coroană formată la înălțimea care să nu incomodeze gospodăria aeriană (*Robinia pseudaccacia* „Umbraculifera”, *Catalpa bignonioides* „Nana”, *Liriodendron tulipifera* „Fastigiata”, *Liquidambar styraciflua*, *Albizzia julibrissin*, *Crataegus laevigata* „Paul Scarlet” etc.) înspre șosea, distanța dintre arbori de 4 m. În plan secund se vor planta arbuști pentru gard viu (*Pyracantha* sp., *Forsythia x intermedia*, *Lonicera* sp., *Kerria japonica* „Pleniflora”, *Ligustrum ovalifolium*, *Buxus sempervirens* etc.), iar înspre trotuar se vor planta și plante floricole anuale și perene (*Portulaca grandiflora*, *Tagetes erecta*, *Tagetes patula*, *Hosta* sp., *Aster novi-angliae*, *Dianthus* sp., *Chrysanthemum indica*, *Vinca minor*, *Lavandula angustifolia* etc.) sau trandafiri de talie mare (120 cm). O astfel de amenajare va aranja vegetația în trepte: arbori – arbuști – plante floricole.

În funcție de expoziția și de durata de însorire a străzii se vor planta plantele floricole. Pe străzile cu expoziție nordică sau cele cu durata de iluminare de maxim 2 ore se vor folosi plante iubitoare de umbră: *Hosta* sp., *Vinca minor*, *Pachysandra terminalis*, *Hydrangea* sp., *Impatiens* sp., *Rhododendron* sp. etc. *Vinca minor* și *Pachysandra terminalis* sunt specii acoperitoare ce pot fi utilizate în loc de gazon pe porțiunile foarte umbrite. Pe străzile cu expoziție sudică sau cu mai mult de 4 ore de iluminare se vor planta plante floricole anuale și perene iubitoare de soare și lumină: *Portulaca grandiflora*, *Tagetes erecta*, *Tagetes patula*, *Lavandula angustifolia*, *Gazania splendens*, *Coleus* sp. etc.

Dar să nu uităm „regele florilor”, care a generat renumele Timișoarei de „Orașul trandafirilor”, el regăsindu-se în spațiile verzi din fața imobilelor, și nu numai, în interiorul proprietăților. În spațiile verzi din centrul orașului se găsesc aproximativ 25.000 trandafiri, iar totalul în municipiu este 40.000 bucăți. Pentru a păstra acest renume, Primăria Municipiului Timișoara, prin cele 3 societăți comerciale care întrețin spațiile verzi din municipiu, a înființat noi rabate plantate cu trandafiri, în locurile foarte însozite, cum sunt: scuarul și locul de joacă de pe strada Pompiliu Ștefu, scuarul Piața Dacia, intersecția strada 20 Decembrie 1989 cu Bulevardul Regele Ferdinand, intersecția străzii I. Ionescu de la Brad cu strada Borzești, Piața Avram Iancu, strada Gheorghe Barițiu, strada Mangalia în 2007.

Concepția peisageră reprezintă armonizarea dintre materialul dendrologic și stilul construcțiilor, modul de a trata cât mai unitar și valoros din punct de vedere ecologic și estetic vegetația din spațiile verzi (parcuri, scuaruri alinamente și zone verzi din fața imobilelor).

Repartiția spațiilor verzi nu este echilibrată, uniformă și judicioasă în raport cu suprafața orașului. În majoritatea ansamblurilor noi de locuințe în blocuri, spațiile verzi constau doar din spațiile plantate dintre blocuri, care nu sunt rezultatul unor rezervări anume pentru acest scop, ci doar respectarea distanțelor minime obligatorii între blocuri. Unele locuri de joacă pentru copii, rezervate anume prin planurile de urbanism, fie că nu au fost amenajate corespunzător cu plantațiile și utilitățile specifice, fie ca în ultimii ani au fost sacrificate în cea mai mare parte pentru amenajarea de garaje particulare. De aceea se încearcă refacerea acestor zone verzi și înființarea de noi locuri de joacă pentru copii.

Punerea în valoare a potențialului oferit de canalul Bega din punct de vedere urbanistic și ameliorarea spațiilor verzi existente, înțelegând prin aceasta restructurări peisagere, plantări, recondiționări de alei, defecțiuni de construcții, amenajări noi în zona malurilor, toate cu rolul înlăturării degradărilor existente, a disfuncțiilor sau a elementelor inestetice, fac obiectul preocupărilor pentru creșterea calității amenajărilor peisagistice în zona canalului Bega și a oglinzii de apă

Timișoara are fundamentată o concepție peisagistică privind dezvoltarea spațiilor verzi care să păstreze tradiția parcurilor istorice (Parcul Poporului, Copiilor, Rozelor, Scudier) dar și promovarea noului, atât în ce privește tehnologia, cât și diversificarea materialului dendrofloricol prin introducerea unor specii și varietăți noi în spațiile verzi, tratând vegetația unitar și valoros din punct de vedere estetic, astfel ca aceasta să devină un adevărat tampon în echilibrul ecologic, cu capacitatea de a prelua o importantă parte a efectelor negative ale factorilor poluanți.

3.1.5. Perdelele de protecție și importanța lor pentru

Municipiul Timișoara

Extinderea municipiului Timișoara în partea de vest și situarea acestuia în plină câmpie a determinat realizarea unei perdele forestiere de protecție în direcția nord-vest, direcție cu vânturi dominante. Din hărțile vechi reiese că, în trecutul nu prea îndepărtat, în această zonă a existat o pădure.

Perdelele forestiere de protecție sunt formațiuni cu vegetație forestieră, înființate prin plantare cu lungimi diferite și lățimi relativ înguste, amplasate la o anumită distanță față de un obiectiv cu scopul de a-l proteja împotriva efectelor unor factori dăunători. În ultimii 17 ani o mare parte din perdelele existente au suferit agresiuni importante care au determinat diminuarea semnificativă sau chiar anularea efectului ecoprotectiv specific al acestora.

Rolul și importanța perdelelor forestiere de protecție

Perdele forestiere de protecție constituie o resursă naturală importantă care, întreținute, ne aduc beneficii nouă și generațiilor următoare. Prin procesul de fotosinteză perdelele au o contribuție importantă în regenerarea rezervei de oxigen la nivel local. Un hectar de pădure produce anual aproximativ 30 to oxigen, din care consumă în procesul de respirație al arborilor cca. 13 to.

În zonele de câmpie cu suprafețe reduse de pădure, perdelele de protecție au o influență deosebit de favorabilă asupra mediului înconjurător, au ***rol de protecție climatică***. Acestea reduc viteza vântului pe o distanță egală cu 5 până la 10 ori lățimea lor. Astfel, vântul suferă o reducere a vitezei și unele modificări locale ale direcției, în special în apropierea solului și a perdelei. Reducerea vitezei vântului are loc în partea din vânt începând de la o distanță de 25-30 de ori înălțimea perdelei și unghiul pe care îl face direcția vântului cu perdeaua (efectul este maxim când vântul bate perpendicular pe perdeaua).

Perdelele forestiere protejează localitățile, căile de comunicație, culturile agricole și sunt surse de material lemnos într-o regiune în care pădurile sunt rare.

Arborii și arbuștii din perdeaua forestieră ***atenuează zgomotul***. În literatura de specialitate se consemnează că perdelele de protecție au capacitatea de a reduce zgomotul cu până la 10 decibeli. În SUA s-a consemnat că o fâșie de pădure de aproximativ 30 m trasată de-a lungul unei șosele, reduce zgomotul produs de circulația autovehiculelor cu 8-11%.

Perdelele forestiere de protecție au **rol depoluant**. Referitor la fenomenul de poluare chimică, se menționează că un curent de aer poluat cu bioxid de sulf în concentrație de $0,1 \text{ mg/m}^3$ poate fi complet depoluat prin traversarea sa lentă peste un ha de pădure. Ele realizează și o epurare microbiană, în special perdelele care au în componența lor conifere.

Perdelele forestiere de protecție au **rol de recreere** pentru populația limitrofă, oferă un mediu prielnic pentru dezvoltarea faunei, oferă condiții de cuibărire păsărilor folositoare, creează un microclimat favorabil în timpul verilor cu temperaturi ridicate.

Perdelele forestiere de protecție sunt **surse de produse industriale și alimentare** (fructe, ciuperci, produse medicinale și apicole), ameliorează condițiile de viață, purifică aerul, îndulcesc clima, înfrumusețează peisajul și ameliorează regimul apelor.

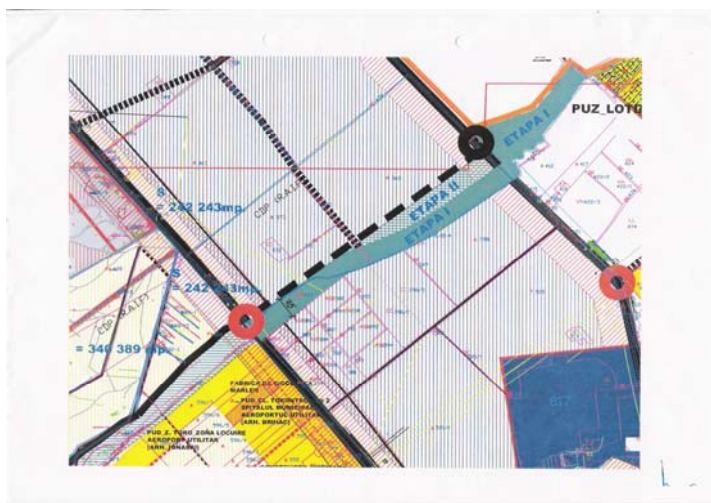
Perdelele forestiere sunt de utilitate publică, pentru protecția localităților, fundamentate pe baza unor studii întocmite de organe de specialitate, înființarea, finanțarea și gospodărirea lor fiind reglementată prin Legea nr.289/15 mai 2002.

Perdeaua forestieră a Municipiului Timișoara

Extinderea spațiilor locative într-un oraș dinamic ca Timișoara, amplasarea orașului în plină câmpie într-o zonă cu vânturi dominante din direcția de NV, necesitatea de a proteja orașul în ansamblu lui au determinat realizarea unei perdele forestiere de protecție. Măsura se înscrie în realizarea unei centuri continui de păduri sau perdele de protecție în jurul orașului. Având în vedere creșterea înceată a arborilor, timpul relativ mare pentru realizarea efectului de protecție – 15-20 ani – lucrările de înființare a perdelei de protecție au început încă din anul 2001.

Luând în considerare caracteristicile perdelei de protecție, realizarea acesteia s-a făcut în trepte din direcția vântului dominant, prin plantarea la limita nordică a arbuștilor care asigură impenetrabilitatea prin efectul de ricoșeu al vântului.

Pentru porțiunea de la Calea Torontalului spre calea Aradului, luând în considerare speciile forestiere și solurile pe care acestea vegetează, s-a tras concluzia că formula optimă de împădurire ar fi: 10% stejar (*Quercus robur*), 20% glediția (*Gleditschia triachantos*), 20% salcâmul (*Robinia pseudacacia*) și 10% ulmul de Turkestan (*Ulmus pumila*) și arbuști 40% (20% păducelul - *Crataegus monogina*, 10% măceșul - *Rosa canina* și 10% lemnul câinesc- *Ligustrum vulgare*) la distanța de 2m între rânduri și 1 m pe rând ceea ce înseamnă 5000 buc puiet/ha.

Pentru a asigura o protecție maximă, perdeaua forestieră are o lățime de 60 m, lățime care asigură acumularea în interior a întregii cantități de zăpadă transportată de vânt și anihilează într-o măsură mai mare efectul negativ al vântului.

Ca metodă de plantare s-a adoptat, în cea mai mare parte, plantarea în gropi a unor puiet de talie mare cu balot de pământ la rădăcină dar și puiet de talie mică, cu rădăcină nudă, obținuți de la Direcția Silvică.

Până în prezent, Primăria Municipiului Timișoara a plantat 22 ha de perdea forestieră de protecție. Perdeaua de protecție se întinde de la calea ferată Timișoara – Arad până la Calea Aradului. Este împrejmuită, în proporție de 90%, cu un gard din sârmă ghimpată.

Perdeaua este structurată pe 7 tronsoane, fiecare tronson având o altă compoziție de specii; numerotarea tronsoanelor s-a făcut în ordinea cronologică a plantărilor.

TRONSONUL I (limitrof căii ferate Timișoara-Arad)

Suprafața 7 ha, plantată în anul 2001-2002 este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 2460 ml. S-au plantat următoarele specii: salcâm, ulm, celtis, arțar, frasin, stejar, tei, salcâm galben, salcie tortuoasă, pin, molid, porumbar, lemn câinesc și păducel. Distanța de plantare 4x4 și completat ulterior la 2x2.

TRONSONUL II (în continuare după pod)

Suprafața 2 ha, plantată în toamna 2003 și primăvara 2004 este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 890 ml. S-au plantat următoarele specii: frasin, tei, salcâm galben, salcâm, ulm, celtis, arțar.

TRONSONUL III (după canal la ciobani)

Suprafața 2 ha, plantată în ianuarie 2005 este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 725 ml. S-au plantat următoarele specii: stejar, corcoduș, mestecăn, molid, prun roșu, salcâm, ulm, celtis, frasin, tei, salcâm galben, arțar.

TRONSONUL IV (limitrof Calea Torontalului)

Suprafața 3 ha, plantată în toamna 2004, este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 1105 ml. S-au plantat următoarele specii: ulm, celtis, frasin, tei, arțar, stejar, molid, prun roșu, corcoduș, amorfă.

TRONSONUL V (în continuarea tronsonului III)

Suprafața 3,2 ha, plantată în toamna 2005 este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 890 ml. S-au plantat următoarele specii: frasin, stejar, pin strob, corcoduș, nuci, salcâm, plop și mestecăn.

Materialul de plantat de la rândul 2 la rândul 11 este de la Ocolul Silvic Bârzava, iar rândul 1 și de la rândul 12 la rândul 22, de la SC Horticultura SA.

TRONSONUL VI (în continuarea tronsonului V)

Suprafața 1,6 ha, plantată în decembrie 2005 și ianuarie 2006 este împrejmuită cu gard din sârmă ghimpată în lungime de 450 ml. S-au plantat următoarele specii: frasin, corcoduș, salcâm, mestecăn, molid, arțar și prun roșu.

TRONSONUL VII (limitrof Căii Aradului, USAB)

În primăvara 2007, s-a plantat suprafața de 3 ha pe o suprafața de teren de la USAB, de o parte și de alta a canalului. Lățimea perdelei forestiere este de 30 m, distanța de plantare – 2x2. S-au plantat următoarele specii:

a) de la Calea Aradului pe partea dreaptă a canalului: salcâm molid, duglas, chamaecyparis, corcoduș, prunus pissardii, arbuști diferiți

b) de la Calea Aradului pe partea stângă a canalului: molid, salcâm, *Prunus pissardii*, arbuști diferiți.

În anul 2008 lucrările de plantare la perdeaua forestieră continuă, între Calea Aradului și Calea Torontalului, urmând ca până în anul 2010 să fie plantată o suprafață de 50 ha, realizându-se astfel un „coridor verde” până la Pădurea Verde. În acest sens se studiază și posibilitatea achiziționării de terenuri la Limita localității Sânanndrei mergând pe lângă localitatea Covaci în vederea realizării de noi suprafețe împădurite.

3.1.6. Terenurile virane

Pe terenurile virane, începând cu anul 2002, s-a reluat amenajarea unor spații de odihnă pentru persoanele vârstnice sau locuri de joacă pentru copii. Exemple ale unor spații verzi astfel amenajate sunt: Parcul Clăbucet, Parcul Sudului, locurile de joacă Robinson Land, Orșova, pe Str. Chiriac. În cursul anului 2007 s-a reamenajat zona verde de pe str. Pompiliu Ștefu și Bulevardul Cetății.

Bulevardul Cetății

str. Pompiliu Ștefu

Pentru 2008, Direcția de Mediu își propune reamenajarea zonelor verzi de pe str. Macilor, Lisabona, Calea Bogdăneștilor intersecție cu str. Ion Rațiu, Războieni, și Gabriela Tako.

Str. Lisabona

Calea Bogdăneștilor intersecție cu str. Ion Rațiu

3.1.7. Aliniamente stradale și penetrații

Aliniamentele de pe marile artere de circulație se vor planta cu specii diferite de arbori, pe cartiere: Calea Lipovei - stejar, Calea Torontalului și Calea Șagului - frasin comun, Circumvalațiunii - *Liquidambar*, Zona Centrală - *Prunus pissardii*, Calea Buziașului - *Acer* sp., Zona Soarelui și Ciarda Roșie - *Castanea sativa*, Cartier Cetate și Tipografilor - *Albizzia* sp. și *Ficus carica*. Aliniamentele se vor continua cu specia existentă pe artera respectivă din intravilan în două feluri: până la penetrații (dacă există teren arabil după acestea) (Calea Lugojului, Calea Aradului) sau se continuă și după penetrații (dacă după penetrații se continuă cu zone de case) (Moșnița Nouă, Giroc, Ghiroda).

Penetrațiile vor fi amenajate individual, fiecare devenind o „poartă” distinctă pentru fiecare intrare în parte. Penetrația din Calea Aradului se dorește a fi amenajată cu treiaje acoperite cu glicină, iar de o parte și de alta a acestora se vor planta flori în masive. Penetrația din Calea Lugojului se va amenaja cu vegetație dispusă în trepte: în prim plan 3 rabate cu trandafiri, în plan secund arbuști ornamentali prin flori și frunze persistente, iar în plan terțiar *Thuja* sp. Penetrația din Calea Șagului se va estetiza prin plantarea la picioarele lirei, în rabate, de plante ornamentale prin flori, pentru a crea o pată de culoare și liane ornamentale prin flori pentru a masca aspectul inestetic.

Conceptul „Timișoara Ecologică” reactualizează și definește programul pentru realizarea următoarelor obiective:

- a) efectuarea lucrărilor de întreținere în parcurile, scuarurile și aliniamentele stradale din municipiul Timișoara;
- b) menținerea, protejarea și revitalizarea zonelor verzi existente;
- c) creșterea suprafețelor verzi din municipiu. În acest sens se prevede achiziționarea unor suprafețe de teren în vederea amenajării unui parc tematic și a unei plantații de nuci;
- d) reglementarea juridică a proprietății terenurilor;
- e) inventarierea terenurilor virane, identificarea proprietarilor și obligarea acestora de a le împrejmuși și salubrită;
- f) continuarea creării perdelei de protecție în jurul localității. Continuă lucrările de plantat la Perdeaua Forestieră pe o suprafață de 3 ha în zona Calea Aradului - Calea Torontalului, suprafața totală la sfârșitul anului fiind de 25 ha;
- g) continuarea inventarierii societăților comerciale poluatoare și obligarea acestora de a se dota cu aparatura necesară pentru diminuarea și /sau stoparea poluării;
- h) sensibilizarea cetățenilor pentru formarea unei conștiințe ecologice prin intermediul mass-media, afișaje, pliante;
- i) derularea unor programe de educație ecologică și de protecția mediului în parteneriat cu ONG-uri, având drept scop sensibilizarea tinerilor din instituțiile de învățământ;
- j) îndeplinirea obiectivelor de ridicare a calității mediului urban de către autoritatea publică locală prin atragerea de surse financiare extrabugetare și prin integrarea în programe comunitare la nivel european;
- k) identificarea și implementarea unor mecanisme economice pentru încurajarea persoanelor fizice și juridice în realizarea de spații verzi, împăduriri, plantații și managementul acestora. În contextul strategiei dezvoltării spațiilor verzi în noua concepție peisagistică pentru amenajarea spațiilor verzi de pe domeniul public din fața imobilelor, Primăria Municipiului Timișoara sprijină, în fiecare toamnă și primăvară, cu material dendrologic asociațiile de proprietari și proprietarii de imobile. Obligațiile acestora este să întrețină materialul dendrologic primit prin: udări repetate în perioada de vegetație, efectuarea tăierilor de corecție și formare a coroanei la arbori și arbuști și tunderea săptămânală a gazonului. Tot în sprijinul cetățenilor și pentru o amenajare unitară a spațiului verde din fața imobilului, executată cu profesionalism pe toată strada, Direcția de Mediu – Serviciul Spații verzi din cadrul primăriei va pune la dispoziția cetățenilor proiectul de amenajare;
- l) prelucrarea societăților comerciale ce prestează lucrări edilitare pentru a limita distrugerile materialului dendrologic;

- m) refacerea spațiilor verzi prin nivelare și gazonare în urma lucrărilor edilitar-gospodărești;
 n) limitarea la nivel local a aprobărilor de modificare a planurilor de amenajare a teritoriului;
 o) reglementarea condițiilor în care se desfășoară turismul și activitățile de agrement;
 p) creșterea interesului pentru dezvoltarea zonelor de agrement prin atragerea agenților economici;
 q) diminuarea factorilor de risc generați de dezvoltarea sistemelor de habitat uman închis.
 r) efectuarea plantărilor de material dendrologic conform programului de plantări stabilit pentru anul 2008, după cum urmează:

Nr crt	Denumire stradă	Lungime stradă	Denumire specie	Număr bucăți	Observații
SC HORTICULTURA SA					
1.	Al. Borza (Trandafirilor)	570 ml	<i>Liriodendron tulipifera</i> „Fastigiata”	200	după ref. trot.
2.	Baader		<i>Robinia pseudaccacia</i> „Umbraculifera”	50	.
3.	C. Brediceanu		Arbuști	Conf. proiect	
4.	Calea Bogdăneștilor		Arbuști	4000	
5.	Cicio Pop	358 ml	<i>Acer platanoides</i> „Globosa”	20	Sch.al
6.	Circumvalațiunii (Brediceanu-Gh. Lazăr)		<i>Malus</i> Rudolf	50	Sch.al
7.	Carol I		<i>Acer platanoides</i> Arbuști	30 500	
8.	Dragalina (Carol-16 Decembrie)		Proiect amenajare zona verde din mijloc		
9.	16 Decembrie 1989		<i>Proiect de amenajare</i>		
10.	I. Nemoianu	358 ml	<i>Acer platanoides</i> „Globosa”	100	Sch.al
11.	T. Ionescu		<i>Prunus fruticosa</i> „Globosa”	100	Arbori în alv.
12.	Iuliu Maniu		<i>Robinia pseudaccacia</i> „Umbraculifera”	300	
13.	Proclamația de la Timișoara		<i>Acer platanoides</i> „Globosa”	25	Compl al.
14.	Republicii	358 ml	<i>Liriodendron tulipifera</i> „Fastigiata”	50	Schimb alin îmb
15.	Rene Brasey (Tâmpa)		<i>Catalpa Bignonioides</i> „Nana”		
			<i>Acer platanoides</i> „Globosa”		
15.	Titulescu		<i>Salix babilonica</i>	200	

16.	Vladimirescu	<i>Salix babilonica</i>	320
17.	1 Decembrie	<i>Malus purpurea</i> "Eleyi"	200

PARCURI și SCUARURI

1.	Poporului	Proiect amenajare
2.	Rozelor	Proiect amenajare
3.	Botanic	Proiect amenajare
4.	Copiilor	Proiect amenajare
5.	Piața Ștefan Furtună	Completat cu conifere
6.	Piața Consiliul Europei	Refăcut pastilele cu arbuști și conifere de talie mică
7.	Piața Horațiu	Deschis rabate cu conifere și arbuști
8.	Catedrală (față)	Rabate cu conifere și arbuști

SC DRUFEC CONS CF SRL

1.	Aluniș	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	150	
2.	Andrei Mureșan	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	200	
3.	Arcidava	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	100	
4.	Ardealul	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	200	
		<i>Acer saccharinum</i> „Pyramidalis”		
		<i>Berberis media</i>		
5.	Avântului	<i>Tilia tomentosa</i> „Fastigiata”	150	
	Ana Ipătescu	<i>Sorbus aucuparia</i>		
6.	Bogdăneștilor	<i>Acer platanoides</i> „Gobosum”		
		<i>Liriodendron tulipifera</i>		
7.	Brâncoveanu	<i>Prunus pissardii</i>	300	
8.	Bujorilor	<i>Prunus pissardii</i>	150	E.Zola încolo
9.	Calea Aradului	<i>Prunus pissardii</i>	230	
10.	Calea Șagului	<i>Acer platanoides</i> „Globosum” în alveolele din parcare		Se amenajă parcări
11.	Călimănești	<i>Acer platanoides</i> „Globosum”	160	
12.	Căpitan Damșescu	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	150	
13.	Cercului	<i>Castanea sativa</i>	350	
14.	Cetății	<i>Punus pissardii</i>	130	Se amenajă parcări
15.	Chișodei	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	380	
		<i>Laburnum Watererii Vossi</i>		
16.	Ciocârliei	<i>Acer platanoides</i> „Gobosum”	170	
17.	Cloșca	<i>Hybiscus syriacus</i> – arbore	400	
		<i>Cercis siliquastrum</i>	100	
18.	Crișan	<i>Sorbus x thuringiaca</i>	850	
		<i>Viburnum opulus sterile</i>	1700	
19.	Drubeta	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	160	

20.	Dunărea	<i>Crataegus laevigata</i> „Paul Scarlet	150	
	Dâmbovița	<i>Catalpa bignonioides</i> „Nana”		
21.	Emil Zola	<i>Crataegus laevigata</i> „Paul Scarlet	155	
		<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”		
		<i>Aesculus carnea</i> „Briotii”		
22.	Eneas	<i>Tilia tomentosa</i>	210	
	Eternității	Grupuri de arbuști		
23.	Gării	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	150	
24.	Gelu	<i>Quercus borealis</i>	170	
25.	Gh. Barițiu	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	150	
26.	Gh. Doja	<i>Prunus cerasifera</i> „Nigra”	60	
27.	Glad	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	200	
28.	Grigore	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	200	
	Alexandrescu			
29.	Hebe	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	200	
30.	Herculane	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	250	
31.	Ioan Slavici	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	170	
32.	Izlaz	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	280	
33.	Lidia	<i>Acer platanoides</i> „Gobosum”	250	
34.	Memorandului	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	200	
35.	Mircea cel	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	240	
	Bătrân			
36.	Mureș	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	270	
37.	Muzicescu	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	300	
38.	Nufărul	<i>Acer pseudoplatanus</i>	220	
	Nera	<i>Aesculus carnea</i> „Briotii”		
		<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”		
39.	Ovidiu Balea	<i>Catalpa bignonioides</i> „Nana”	600	Pr. Amen.
40.	Panselelor	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	150	
41.	Paroșeni	<i>Crataegus laevigata</i> „Paul Scarlet”	150	
	Pavlov	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”		
42.	Porumbescu	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	100	
43.	Prutul	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	250	
44.	Rebreanu	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	425	
		<i>Acer negundo</i> „Flamingo”		
45.	Romulus	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	150	
46.	Șagului	<i>Acer platanoides</i> „Globosum”		
		<i>Acer platanoides</i> „Crimson King”		
47.	Titulescu	<i>Alnus glutinosa</i>		altoită în
		<i>Albizzia julibrissin</i>		trunchi la
				2,5-3 m
48.	Ulpia Traiana	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	250	
49.	Victor Hugo	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	150	
		<i>Albizzia julibrissin</i>		
50.	Vulturilor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	300	
51.	Vladimirescu	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”		
		<i>Salix babilonica</i>		
		<i>Albizzia julibrissin</i>		

PARCURI și SCUARURI

1.	Piața Bălcescu		
2.	Pompiliu Ștefu	Trandafiri arbuști	Conf proiect
3.	Macilor	Proiect de amenajare	

SC BINDALIM SRL

1.	1 Decembrie 1918	<i>Hibiscus syriacus</i> - gard viu	15000	
			200	
2.	Borzești	<i>Juniperus chinensis</i> „Old gold”	20	completare
		<i>Juniperus</i> „Blue star”	20	
		<i>Pinus mugo</i>	20	
2.	Câmpina	<i>Tilia tomentosa</i>	100	
2.	Chopin	<i>Salix babilonica</i>	200	
		<i>Taxodium distichum</i>		
3.	Diaconu Coressi	<i>Robinia pseudacacia</i> „Umbraculifera”	240	
4.	Lorena	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	120	
5.	Mătăsarilor	<i>Tilia platyphyllos</i> „Fastigiata”	150	
6.	Peneș Curcanul	<i>Salix babilonica</i>	50	
		<i>Taxodium distychnum</i>		
7.	Stuparilor	<i>Tila platiphyllos</i>	25	
8.	Torac	<i>Tilia tomentosa</i>	200	
9.	Calea Lipovei	<i>Quercus rubra</i>	20	Compl.
		<i>Thuja occidentalis</i> „Smaragd”	10	
10.	Ion Creangă	<i>Acer platanoides</i> „Gobosum”	50	

În conformitate cu prevederile Legii nr. 24/2007 privind administrarea spațiilor verzi în zonele urbane în anul 2007 s-a demarat procedura de achiziție a studiilor de fezabilitate în vederea reamenajării și modernizării parcurilor și scuarurilor din municipiul Timișoara. S-au întocmit studii de fezabilitate și au fost aprobate de Consiliul Local al Municipiului Timișoara pentru următoarele parcuri și scuaruri: Parcul Alpinet, Parcul Justiției, Parcul Stadion, Parcul Studentesc, Scuarul Arcidava, Scuarul Adolescenților, Scuarul Arhanghelii Mihail și Gavril, Scuarul Bihor, Scuarul Păun Pincio.

Anul 2008 este răspunzător de demararea mai multor lucrări de reamenajare și modernizare a unor parcuri și scuaruri din oraș. Fiecare parc va aduce ceva nou în compoziția sa peisageră, fiind personalizat astfel:

Amenajarea Parcului Zona Uzinei:

Amenajarea acestui parc va aduce elemente peisagere noi, care nu se mai regăsesc în celelalte parcuri din Timișoara, prin 4 amenajări principale (de la pod spre Uzina de Apă):

1) un mic **teatru în aer liber** cu funcțiune socio-culturală și recreativă. Rolul principal al acestuia este de a atrage vizitatorii sub forma unor mici reprezentații. Amplasarea a fost determinată de poziția dominantă a amplasamentului în raport cu cea a podului, trecătorii având astfel o perspectivă panoramică. Pentru accentuarea

acesteia s-au prevăzut reflectoare. Teatrul va avea formă circulară, cu 13 bănci și 13 colonade din piatră nefasonată, semănând cu Stonehenge;

2) un **bazin de apă cu trei trepte**. Pe lângă rolul de a răcori aerul în verile toride și de a crește umiditatea atmosferică, va putea fi folosit ca loc de joacă pentru copii;

3) un **bazin ornamental central**. Datorită formei neregulate a acestuia, existenței stâncăriilor și a unui pod de trecere din lemn, va da senzația de lac natural. Vizitatorii vor putea sta pe marginea lacului, pe podeț sau chiar pe pietre;

4) punerea în valoare a Uzinei de Apă prin amenajarea unei **alei de promenadă** cu bănci pentru odihnă. Accesul spre bănci se va face din două direcții. Deasupra băncilor se amenajează copertine pentru a proteja vizitatorii de soare și ploaie.

Se vor planta, în principal, arbuști ornamentalii prin flori având o gamă variată de culori; perioada de înflorire se va eșalona din primăvară până toamna târziu.

Reamenajarea Parcului Zona Bucovinei:

Parcul va suferi o remodelare topografică prin crearea de coline acoperite cu gazon, arbuști și plante perene cu flori de culoare albastră și albă, din care pe timpul verii, datorită dotărilor de ultimă oră, vor fi jocuri de apă ce vor face atmosfera respirabilă în timpul zilelor toride de vară. Alături de ele, vor apare în compoziție, ochiuri de apă repartizate întâmplător. Locul de joacă va fi amenajat cu echipamente de joacă din materiale ecologice, produse de firme renumite din Uniunea Europeană.

Reamenajarea și modernizarea Parcului Poporului:

Lucrările de reamenajare și modernizare constau în: refacerea în întregime a gardului împrejmuitoar, instalarea unui sistem de irigare computerizat, refacerea aleilor, reamenajarea stâncăriei cu cascadă și a bazinului.

Reamenajarea și modernizarea Parcului Rozelor

Ca urmare a întocmirii Studiului de fezabilitate de „Reamenajare și modernizare a Parcului Rozelor din Municipiul Timișoara și a aprobării acestuia de către Consiliul Local al Municipiului Timișoara (H.C.L. nr. 180/ 29.05.2007), în 2007 s-a demarat și acțiunea de întocmire a proiectului tehnic. În anul 2008 se vor demara lucrările propriu-zise de reamenajare a parcului Rozelor.

Lucrările de reamenajare și modernizare constau în: refacerea în întregime a gardului împrejmuitoar, instalarea unui sistem de irigare computerizat, refacerea aleilor și, nu în ultimul rând, refacerea colecției de trandafiri.

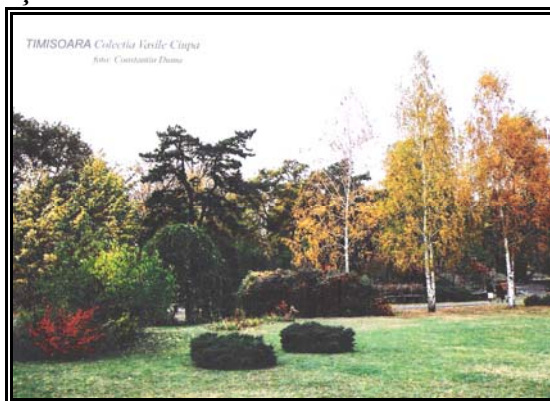
Reamenajarea și modernizarea Parcului (Grădina) Botanic

Atestarea apartenenței Parcului Botanic la domeniul public al municipiului Timișoara se face prin: *Hotărârea de Guvern* nr. 977/05.09.2002 – privind atestarea domeniului public al județului Timiș, în temeiul prevederilor art. 107 din Constituția

României și ale art. 21 alin 3 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

De asemenea, s-a încheiat “Convenția de Custodie” pentru Parcul Botanic Timișoara între Agenția de Protecția Mediului Timiș și Primăria Municipiului Timișoara cu numărul de înregistrare 4076/30.06.2006 și SC 2006 – 015965/08.08.2006, pe o perioadă de 5 ani. În această convenție sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

În acest fel s-a reglementat situația juridică a parcului, putându-se demara procedurile de reamenajare și modernizare.

S-a realizat “*Planul de management al Parcului Botanic Timișoara*” - document oficial de stabilire a obiectivelor ariei și a măsurilor de management care trebuie întreprinse pentru realizarea acestor obiective pentru perioada 2007-2012. Acesta are ca scop stabilirea domeniilor majore și a obiectivelor de management, precum și un plan de acțiune pe următorii 5 ani. Planul se constituie ca document de referință pentru planificarea activităților legate de aria naturală protejată, activități desfășurate atât de Primăria Municipiului Timișoara – Direcția de Mediu, cât și de deținătorii/administratorii de terenuri și de cei ce doresc să inițieze și să desfășoare activități pe teritoriul acestei arii protejate.

Planul de management al ariei naturale protejate „Parcul Botanic” a fost elaborat conform prevederilor **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000** și **Convenției de custodie nr. 4076 / 30.06.2006**, art.4, pct.4.1, lit.a), încheiată între Primaria Municipiului Timișoara și Agenția de Protecția Mediului Timiș, conform Ordinului Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 494/2005.

Planul de Management al Parcului Botanic s-a elaborat în vederea unei planificări integrate a acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru îndeplinirea scopului, respectiv conservarea și dezvoltarea biodiversității, prevenirea activităților de exploatare; sau de utilizare a resurselor naturale care contravin obiectivului de conservare, precum și asigurarea de condiții pentru activitățile educaționale, recreative și de cercetare științifică.

În anul 2007 s-au aprobat de către Consiliul Local al Municipiului Timișoara studiile de fezabilitate (faza I – reabilitarea parcului și faza a II-a – sediul

administrativ cu laborator de microproducție și serele pentru plante tropicale, plante de deșert și mediteraneene).

În anul 2008 se vor face eforturi deosebite pentru a întocmi proiectul tehnic pentru cele două faze și demararea lucrărilor de reabilitare a parcului. Aceste lucrări vor consta în: amenajarea unui sistem de irigare computerizat prin aspersiune și picurare, refacerea aleilor, refacerea cascadei și a lacului de la Grădina Japoneză, a râului de munte de la stâncăria Semenici, refacerea împrejurimii și plantarea de specii, soiuri și varietăți horticoale de arbori și arbuști, în funcție de origine în sectoarele corespunzătoare.

Modernizarea Parcului Justiției

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a gardului împrejmuitoare, instalarea unui sistem de irigare computerizat, refacerea aleilor după un nou traseu, personalizarea parcului prin plantarea de bulboase în pete.

Modernizarea Scuarului Bihor

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a traseului aleilor, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, amenajarea locului de joacă cu piese noi, personalizarea scuarului prin amenajarea unei „table de șah” din gazon cu marmură pisată, înconjurată de un bazin cu jocuri de apă.

Modernizarea Scuarului Arcidava

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a aleilor, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, personalizarea scuarului prin amenajarea unei fântâni cu jocuri de apă în centrul scuarului.

Modernizarea Scuarului Arhanghelii Mihail Și Gavril

Lucrările de reamenajare constau în: trasarea unei alei de legătură de la mesele de șah spre exteriorul parcului, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, reamenajarea locului de joacă.

Modernizarea Parcului Stadion

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a traseului aleilor, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, personalizarea parcului prin amenajarea simbolului Jocurilor Olimpice și plantarea unei colecții de bujori.

Modernizarea Parcului Alpinet

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a aleilor, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, personalizarea parcului prin reamenajarea bazinului cu cascadă, a râului de munte și refacerea colecției de magnolii.

Modernizarea Scuarului Păun Pincio

Lucrările de reamenajare constau în: refacerea în întregime a traseului aleilor, amenajarea unui sistem de irigare computerizat, plantarea de arbuști foioși ornamentali prin flori.

Tot în acest an, **Scuarul Adolescenților** va fi reamenajat prin sponsorizare de către SC PETROM SA în cadrul proiectului **Respect pentru viitor “Parcurile Viitorului”**. Amenajarea se va face după un proiect tehnic realizat după varianta câștigătoare a concursului de idei, concurs la care vor participa arhitecți și ingineri peisagiști până în 35 de ani. În acest sens s-a încheiat Convenția dintre Primăria Municipiului Timișoara și SC PETROM SA în vederea demarării întocmirii proiectului tehnic și a lucrărilor de amenajare. Lucrările de amenajare a parcului se vor finaliza în luna iulie, inaugurarea având loc de „Ziua Timișoarei”.

În anul 2008 se achiziționează studiile de fezabilitate pentru următoarele parcuri, scuaruri și aliniamente stradale:

- Bulevarde și străzi: Gheorghe Lazăr-Cloșca, Liviu Rebreanu, Ioan Budai Deleanu, Eternității, Dâmboviței-Ion Barac, Timocului, Calea Șagului, Ardealului;
- Parcuri și scuaruri: Parcul Vasile Pârvan, Parcul Carmen Sylva-Doina, Parcul ILSA-Mocioni, Parcul de sculptură Triade, Parcul Zurich,

În domeniul protejării spațiilor verzi și a materialului dendro - floricol în municipiul Timișoara, în acest an se reactualizează Hotărârea Consiliului Local nr. 112/1994 privind ocrotirea unor arbori cu valoare decorativă deosebită aflați în perimetrul Municipiului Timișoara.

În ceea ce privește ameliorarea calității factorilor de mediu în municipiul Timișoara, se efectuează:

- cercetarea fenomenului de uscure a arborilor și arbuștilor de pe raza municipiului Timișoara și se vor realiza documentațiile pentru extinderea perdelelor forestiere de protecție în jurul municipiului Timișoara în colaborare cu ICAS Timișoara;

- realizarea studiului privind conservarea și îmbogățirea fondului genetic vegetal în colaborare cu Facultatea de Horticultură din cadrul USAMVB Timișoara;

- realizarea studiului privind soiurile de trandafiri sub aspect ornamental și fenologic din municipiul Timișoara, în colaborare cu USAMVB Timișoara;

În vederea dezvoltării spațiilor verzi și de agrement în municipiul Timișoara se va avea în vedere următoarele:

- pe lângă Planul Urbanistic General cu amenajările spațiilor verzi, să se întocmească Planuri Urbanistice Zonale și detalii de plantare pe zone.

În viitor, strategia dezvoltării spațiilor verzi în noua concepție peisagistică prevede ca la eliberarea avizului de construcție să se elibereze și proiectul de amenajare a spațiului verde din fața imobilului pentru a se integra în amenajarea prevăzută pentru zona respectivă. Astfel, pentru fiecare zonă se vor întocmi 4-5

variante de amenajare a spațiului verde din fața imobilului. Diferența dintre variante va consta în alegerea speciilor, stilul adoptat fiind același.

- obligația cetățenilor va fi de a amenaja spațiul verde din fața imobilului. În cazul solicitării de către cetățeni a autorizației de construcție, la primirea avizului de principiu sunt obligați să prezinte și proiectul pentru reamenajarea spațiului verde din fața imobilului, în cazul în care nu există deja un proiect ce trebuie adoptat de toată strada.

În urma documentărilor făcute în Monitorul Oficial și Hotărâri ale Consiliului Local al municipiului Timișoara, se pot concluziona următoarele:

- Hotărârea nr.258 din data de 28.06.2005 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea Titlului de "Cetățean de onoare al Municipiului Timișoara" prevede la cap. VII, art.16 că fiecare Cetățean de Onoare va planta un copac pe care va fi aplicată o plăcuță cu numele acestuia;
- Hotărârea nr.4 din data de 28.01.2003 privind aprobarea realizării aliniamentelor de arbori aferente drumurilor publice aflate pe teritoriul administrativ al municipiului Timișoara prevede la art.1 obligativitatea realizării aliniamentelor de arbori pentru drumurile publice nou propuse de pe teritoriul administrativ al Municipiului Timișoara;
- Hotărârea nr.388 din data de 28.03.2000 privind evaluarea și protejarea materialului dendro-floricol situat pe domeniul public concesionat cu diverse destinații prevede la articolul 1, inventarierea și evaluarea materialului dendro-floricol de pe terenurile aparținând domeniului public al Municipiului Timișoara;
- Hotărârea nr.155 din data de 01.06.1999 privind modificarea și completarea Hotărârii Consiliului Local nr.162/1997 privind unele măsuri de protecție a arborilor de pe raza Municipiului Timișoara prevede la articolul 1, alineatul a – că persoanele fizice sau persoanele juridice care nu efectuează plantarea arborilor ornamentali pe amplasamentele indicate de Direcția de Mediu a municipiului Timișoara li se vor imputa contravaloarea arborilor defrișați. La articolul 1 alineatul b – în cazul defrișării arborilor în afara perioadei optime de plantat, persoanele fizice sau persoanele juridice vor achita pentru fiecare arbore defrișat contravaloarea a minim 2 arbori ornamentali.
- Hotărârea nr.112 din data de 22.11.1994 privind ocrotirea unor arbori cu valoare decorativă deosebită aflați în perimetrul municipiului Timișoara prevede la art.1, că arborii ornamentali cuprinși în anexa nr.1 fac parte din patrimoniul orașului fiind interzisă tăierea ori degradarea lor în orice mod.

3.2. CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII

Protecția mediului, este un obiectiv de interes public major, bazându-se pe principiile și elementele strategice care conduc la dezvoltarea durabilă a societății. Printre aceste principii este stipulat, în mod direct și principiul referitor la conservarea biodiversității și a ecosistemelor specifice cadrului biogeografic natural, inclusiv în arealele urbanizate.

Astfel în cursul anului 2007, Primăria Municipiului Timișoara împreună cu mai multe școli și grădinițe a amplasat în parcul Pădurice Giroc – str. Lidia și Parcul Botanic, un număr de 30 de hrănitori și 50 de cuiburi pentru a repopula cu speciile de păsări caracteristice silvestre, aceste zone de unde au dispărut datorită urbanizării.

Pentru anul 2008, Primăria Municipiului Timișoara și-a propus continuarea și extinderea acestor activități de educație ecologică și protejare avifaunistică, implicându-se și instituții școlare dintre care amintim Școala Gen nr. 30, Școala Gen. Nr. 13, Liceul N. Lenau, materializându-se prin două campanii (primăvară, toamnă). Școlarii vor fi instruiți asupra modului în care habitează speciile autohtone, modalitățile de amplasare a cuiburilor, administrarea de hrană specifică și despre importanța protejării faunei în general și a păsărilor în special.

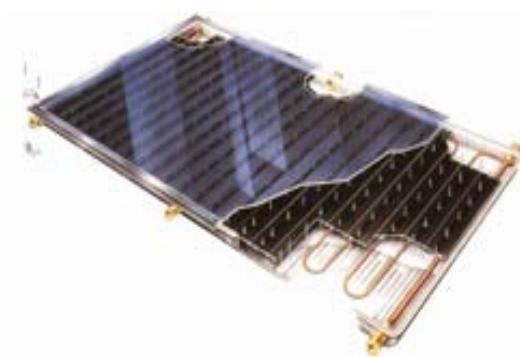
Totodată se intenționează realizarea unor acțiuni de conservare și protejare și a altor tipuri de faună (ex. peștii care populează bălțile și canalele de rază municipiului, fauna bentonică și flora specifică apelor de suprafață stagnante).

Se vor derula acțiuni de mediatizare a importanței conservării biotopului faunistic specific arealelor urbane prin realizarea unor materiale informative (broșură, pliante, afișe) în care vor fi prezentate speciile de păsări caracteristice zonei Timișoara.

Realizarea unor acțiuni de transpunere, armonizare a experienței altor arii metropolitane înfrățite cu Timișoara, în implementarea unui sistem eficient de educație ecologică de la nivelul preșcolar la cel liceal și transpunerea în practică a experienței acumulate pe parcursul participărilor la aplicațiile de teren privind repopularea habitatelor cu deficit faunistic (păsări).

3.3. DEZVOLTAREA DURABILĂ – PANOURI SOLARE

Diminuarea efectelor negative ale procesului de producere a energiei asupra climei necesită acțiuni concrete și susținute. În acest context, România trebuie să acționeze susținut și coerent în vederea alinierii la acțiunile europene ce promovează obiectivele Lisabona.

În vederea limitării creșterii previzionate a temperaturii globale, respectiv a emisiilor de gaze cu efect de seră, România trebuie să acționeze susținut, în special în domeniul eficienței energetice și al surselor regenerabile de energie.

Implementarea conceptului de Dezvoltare durabilă în sectorul energetic:

- creșterea eficienței energetice;
- promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile;
- promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale cu cogenerare, inclusiv în instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- susținerea activităților de cercetare-dezvoltare și diseminare a rezultatelor cercetărilor aplicabile;

- reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător.

Harta

resurselor

regenerabile disponibile pe regiuni

- I. Delta Dunării (energie solară);
- II. Dobrogea (energie solară și eoliană);
- III. Moldova (câmpie și podiș - microhidro, energie eoliană și biomasă);
- IV. Munții Carpați (IV1 – Carpații de Est; IV2 – Carpații de Sud; IV3 – Carpații de Vest (biomasă, microhidro);
- V. Podișul Transilvaniei (microhidro);
- VI. Regiunea de Vest (energie solară, geotermală și biomasă)**
- VII. Subcarpații (VII1 – Subcarpații Getici; VII2 – Subcarpații de Curbură; VII3 – Subcarpații Moldovei: biomasă, microhidro);
- VIII. Câmpia de Sud (biomasă, energie geotermală și solară).

Promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie

Pentru susținerea producerii energiei electrice din resurse energetice regenerabile, din anul 2005 a fost stabilit un mecanism de promovare bazat pe certificate verzi, prin care furnizorii achiziționează certificate în cote obligatorii, proporțional cu volumul de energie electrică vandută consumatorilor. Masurile care se au în vedere pentru promovarea surselor regenerabile de energie, sunt următoarele:

- Promovarea unor mecanisme de susținere a utilizării resurselor energetice regenerabile în producerea de energie termică și a apei calde menajere;
- Atragerea de fonduri structurale.

Solar Cities este o inițiativă promovată de Uniunea Europeană pentru implementarea tehnologiilor solare - fotovoltaice dar și a celor care produc energie termică, a contoarelor electrice “inteligente” și mărirea eficienței energetice în zonele

urbane. Proiectul face parte din angajamentul de reducere a emisiilor de gaz de sera luat de către guvern în cadrul Protocolului de la Kyoto și se va derula până în 2012.

“Acesta este un program nou și captivant, care încurajează utilizarea panourilor solare, contoarelor inteligente și a opțiunilor eficiente din punct de vedere energetic, cuplate cu o abordare nouă asupra costurilor electricității”.

Potențialul național al surselor regenerabile

Sursa	Potential anual	Aplicație
Energie solară	60 PJ/an 1,2 TWh	Energie termică Energie electrică
Energie eoliană	23 TWh	Energie electrică
Energie hidro din care sub 10 MW	36 TWh 3,6 TWh	Energie electrică
Biomasă și biogaz	318 PJ	Energie termică Energie electrică
Energie geotermală	7 PJ	Energie termică

Populația trebuie să înțeleagă foarte bine că prin exploatarea radiațiilor solare și utilizarea boilerelor solare pentru prepararea apei calde menajere se realizează o economie însemnată de combustibili clasici, scad costurile și se reduce poluarea atmosferei.

Primăria Municipiului Timișoara intenționează **pentru anul 2008** promovarea unor investiții în domeniul implementării unor tehnologii de producere a energiei electrice și termice “curate” prin utilizarea/montarea unor panouri solare care să furnizeze energia pentru iluminatul scuarurilor, monumentelor, panourilor informative, etc.

Al doilea pas în implementare unor tehnologii alternative de utilizare a surselor regenerabile de energie este încurajarea agenților economici și populația/zonelor rezidențiale în montarea de panouri solare care să genereze parțial energia electrică și/sau termică necesară.

În programul de investiții pentru anul 2008 se propune realizarea unor proiecte în acest domeniu, finanțate din fonduri structurale.

Măsuri: - promovarea unor Hotărâri ale consiliului Local în care să fie prevăzute pârghii concrete de stimularea persoanelor fizice și agenților economici pentru implementarea sistemelor de panouri solare, ca surse alternative de energie; (reducere/scutiri de impozite, etc.);

- facilitarea obținerii tuturor avizelor și autorizațiilor necesare realizării acestor investiții;
- Acțiuni:**
- realizarea de studii de fezabilitate pentru identificarea celor mai convenabile soluții tehnico-financiare a fi implementate pentru dotarea unităților școlare cu aceste sisteme ecologice de producere a energiei – prin aceasta se va putea parțial reduce costul de producere a energiei și/sau agentului termic;

3.4. MANAGEMENTUL VECTORILOR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Dezvoltarea explozivă a municipiului Timișoara în ultimii ani a condus la apariția ”Aglomerării Urbane Timișoara”, cu particularități în dezvoltarea pe orizontală prin apariția de tot mai multe incinte private construite peisagistic și arhitectural diferit, cu spații verzi protejate, cu noi specii ornamentale, autohtone și exotice, cu atingerea lizierii Pădurii Verzi a Luncii Begăi și localităților Dumbrăvița, Giroc, Urseni, Ghiroda, Moșnița, Giarmata Vii, Covaci și apropierea de celelalte localități devenite acum periurbane Remetea, Săcălaz, Sânmihai, Giarmata, Sânnandrei.

În acest nou context urbanistic, studiul dăunătorilor și bolilor devine necesar la nivel municipal datorită efectelor tot mai numeroase: uscarea arborilor, prezența a numeroși dăunători ce conduc la defolieri timpurii și tot mai evidente a arbuștilor și arborilor, dezvoltarea greoaie și necorespunzătoare a plantelor ornamentale cultivate

în spații verzi și nu în ultimul rând a dispariției unor specii de arbori și apariția de noi boli și dăunători.

Extinderea intravilanului, schimbarea destinației terenurilor agricole, necultivarea unor mari suprafețe din extravilan, au condus la migrarea dăunătorilor, în special spre spațiile verzi.

Elaborarea unei strategii pe termen lung care să respecte principiile dezvoltări durabile, a protecției mediului și factorul antropic și rezolvarea problemelor existente, au stat la baza **concesionării serviciului de combatere a bolilor și dăunătorilor în municipiul Timișoara** pentru o perioadă de minimum 5 (cinci) ani. Această perioadă este necesară acoperirii ciclurilor biologice de evoluție și dezvoltare a bolilor și dăunătorilor, a rezistenței acestora pe diferite faze de metamorfozare de la ou, nimfă, larvă, adult, pentru continuitatea tratamentelor și dotarea cu instalații performante și echipamente de laborator, înființarea și funcționarea unei rețele de monitoring la nivelul intra și extravilanului care condiționează obținerea de rezultate pozitive și soluționarea problemelor la nivelul pretențiilor actuale impuse și de reglementările și directivele europene.

3.4.1. Combaterea integrată a dăunătorilor

Combaterea integrată a dăunătorilor a apărut din necesitatea îmbinării categoriilor de mijloace de luptă împotriva dăunătorilor, în special metoda chimică și metoda biologică.

Principiul care stă la baza metodelor de combatere integrată este de a lua în considerare întregul mediu ecologic dintr-un ecosistem în vederea cunoașterii și dirijării pe cât posibil a factorilor de mortalitate sau de reducere a populațiilor dăunătoare.

Existența a numeroase incinte de unități industriale, comerciale, militare, dezafectate care au devenit ”raiul dăunătorilor și vectorilor” și neefectuarea de tratamente la gospodăriile personale, asociații de proprietari, instituții sau societăți comerciale, conduc la un potențial ridicat de vectori și dăunători.

Împărțirea teritoriului:

- Zona 1 la nord de canalul Bega, împărțită în 6 sectoare;
- Zona 2 la sud de canalul Bega, împărțită în alte 6 sectoare;
- Zona centrală

Pentru anul 2008, activitățile care fac obiectul combaterii integrate:

3.4.2. Deratizarea

Deratizarea reprezintă un complex de măsuri aplicate permanent în scopul distrugerii rozătoarelor dăunătoare (șoareci, șobolani), vectoare de maladii

transmisibile si/sau generatoare de disconfort si menținerii acestora la un nivel numeric redus.

Deratizarea - distrugerea rozătoarelor dăunătoare - are un rol deosebit de important deoarece acestea constituie un permanent pericol de boli si pierderi economice.

Substanțele raticide folosite în acțiunile de deratizare, sunt sub forma de momeli gata preparate de firma producătoare (sub forma de baton cerat sau pastă), sau produse de către operator pe suport cerealier si/sau alte tipuri de momeli propuse de către operator si avizate de Ministerul Sănătății.

TIP RATICID	CONCENTRAȚIE SUBSTANȚĂ ACTIVĂ
Furat Esca Fresca	0,0075% chlorophacinone
Varat Esca Fresca	0,005% brodifacoum
Varat Ovuli (bloc cerat)	0,005% brodifacoum
Storm pelleti (hidrofuge)	0,005% flocoumafen
Timrat (momeli pe suport cerealier)	0,0075% chlorophacinone

Momelile toxice amplasate în locurile deschise, sunt introduse în stații de intoxicare din plastic sau metalice în vederea evitării deteriorării în caz de ploaie sau umezeală și poartă inscripția "Pericol de otrăvire" sau "Atenție s-au pus substanțe toxice pentru distrugerea rozătoarelor – Nu le atingeți !!!".

Deratizare se va efectua atât pe domeniul public cât și la școlile și grădinițele de pe raza municipiului Timișoara, în zonele în care sunt semnalate pe baza monitorizării, populații de rozătoare.

3.4.3. Dezinsecția

Dezinsecția este ansamblul mijloacelor si metodelor de prevenire si combatere cu substanțe chimice specifice a artropodelor (insecte in stadiul de larva sau adult),

care vehiculează și transmit (direct sau indirect) boli infecto-contagioase și parazitare pentru om și animale sau generatoare de disconfort.

Musca

Țânțar

Gândaci de bucătărie

Modul de aplicare a insecticidelor:

- pulverizarea și tratamentul la sol, sub forma de ceață, în parcuri, zone cu verdeață, pentru combaterea țânțarilor și a muștelor adulte asigurând distrugerea lor imediată;
- dezinsecția în subsoluri, casa scărilor și poduri (inclusiv cele de locuințe) unde există unul din cele mai mari focare de țânțari, ocazie cu care se distrug și focarele celorlalte insecte;
- dezinsecția cu mijloace aeriene a spațiilor verzi (parcuri, scuaruri, aliniamente stradale), Pădurea Verde, cartierele de locuințe pentru combaterea țânțarilor și a muștelor adulte.

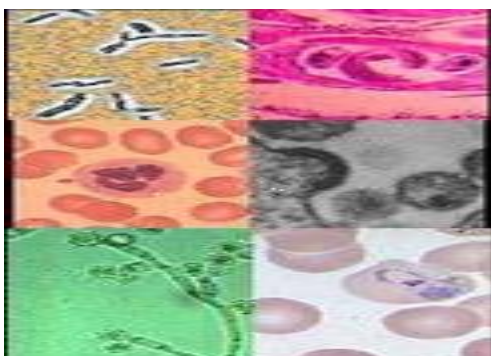

3.4.4. Dezinfecția

Dezinfecția este o metoda a igienei, constând în operațiuni de prevenire și combatere a bolilor infecțioase și parazitare la om și animale, urmărindu-se distrugerea germenilor patogeni de pe suprafețele supuse acestei operațiuni.

Dezinfecția se va realiza cu precădere în instituțiile școlare cât și la grădinițe (săli de clasă, mobilier, laboratoare, cantine, dormitoare, băi, etc.) de pe raza Municipiului Timișoara.

3.4.5.

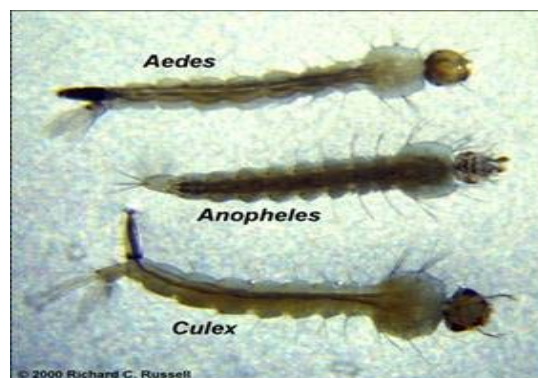

Acțiunea cu larvicid asupra larvelor în dezvoltare și care să nu fie toxic pentru oameni, pești și animale:

- se va efectua cu produse larvicide condiționate special pentru tratarea habitatelor larvare, respectiv pe vegetația de pe malurile Canalului Bega, Behela, Subuleasa, pe suprafața luciilor de apă stătătoare. (Kuncz, Lacului, Lămâiței, Aurora, UMT, Muzeul Satului, etc.)

Bacillus thuringiensis

Larve țânțari

Are drept scop reducerea imediată a numărului de larve, aplicându-se în zonele unde există locuri inundate, umede, (Râul Bega, bălți, canale de desecare, porțiuni umede din zonele cu vegetație subsoluri umede și/sau inundate). Tratamentele se vor executa cu aparatura purtată de către operatori și / sau vehicule,

sau aerian, aplicându-se de la sol sub forma de ceață caldă și/sau ceață rece în sistem ULV (volum ultra redus), sau aerian sub formă de ceață rece, cuprinzând zonele prezentate mai sus. Se utilizează produse: *Vectobac 12 AS - Bacillus thuringiensis* var. israeliensis și *Vectolex WDE - Bacillus sphaericus*.

3.4.6. Tratamentele fitosanitare

Sunt activități ce se vor realiza prin acțiuni și operații de dispersare, acoperire cu pesticide pentru combaterea dăunătorilor și bolilor plantelor.

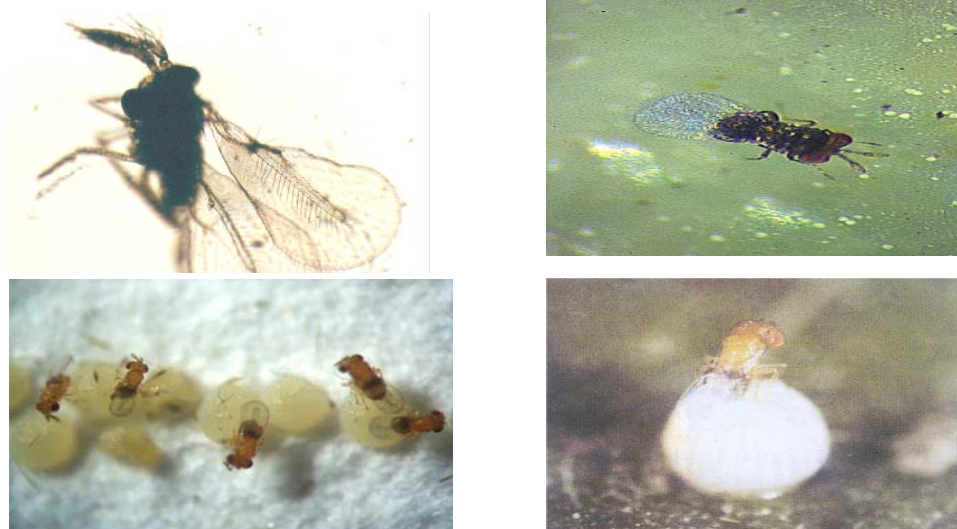

Pentru anul 2008 Primăria Municipiului Timișoara își propune aplicarea unor metode moderne, biologice, pentru combaterea unor dăunători la arborii și arbuștii din parcuri, scuaruri și aliniamentele stradale.

- principiul activ: TRICHOGRAMMA - viespe parazită care face parte din clasa Hymenoptera, familia Trichogrammatidae.
- Trychogramma este una din cele mai mici insecte (viespe) talia acestor insecte este de 0,1-0,5 mm, dar în ciuda mărimii este un distrugător foarte eficient al ouălor de molii și fluturi defoliatori în stadiu de larvă.

Aceasta parazitează ouăle a peste 500 specii, au fertilitate mare, depunând până la 50 ouă în diferite gazde. În gazde mai mari pot depune mai multe ouă, acceptând gregarismul (concepție potrivit căreia există tendința unor specii de a se aduna în grupuri), foarte rar canibalismul. După 4 zile, la 20° C larvele încep împuparea, timp în care gazda capătă culoare cenușie sau se înnește. E o unealtă eficientă deoarece își omoară gazda înainte ca plantele să fie afectate.

Produsul este ambalat prin încapsulare, placheta poate conține 1000 sau 2000 ouă parazite de *Trichogramma* sp cu care se poate acoperi o suprafață de 100 sau 200 m². Fiind un organism se păstrează la o temperatură de 4-7⁰, maxim 20 zile.

Trichogramma sp

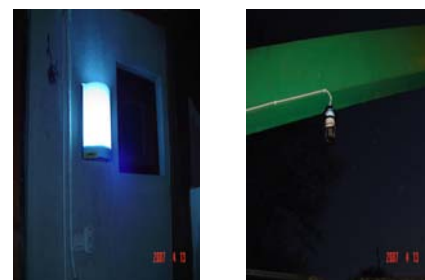
3.4.7. Monitorizare 2008

Unul din criteriile de bază care stau la baza concesionării serviciului de „Management al vectorilor” de pe raza municipiului Timișoara îl constituie operațiunea de **MONITORIZARE**. Acest lucru se impune deoarece începând cu anul 2006 pe suprafața municipiului Timișoara a fost semnalată prezența masivă a unor specii de vectori și dăunători cum ar fi: păianjenii, viespile, efemeridele, purecii și miriapozii (*Julius terrestris*), fapt care a condus la necesitatea introducerii monitoringului asupra unor zone și a conceperii unui program complex de combatere atât a vectorilor cât și a dăunătorilor și bolilor.

Astfel a apărut necesitatea amplasării unor sisteme speciale (capcane) pentru monitorizarea numărului și a speciilor de insecte generatoare de disconfort care sunt prezente pe raza municipiului Timișoara.

Pentru o mai bună eficiență și o determinare cât mai precisă a insectelor, capcanele au fost amplasate după cum urmează:

Nr.crt.	Denumire	Locația	Tip stație
1.	Zona Pădurea Verde	Parc zoo	Black Hole
2.	Zona UMT	A.Imbroane nr. 70	Sundew Fly Lite
3.	Zona Modern	Ștrandului nr. 4	Sundew Fly Lite
4.	Zona I.L.de la Brad	Bl. B ap. 5	Sundew Fly Lite
5.	Zona Aradului	U.S.A.B.	Sundew Fly Lite
6.	Zona Bucovina	BLA11ap.18	Black Hole
7.	Zona Ovidiu Balea	Ovidiu Balea nr. 2	Sundew Fly Lite

8.	Zona Blășcovi	Bârzava nr.2/2 ap.36	Sundew Fly Lite
9.	Zona Cetate 1	Parc Botanic	Sundew Fly Lite
10.	Zona Cetate 2	Parcul Justiției	Sundew Fly Lite

Nr. crt.	Denumire	Locația	Tip stație
1.	Zona Traian	Parcul Tineretului	Sunde Fly Lite
2.	Zona Ciarda Roșie	Cl.Buziașului nr. 46	Sunde Fly Lite
3.	Zona Stadion	Spitalul Județian	Black Hole
4.	Zona Braytim	Pensiunea Ana	Sunde Fly Lite
5.	Zona Calea Șagului	Hebe nr. 59	Sunde Fly Lite
6.	Zona Elisabetin	Z.Petrovici nr. 4	Black Hole
7.	Zona Iosefin	Mangalia nr. 52/B	Sunde Fly Lite
8.	Zona Dâmbovița	Depoul 2 RATT	Sunde Fly Lite
9.	Zona Fraidorf	Lic. Auto	Sunde Fly Lite
10.	Zona Polonă	Blocul Primăriei	Sunde Fly Lite

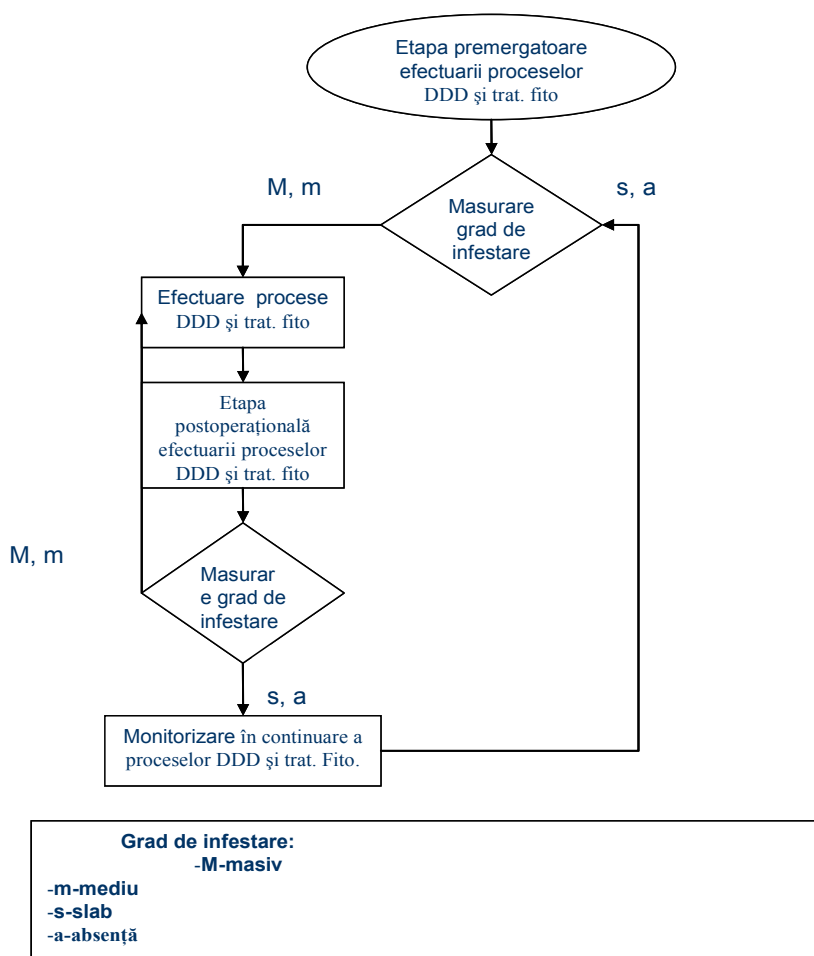
- Monitorizarea proceselor de deratizare, dezinfecție, dezinsecție, delarvizare și a tratamentelor fitosanitare cuprinde două etape distincte :

- *Etapa premergătoare efectuării proceselor*

În etapa premergătoare monitorizarea se execută pentru stabilirea gradului de infestare cu vectori (insecte de disconfort, rozătoare), bolile și dăunătorii plantelor.

- *Etapa postoperațională efectuării proceselor*

Etapa postoperațională are ca scop urmărirea și măsurarea, eficacității lucrărilor (deratizare, dezinsecție, dezinsecție și tratamente fitosanitare) efectuate.

Aceste stații de monitorizare de tip Black Hole și Sundew Fly au fost repartizate în cadrul fiecărei zone în locurile cele mai reprezentative din punct de vedere al prezenței vectorilor, astfel încât în **2008**, să fie anul cu cele mai rapide și eficiente intervenții.

Stația de monitorizare tip Black Hole este prevăzută cu lămpi cu UV pentru atracția insectelor și un compartiment pentru colectarea insectelor.

Stația de monitorizare tip Sundew Fly este prevăzută cu lămpi cu UV pentru atracția insectelor și placă cu hârtie adezivă pentru colectarea insectelor.

Funcționarea acestora se realizează pe o perioadă de 3 ore dimineața (6-9) și 3 ore seara (19-22) în perioada de zbor maxim al insectelor vectoare.

Insectele capturate vor fi identificate la fiecare 10 zile stabilindu-se totodată gradul de infestare cu insecte vectoare pentru fiecare zonă.

Datele obținute din monitorizare sunt folosite în realizarea programului pentru efectuarea tratamentelor de dezinfecție.

Primăria Municipiului Timișoara, prin Direcția de Mediu își propune ca pentru anul 2008 managementul vectorilor să se desfășoare pe baza unei strategii moderne,

în acord cu principiile aplicate la nivel mondial. ***Ținta strategică principală este păstrarea unui habitat sănătos, prevenirea și combaterea înmulțirii vectorilor prin măsuri care să țintească doar insectele și rozătoarele indezirabile, fără alterarea echilibrului ecologic și lezarea biodiversității în ecosistemul Timișoarei.***

Consiliul Local al Municipiului Timișoara trebuie să completeze legislația în domeniu cu hotărâri care să permită aplicarea imediată în municipiul Timișoara a principiilor ce decurg din directivele UE și din legislația cadru în domeniu. În acest sens Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, va propune **în cursul anului 2008, realizarea „Regulamentului pentru mediu” și a „Regulamentului pentru combaterea integrată a dăunătorilor și vectorilor”.**

3.5. MANAGEMENTUL POPULAȚIEI CANINE

Preocupările privind riscurile pe care le poate provoca creșterea excesivă a numărului de animale fără stăpân au dus la implementarea unui sistem de management a populației canine.

Transmiterea bolilor de la câini la oameni depinde în foarte mare măsură de respectarea regulilor de igienă în relațiile cu câinii, cât și de sănătatea acestora.

Dat fiind faptul că principala sursă de câini fără stăpân o reprezintă ignoranța oamenilor, aceștia trebuie să cunoască atât riscurile cât și beneficiile în relația cu „cel mai bun prieten al omului” în vederea unui tratament uman acordat animalelor domestice.

De aici, rezultă necesitatea de a extinde educația oamenilor concomitent cu îmbunătățirea condițiilor de mediu.

Pentru mulți, câinele reprezintă simbolul și deviza perfecte comportări, care în schimbul unei mângâieri și unui strop de mâncare oferă totul, fiind în multe situații mai uman decât omul, dar mai mulți sunt aceia pentru care câinele reprezintă un obiect lăsat la voia întâmplării sau un posibil agresor.

În acest sens un mesaj profund a fost transmis de fundația Vier Pfoten, prin întrebarea: „câinii simt oamenii, oamenii ce simt?”.

Câinii fără stăpân, de fapt sunt ființe vulnerabile care cerșesc protecție, nu cel mai mare dușman al omului.

Prin programele desfășurate până în prezent și prin cele ce vor urma, se dorește, pe de o parte optimizarea relației dintre om și animalele de companie, dar și reducerea riscurilor privind sănătatea publică.

Autoritățile administrației publice locale:

- asigură implementarea politicii de stat în domeniul protecției animalelor
- exercită controlul referitor la aplicarea prezentei legi
- organizează și elaborarea și realizarea programelor locale, privind programul de management al populației canine
- instituie și verifică activitatea adăposturilor pentru animale
- organizează individualizarea și înregistrarea animalelor și ține Registrul animalelor de companie
- aprobă tarifele privind individualizarea, înregistrarea și sterilizarea animalelor de companie
- contribuie la informarea, educarea și sensibilizarea populației privind problemele de deținere și protecție a animalelor
- stabilesc locurile special destinate pentru animalele de companie și cele unde accesul acestora e interzis.

Pentru anul 2008 Primăria Municipiului Timișoara urmărește realizarea următoarelor obiective în ceea ce privește animalele de companie:

- realizarea regulamentului privind condițiile de deținere și obligațiile deținătorilor de animale de companie
- introducerea obligativității identificarea și înregistrării tuturor animalelor de companie (câini, pisici) indiferent de forma de proprietate
- introducerea obligativității sterilizării animalelor de companie cu excepția celor cu drept de reproducție

- controlul circulației animalelor de companie prin amplasarea coșurilor speciale și a canisitelor
- mediatizarea și realizarea unor campanii de sterilizare a animalelor fără stăpân
- realizarea programelor de informare și educare a populației

3.5.1. Principiile de bază privind deținerea animalelor de companie

- Nimeni nu cauzează inutil durere, suferințe fizice sau psihice unui animal
- Nimeni nu abandonează un animal
- Asigurarea condițiilor de întreținere a animalelor să corespundă necesităților etologice în funcție de specie și rasă
- Obligatorietatea identificării și înregistrării tuturor animalelor de companie
- Asigurarea securității și altor drepturi ale cetățenilor

3.5.2. Identificarea și înregistrarea tuturor câinilor pe raza Municipiului Timișoara

În prezent prin O.U.G. nr. 155/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 227/2002, este instituită obligativitatea de identificare și de înregistrare a câinilor fără stăpân, capturați, adăpostiți temporar și adoptați de către cetățeni.

De asemenea prin O.U.G. nr. 55/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 60/2003, este instituită obligația de a fi înregistrați câinii ce aparțin celor două categorii de câini periculoși:

- categoria I: câinii de luptă și de atac, asimilați prin caractere morfologice cu câinii de tipul Pit Bull, Boerbull, Bandog și metișii lor;
- categoria II: câinii din rasele: American Staffordshire Terrier, Tosa, Rottweiler, Mastino Napolitano, Fila Brasileiro, Ciobănesc Caucazian, Dog Argentinian, Cane Corso și metișii lor;

Deținătorii câinilor ce aparțin acestor rase, trebuie să înregistreze câinii la Asociația Chinologică și să depună o declarație pe proprie răspundere, care cuprinde numărul de identificare al câinelui. Asociația Chinologică eliberează o adeverință din care rezultă încadrarea câinelui în una din rasele periculoase, iar o copie se depune la sediul poliției în a cărei rază se află situat imobilul în care este deținut câinele.

În completarea acestor legi, prin H.C.L. nr.371/2007 se instituie obligația societăților comerciale și ale instituțiilor de stat sau private, de a identifica și înregistra câinii deținuți la sediile sau la punctele de lucru.

Însă, pentru un bun control al populației canine se impune identificarea și înregistrarea tuturor câinilor, indiferent de rasă sau formă de proprietate. În acest

sens, **începând cu anul 2008, toți proprietarii de animale de companie, vor trebui să le înregistreze într-o bază de date și să le aplice microcip.**

Evidența animalelor de companie se efectuează cu scopul de a identifica mai ușor animalele vaccinate și sterilizate și prevenirea apariției sau creșterii numărului animalelor fără stăpân.

3.5.3. Supravegherea habitatelor și controlul reproducției

Până în prezent sterilizarea chirurgicală se aplică obligatoriu la câinii care sunt adoptați și la câinii aflați în incinta societăților comerciale, a instituțiilor de stat sau private.

În cadrul Convenției Europene pentru Protecția Animalelor de Casă sunt precizate excepțiile privind expunerea animalelor la operațiile chirurgicale, și anume, atunci când medicul veterinar consideră aceste metode ca fiind benefice animalului, dacă tratamentul medical o impune și pentru a preveni reproducerea.

În condițiile în care populația câinilor fără stăpân a scăzut semnificativ și creșterea câinilor se va putea face controlat prin construirea unor adăposturi care să respecte normele impuse de O.U.G. nr. 155/2001 aprobată prin Legea nr. 227/2002, începând cu **2008**, se urmărește aplicarea sterilizării pe scară largă, cu sprijinul și prin colaborarea asociațiilor și fundațiilor pentru protecția animalelor, a Facultății de Medicină Veterinară și a Colegiului Medicilor Veterinari.

Dintre metodele chirurgicale, în prezent, în țările dezvoltate se aplică cu precădere ovariohisterectomia, care constă în extirparea atât a ovarelor cât și a uterului, la vârstă tânără.

3.5.4. Controlul circulației și al vânzării pe raza municipiului Timișoara

Protejarea zonelor de agrement de poluarea fizică, chimică și biologică, constituie o preocupare permanentă pentru autoritățile locale, deoarece, urbanizarea accelerată a localităților produce creșterea densității agenților infecțioși și parazitari în preajma omului, mai ales în parcuri și spații de joacă pentru copii devin astfel zone de risc.

Deși, au loc o serie de acțiuni ale autorităților locale, în baza măsurilor legale de protecție a mediului, persistă totuși anumite forme de poluare a zonelor de agrement datorită nerespectării măsurilor reglementate prin hotărârea consiliului local.

În ceea ce privește plimbarea animalelor de companie, conform H.C.L. nr.371/2007 este considerată contravenție și se sancționează contravențional cu amendă cuprinsă între 300 lei și 500 lei, plimbarea pe domeniul public – alei, trotuare sau în alte locuri decât cele special amenajate – a animalelor de companie,

fără ca proprietarii acestora să dispună de materiale necesare pentru curățirea locului și evacuarea dejecțiilor fiziologice. Prin materiale necesare păstrării curățeniei se înțelege fie ca proprietarul să aibă asupra lui mătură, fâraș, pungă de unică folosință, fie pungă și mănuși de unică folosință. Plimbarea câinilor pe domeniul public se face cu lesă, iar cei din categoria câinilor agresivi cu lesă și botniță. Însoțitorii animalelor trebuie să dețină asupra lor, pe timpul plimbării acestora actul de identitate și carnetul de sănătate al câinelui.

Ca răspuns la cererile iubitorilor și deținătorilor de câini și pentru a sprijini respectarea prevederilor H.C.L. nr. 371/2007 privind circulația animalelor de companie pe domeniul public, **P.M.T în 2008** va amplasa în diferite zone ale orașului coșuri speciale pentru câini și va amenaja locuri speciale pentru animalele de companie, denumite canisite.

Spațiile destinate amenajării canisitelor vor fi îngrădite și prevăzute cu o plăcuță inscripționată din care să rezulte destinația locului.

Coșurile speciale sunt compuse dintr-un repartitor de pungi biodegradabile și un coș colector care va fi golit periodic.

Locurile identificate sunt: Str. Brândușei nr.14; Str. Acad. Remus Răduleț; Str. Borzești inters. cu Holdelor; Str. Lidia inters. cu Versului; în dreptul tribunei 1, poarta B, Stadionul Dan Păltinișan; Aleea Cetinei (parc); Zona Steaua, bl.38, sc.C și bl.12, sc.E (vis-a-vis); Zona Steaua, bl.15, sc.D (vecinătate); Intrarea Doinei. În vederea stabilirii altor locații, P.M.T. așteaptă sugestiile deținătorilor de câini pentru ca viitoarele canisite să satisfacă dorințele și necesitățile iubitorilor de animale. Ne puteți contacta la nr. 0256/ 408451; canisitetm@gmail.com

Reglementări legale există!

Locuri special amenajate pentru plimbarea câinilor vor exista!

Totul depinde de gradul de civilizație al populației!!!

Toți câinii trebuie să fie vaccinați contra turbării anuale, conform prevederilor Programului strategic de prevenire a bolilor la animale și de prevenire a transmiterii de boli la om, care se aprobă în fiecare an de către Ministerul Agriculturii și Alimentației, în colaborare cu Colegiul Medicilor Veterinari din România. Vaccinarea va fi atestată prin carnetul de sănătate.

În ceea ce privește comercializarea animalelor de companie, în condițiile în care cererea este mult sub ofertă și pentru stoparea abandonului, acesta se va face controlat, prin interdicția înstrăinării, dacă aceasta nu este urmată de identificarea animalului și transcrierea proprietății.

Parcul din zona Dacia, Timișoara

3.5.5. Prinderea și eutanasia câinilor

Convenția Europeană pentru Protecția Animalelor de Casă prevede privind reducerea numerică a animalelor fără stăpân următoarele: Statele se obligă să ia în considerare prevederea ca pisicile și câinii să poată fi în permanență identificați și să aplice reducerea reproducerii neplanificate prin sterilizarea acestor animale.

Din **2008** se urmărește practicarea eutanasiei numai în cadrul acțiunilor de combatere a rabiei, în cazul câinilor suferinzi de boli incurabile și a celor agresivi, care constituie un risc pentru populație. Practicarea eutanasiei numai în aceste cazuri se va face împreună cu aplicarea măsurilor de control al reproducerii, astfel se consideră că numărul câinilor fără stăpân va fi redus la un nivel suportabil și fără riscuri deosebite.

O necesitate actuală este reprezentată de introducerea unui program de management al populației feline, datorită riscurilor și disconfortului asociat cu înmulțirea excesivă și necontrolată a pisicilor.

În elaborarea acestui program, datorită rolului ecologic și caracterelor etologice specifice speciei, este necesară cooperarea populației în ceea ce privește înregistrarea și individualizarea tuturor pisicilor și sterilizarea acestora, indiferent de forma de proprietate.

În condițiile actuale, cu care ne confruntăm, pentru aplicarea eutanasiei numai în cazurile în care aceasta curmă suferința animalului, singura soluție umană o reprezintă sterilizarea.

STOP EUTANASIEI!

3.5.6. Informarea și educația populației

Prin cooperarea administrației locale cu instituțiile științifice și de învățământ, cu asociațiile și fundațiile de protecție a animalelor, cu asociațiile chinologice și cu mijloacele de comunicare în masă, se dorește popularizarea unor inițiative, a cunoștințelor privind importanța animalelor de companie, a obligațiilor legale ale deținătorilor de animale, a riscurilor asociate și a căilor de reducere a acestora.

Foarte importantă este educația igienico-sanitară și ecologică atât în școli cât și în afara școlii. Educația ecologică reprezintă drumul spre un trai civilizat, în armonie cu mediul înconjurător.

Oamenii trebuie să conștientizeze existența conceptului de bunăstare și protecție a animalelor.

Așa cum reiese din etapele prezentate, o importanță deosebită trebuie acordată înmulțirii necontrolate a câinilor, dar și a pisicilor cu sau fără stăpân. Dorința proprietarilor animalelor de companie de a avea pui de la acestea, nu denotă altceva decât lipsă de responsabilitate atunci când e vorba de animale ce nu aparțin vreunei rase și care nu sunt crescute în cadrul caniselor sau feliselor, mai ales în condițiile actuale în care oferta este mult peste cerere și pe străzi hoinăresc animale care trebuie să îndure frigul, foamea și agresiunile oamenilor.

Suprapopulația câinilor și pisicilor este o tragedie provocată de om și care necesită o corectare în maniera cea mai umanitară, dar eficientă, posibilă.

Astfel este necesar și implementarea unui program de management al populației feline fără stăpân, care se va realiza prin prindere, sterilizare, vaccinare, marcare și întoarcere în teritoriu. La aceasta se adaugă, educarea populației privind controlul înmulțirii necontrolate, în cazul pisicilor cu stăpân.

În acest scop se vor realiza în trimestrul II al **anului 2008**, de către Serviciul Protecția Mediului, broșuri ProSterilizare, menite să informeze populația despre beneficiile sterilizării.

În ceea ce privește reproducția neplanificată a animalelor de companie cea mai mare problemă o reprezintă pisicile datorită comportamentului specific speciei.

Deținătorii de animale trebuie să cunoască faptul că pentru pisica pe care o cresc și o îndrăgesc, gestația, fătarea și alăptarea nu reprezintă altceva decât factori de stres, suferință și epuizare fizică.

Alte avantaje pe care sterilizarea chirurgicală le oferă sunt cele privind comportamentul pisicilor. Acestea devin mai calme, mai drăgăstoase ca înainte și se vor stopa crizele puternice specifice femelelor în călduri. În ceea ce privește masculii, castrarea stopează tendința de marcare a teritoriului, agresivitatea și înlătură mirosul puternic de urină a acestora.

Așadar deținerea animalelor de companie trebuie privită ca pe o mare responsabilitate.

3.6. MANAGEMENTUL ANIMALELOR DE FERMA

3.6.1. Situația actuală privind numărul animalelor de fermă și păsări din municipiul Timișoara

Datele înregistrate în cadrul registrului agricol 2006-2007, prezintă situația crescătorilor, de pe raza municipiului Timișoara, care și-au declarat efectivul de animale.

Conform registrului agricol ne confruntăm cu un efectiv de :

- 671 de bovine
- 4845 de ovine
- 245 de caprine
- 679 de suine
- 83 de cabaline
- 268 de iepuri
- 9548 de păsări

Câteva exemple de efective mari de animale crescute în gospodăriile individuale situate în Timișoara, sunt:

- 5 bovine, 40 suine, 1 cabaline, 35 păsări; în zona Dâmbovița
- 17 bovine, 7 suine, 30 păsări în zona Ronaț
- 27 bovine, 5 suine, 1 cabaline, 200 păsări în zona Crișan
- 46 bovine în zona Ronaț
- 11 bovine, 6 suine, 1 cabaline în zona Torontalului
- 23 bovine, 28 suine, 100 păsări în zona Buziașului

Și lista poate continua, mai ales că pe lângă exemplele mai sus menționate, există și un număr mare de ovine și caprine crescute pe pășunile de la marginea orașului.

Multe din micro-ferme sunt situate în zone ale orașului în care prin H.C.L. nr.371 din 30.10.2007 se interzice creșterea animalelor de fermă și a păsărilor.

În cazul crescătoriilor aflate în zonele: Ciarda Roșie, Plopi, se impune respectarea anumitor condiții, printre care și condiția de creștere a animalelor strict pentru consum familial, pentru a își continua activitatea în conformitate cu prevederile legale.

Pentru **trimestrul I și II 2008**, Direcția de Mediu se va propune un program de inventariere a animalelor și de informare a populației cu privire la noile reglementări legale în domeniu. Scopurile campaniei sunt:

- informarea cetățenilor cu privire la noile prevederi referitoare la deținere și creșterea animalelor de companie și a celor de fermă, reglementate de H.C.L. nr.371 din 30.10.2007, privind constatarea și sancționarea contravențiilor pe teritoriul municipiului Timișoara
- identificarea crescătorilor și obținerea de informații ce vor constitui o bază de date importantă în vederea îmbunătățirii programului de management
- constatarea condițiilor de deținere și de respectare a normelor de igienă

Pentru desfășurarea acestui program, se vor crea echipe formate din inspectorii Serviciului Protecția Mediului, Direcția Agricolă, agenți ai Poliției Comunitare și angajați ai societății Danyflor. În desfășurarea acestei acțiuni ne bazăm pe cooperarea populației în oferirea de date reale.

3.6.2. Riscurile asociate cu creșterea animalelor de fermă în cadrul gospodăriilor individuale din oraș

- Riscurile privind sănătatea publică

Creșterea animalelor în cadrul gospodăriilor individuale, situate în marile aglomerări urbane, s-a dovedit a fi o sursă de disconfort și o importantă cale de diseminare a agenților patogeni, în condițiile în care normele igienico-sanitare nu sunt respectate.

Există o serie de reglementări privind condițiile de deținere a animalelor de fermă și păsărilor.

Astfel, în cadrul Ordinului Ministrului Sănătății nr. 536 din 23 iunie 1997- pentru aprobarea normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației, sunt prevăzute distanțele minime de protecție sanitară pentru ferme, spitale veterinare, abatoare, platforme sau locuri pentru depozitarea gunoierului de grajd. Pentru adăposturile destinate creșterii animalelor, în curțile persoanelor particulare (de cel mult 5 capete porcine și 5 capete bovine) distanța minimă este de 10 m față de cea mai apropiată locuință învecinată și se exploatează astfel încât să nu producă poluarea mediului sau disconfort vecinilor. Deșeurile zootehnice, rezultate din amenajări în cadrul gospodăriilor individuale, se colectează și se neutralizează prin compostare în instalații care nu poluează mediul și nu produc disconfort, amplasate la cel puțin 10 m de ferestrele locuințelor.

Prin H.C.L. nr.371 din 30.10.2007, care a intrat în vigoare în Decembrie 2007, constituie contravenție și se sancționează contravențional creșterea animalelor și păsărilor de fermă în curțile de folosință comună, cu mai multe apartamente proprietate privată sau mixtă precum și în gospodăriile aflate în vecinătatea blocurilor. Creșterea animalelor și păsărilor, strict pentru consum familial, se poate face în exteriorul perimetrului delimitat de străzile: Grigore Alexandrescu, Lt. Ovidiu Balea, rambleu cale ferată, Gării, Nufăr, Splaiul Tudor Vladimirescu, Gabriel Ioseph, Ardealului, George Georgescu, Constantin Daniel, Sulina, Calea Șagului, Ceferiștilor, Cercului, Dimineții, A.P. Cehov, Apicultorilor, Gospodarilor, G. Musicescu, Calea Urseni, Legumiculturii, Clea Moșniței, Aviatorilor, Câmpului, Rozelor, Cometei, Ștrandului, Alea Pădurea Verde, Măcin, Constructorilor, Centura; cu respectarea următoarelor condiții:

- numărul de animale să nu depășească 2 porci, 20 păsări și 1 vacă matură și un vițel, într-o gospodărie proprietate privată, iar suprafața îngrădită destinată întreținerii și creșterii animalelor să fie de minim 500 mp.
- adăposturile trebuie să fie construite din materiale ușor de igienizat, amplasate la o distanță de minim 10 m față de locuințele învecinate.
- fosa septică să fie betonată și închisă etanș și să existe un contract de vidanjare.
- să se efectueze gestionarea corespunzătoare a deșeurilor de origine animalieră, fără a crea impact asupra mediului sau disconfort vecinilor.
- să se execute lucrările de dezinsecție, deratizare și dezinfecție periodic sau ori de câte ori este nevoie, prin societăți comerciale specializate.
- să se asigure în permanență curățenia în adăposturi și în curte.

Necesitatea implementării acestor măsuri și a măririi cuantumului amenzilor, rezultă din multitudinea de sesizări, din partea populației, în legătură cu disconfortul creat prin creșterea animalelor în vecinătatea lor, cât și pentru constrângerea oamenilor în vederea respectării normelor de igienă.

În majoritatea gospodăriilor identificate, creșterea animalelor se face în condiții precare, care reprezintă un risc major pentru sănătatea publică.

De o mare importanță, având în vedere impactul asupra populației și mediului înconjurător, și pentru a întări afirmațiile anterioare, anexăm fotografii din gospodăriile individuale.

Zona Mehala

Zona Mehala

Zona Mehala

3.6.3. Riscurile privind siguranța populației și distrugerea domeniului public

Pe lângă sănătatea populației trebuie acordată importanță și deteriorării spațiilor verzi, contaminării solului și accidentelor posibile datorită circulației animalelor pe domeniul public.

Cu toate acestea, animalele sunt lăsate libere să pască pe spațiile verzi situate între blocuri sau în voia sorții, datorită ignoranței oamenilor, putând astfel fi cauza unor accidente care pun în pericol atât viața oamenilor, cât și a animalelor.

Zona Prințul Turcesc

3.6.4. Aspecte privind protecția animalelor

În strânsă legătură cu problemele privind sănătatea publică, prezentate anterior, sunt aspectele privind protecția animalelor.

Animalele domestice se caracterizează prin cerințe complexe față de mediul de viață și sensibilitate. Pentru asigurarea bunăstării animalelor sunt necesare anumite condiții de adăpostire, de hrană și de apă, astfel încât să se asigure integrarea în mediul lor de viață.

Adăposturile improvizate în gospodăriile populației nu sunt nici pe departe adecvate creșterii animalelor, neoferindu-le condițiile necesare desfășurării comportamentului specific fiecărei specii în parte.

Conform Ordinul nr.75/2005, care aprobă norma sanitar veterinară privind protecția animalelor de fermă: libertatea de mișcare a unui animal, având în vedere specia acestuia și în conformitate cu cunoștințele științifice, nu trebuie să fie îngrădită de o asemenea manieră încât să i se cauzeze acestuia suferințe sau vătămări inutile; atunci când un animal este legat sau are mișcările limitate permanent ori cu regularitate, trebuie să i se asigure spațiu suficient pentru necesitățile fiziologice și etologice.

În mod special în cazul cabalinelor, datorită necesarului de plimbare zilnică cunoscut și luând în considerare reglementările legale privind interzicerea circulației pe domeniu public, creșterea în orașe este considerată improprie.

Legea nr.9/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor, reglementează măsurile necesare pentru asigurarea condițiilor de viață și bunăstare ale animalelor.

În conformitate cu prevederile acestei legi, deținătorii de animale au următoarele obligații:

- de a asigura aplicarea normelor sanitare veterinare și de zooigenă privind adăpostirea, hrănirea, îngrijirea, reproducția, exploatarea, precum și a celor referitoare la protecția și bunăstarea animalelor
- de a avea un comportament lipsit de brutalitate, de a asigura condiții elementare necesare scopului pentru care sunt crescute, precum și de a nu le părăsi sau izgoni
- de a asigura animalelor, în funcție de nevoile etologice, specie, rasă, sex, vârstă și categorie de producție, următoarele: un adăpost corespunzător, hrană și apă suficiente, posibilitatea de mișcare suficientă, îngrijire și atenție.

Deținătorilor de animale le este interzis să aplice tratamente rele, precum: lovirea, schingiuirea și alte asemenea cruzimi.

Referitor la tăierea sau uciderea animalelor, tot în cadrul acestei legi se menționează:

- animalele nu vor fi supuse unor suferințe inutile
- tăierea animalelor se va efectua cu respectarea prevederilor legale specifice în vigoare (cu excepția animalelor care, datorită unor accidente sau boli, trebuie tăiate ori ucise imediat).

Prevederile legale specifice, în vigoare, privind protecția animalelor în timpul sacrificării și uciderii sunt stabilite prin Norma Sanitar Veterinară din 11 august 2006.

În urma acțiunilor desfășurate de inspectorii Serviciului Protecția Mediului s-a constatat că în majoritatea adăposturilor improvizate în curțile oamenilor nu există condiții minime de creștere a animalelor, în conformitate cu prevederile legale enunțate anterior.

Luând în calcul aspectele negative asociate creșterii animalelor de fermă și păsărilor în orașe, atât în privința sănătății, siguranței și al disconfortului creat, cât și din punct de vedere al protecției și bunăstării animalelor, la care se adaugă dorința îmbunătățirii condițiilor de mediu, se urmărește interzicerea creșterii animalelor pe toată raza municipiului.

3.7. APA ÎN TIMIȘOARA

Protecția resurselor de apă și a ecosistemelor acvatice are ca obiect ameliorarea și menținerea calității naturale a acestora în scopul evitării unor efecte negative asupra mediului și sănătății umane, în contextul realizării unei dezvoltări durabile.

Protecția mediului, în general, și cea a resurselor de apă, în special, este o acțiune cu caracter permanent, în care fiecare membru al societății trebuie să-și aducă contribuția, un aport conștient și responsabil.

Dacă problemele referitoare la Canalul Bega sunt inventariate periodic, despre apele stagnante de pe raza orașului nu există în prezent prea multe informații, fapt ce a condus la întocmirea unei bănci de date la nivelul Direcției de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara. Au fost inventariate peste 30 de locații, din care 23 sunt bălți, suprafața totală ocupată de ape stagnante fiind de aprox. 174, 96 ha, din care:

- 97,17 ha - luciu apă
- 57,79 ha - mlaștină
- 20,00 ha - canale de desecare

Datorită unei legislații deficitare, care nu reglementează în sarcina cărei instituții cade administrarea acestor lacuri de apă ele au fost lăsate de izbeliște, prin grija Primăriei Municipiului Timișoara fiind salubrizate și igienizate de mai multe ori pe an doar malurile acestora.

Important este faptul că, indiferent de persoana fizică sau juridică care le administrează, aceste ape reprezintă un patrimoniu al nostru, al tuturor, care trebuie conservat și protejat pentru generațiile actuale și viitoare.

3.7.1. Canalul Bega

Timișoara, denumită și orașul de pe malurile Begăi, este împărțită în cartiere de cursul de apă al canalului Bega, cartiere care comunica între ele prin intermediul a numeroase poduri, construite peste acest canal.

În Municipiul Timișoara, din mulțimea de brațe care existau înaintea canalizării Begăi se mai păstrează doar Bega Moartă (în cartierul Fabric) și Bega Veche (spre vest, curgând prin Săcălaz)..

În studiul de fezabilitate privind refacerea și reabilitarea canalului Bega, elaborat cu sprijinul financiar al Guvernului Olandei, au fost identificate lucrările necesare revitalizării funcțiilor ecologice, hidrologice și de navigație.

Calitatea apei râului Bega de la izvoare până aval de municipiul Timișoara, pe o lungime de 136 km, reprezentând 80 % din lungimea totală a cursului de apă, se încadrează în clasa a II-a de calitate la toate grupele reprezentative de indicatori de calitate : regim de oxigen, nutrienți, grad de mineralizare, metale, micropoluanti. Aceasta satisface condiția de calitate la Uzina 2-4 Timișoara de alimentare cu apă pentru potabilizare.

Conform studiului “Variații în cadrul populațiilor de microorganisme care intervin în degradarea unor poluanți”, realizat în colaborare cu Facultatea de Chimie-Biologie - Geografie, s-a evidențiat amplificarea surselor de poluare dinspre amonte spre aval, datorită scăderii activității dehidrogenazice. De asemenea, s-au constatat valori ridicate la nivelul ultimelor două puncte de prelevare pentru activitatea ureazică, fapt ce indică prezența unei surse de poluare cu poluanți organici.

Pentru conservarea și protejarea Canalului Bega - intravilan Timișoara, Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara în colaborare cu Inspekția Apelor din cadrul Direcției Apelor Banat a demarat un program de verificări a malurilor canalului.

În urma verificărilor efectuate pe ambele maluri ale Canalului Bega, intravilan Timișoara (Uzina de Apă – Podul Modoș) s-au constatat următoarele:

- depozitări de deșeuri atât pe malurile Canalului Bega , cât și pe luciul de apă;

- au fost depistate persoane fizice care spălau autovehicule în zona de protecție a Canalului Bega și covoare pe malul apei ;
- au fost surprinse persoane fizice care ardeau deșeuri în zona de protecție a Canalului Bega ;
- au fost depistate animale care pășunau în zona de protecție a cursului de apă.

Pe parcursul derulării întregii activități de monitorizare și control a fost subliniată importanța respectării, atât de către agenții economici, cât și de către persoanele fizice, a normelor privind păstrarea calității apelor de suprafață de pe raza Municipiului Timișoara.

3.7.2. Canalul Behela

Cursul de apă Behela izvorăște din apropierea satului Bencecul de Sus, curge pe lângă comunele Giarmata și Dumbrăvița pe direcția N-E spre S-V apoi trece pe la marginea municipiului Timișoara vărsându-se în canalul Bega în aval de Uzina Hidroelectrică Timișoara.

Cursul are o lungime de 21,05 km, din care 17,35 km sunt regularizați. Acest pârâu, deși în mod obișnuit are un debit redus de apă, curge printr-o depresiune destul de largă. După ploi torențiale și după topirea zăpezilor Behela își mărește foarte mult debitul de apă , deseori se revarsă prin toată depresiunea descrisă, iar uneori depășește chiar limitele ei.

Din păcate și acest canal este folosit de unii cetățeni ai municipiului nostru pentru depozitarea diferitelor deșeuri, mai ales în zonele Calea Ghirodei, în spatele Ștrandului Tineretului.

3.7.3. Canalul Subuleasa

Canalul Subuleasa a avut în trecut un rol dublu: de colectare a apelor pluviale de pe terenurile agricole, paralele cu Calea Buziașului și de irigație (prin anii 1950 bulgarii își udau grădinile cu apă din acest canal).

Se alimentează din Canalul Bega prin canalul de irigație (administrat de ANIF) care pleacă din Colonia Slavic (Cartierul Plopi), iar circuitul se închide tot în Canalul Bega, în dreptul străzii Chopin – Uzina de Apă 2 – 4.

Vechiul canal nu își mai are continuitatea, fiind obturat și înfundat pe mai multe porțiuni. Rolul Canalului Subuleasa a fost preluat de noul canal de irigații al ANIF. În prezent mai există ramificații de scurgere în două zone: în spatele fostului

CAP Ciarda Roșie (pe sub linia CFR industrială), respectiv la marginea Cartierului Kuncz (în dreptul străzii Zefirului).

Din păcate, noțiunea de “Subuleasa” se suprapune , în prezent, cu zonele insalubre din cartierele Kuncz și Ciarda Roșie (strada Olarilor).

Pentru 2008 Primăria Municipiului Timișoara a declanșat procedurile pentru transformarea zonei Kuncz într-un cartier ecologic, arealul putând să devină atractiv atât din punct de vedere rezidențial cât și ca o alternativă de recreere, prin realizarea de zone verzi, zone de agrement, cu reabilitarea tuturor factorilor de mediu afectați de-a lungul timpului: sol, apă, aer.

Pentru realizarea acestor proiecte, de o asemenea anvergură, pe lângă fondurile proprii, ale bugetului local, se are în vedere și accesarea unor pârghii financiare comunitare (ex. URBACT II, POR, FEDR). Având în vedere importanța pentru Regiunea V Vest a acestei propuneri de proiect investițional, Primăria Timișoara intenționează cooptarea de terți parteneri relevanți din municipiu, oraș și regiune (ADR Vest, Consiliul Județean Timiș, ONG-uri și grupuri de inițiativă cetățenească). Primăria Municipiului Timișoara a încheiat deja un Acord de Cooperare cu Ministerul Economiei al Landului Saar - GERMANIA, urmând ca în perioada imediat următoare, la Consulatul Germaniei la Timișoara să se semneze protocolul de colaborare, în vederea promovării proiectelor împreună cu Institutul European de Mediu (Europäisches Institut für Sicherheit und Umwelt e.V.)

3.7.4. Ape Stagnante (Bălți)

Din cele 30 de locații care cuprind ape stagnante, 23 sunt bălți , o parte din ele fiind numite impropriu “ lacuri”.

Conform prevederilor Legii nr. 107/1996- legea apelor, completată și modificată, apele (curgătoare și stagnante) fac parte din domeniul public al statului și se află în administrarea Administrației Naționale “Apele Române”, care are organizate la nivel de bazine hidrografice direcții de ape. Apele de pe raza Municipiului Timișoara sunt administrate de către Direcția Apelor Banat (DAB).

Din păcate, datorită agresiunii pe care omul a exercitat-o asupra unor lacii de apă de pe raza orașului nostru ele necesită lucrări de reconstrucție ecologică pentru a putea fi redată în circuitul ecologic.

Balta aflată în incinta SC Azur SA a fost ecologizată prin aplicarea metodei de fitoremediere, constatându-se o îmbunătățire a calității apei și o regenerare a florei și faunei de baltă. După clarificarea situației juridice a respectivei bălți (desemnarea proprietarului), se vor lua măsurile ce se impun.

Consilierii de specialitate din cadrul Direcției de Mediu - Primăria Municipiului Timișoara au realizat o serie de controale pentru monitorizarea calității apelor de suprafață de pe raza municipiului.

În urma verificării calității apei lacului Subuleasa (incinta S.C. Azur S.A.) au fost constatate pe suprafața acestuia irizații cu produse petroliere, iar în zona vechiului canal de deversare de ape pluviale a platformei industriale Calea Buziașului concentrații mari de hidrocarburi.

Balta Subuleasa- poluare cu produse petroliere

În baza contractului de cercetare dintre Primăria Timișoara și Facultatea de Chimie a Universității Politehnica au fost prelevate și analizate probe din aceste ape. Au fost constatate concentrații de produse petroliere 173g/l la suprafață și 170mg/l la adâncimi de 0.3-0,5 m.

S-au realizat lucrările de depoluare a lacului de apă afectat de poluarea cu hidrocarburi (au fost realizate sisteme de baraje plutitoare pentru evitarea propagării unei poluante, respectiv a fost împrăștiat material absorbant care prin floclare ajută la colectarea reziduurilor de produse petroliere).

Balta Subuleasa - aplicarea materialului absorbant

Balta Subuleasa – blindarea conductei de deversare

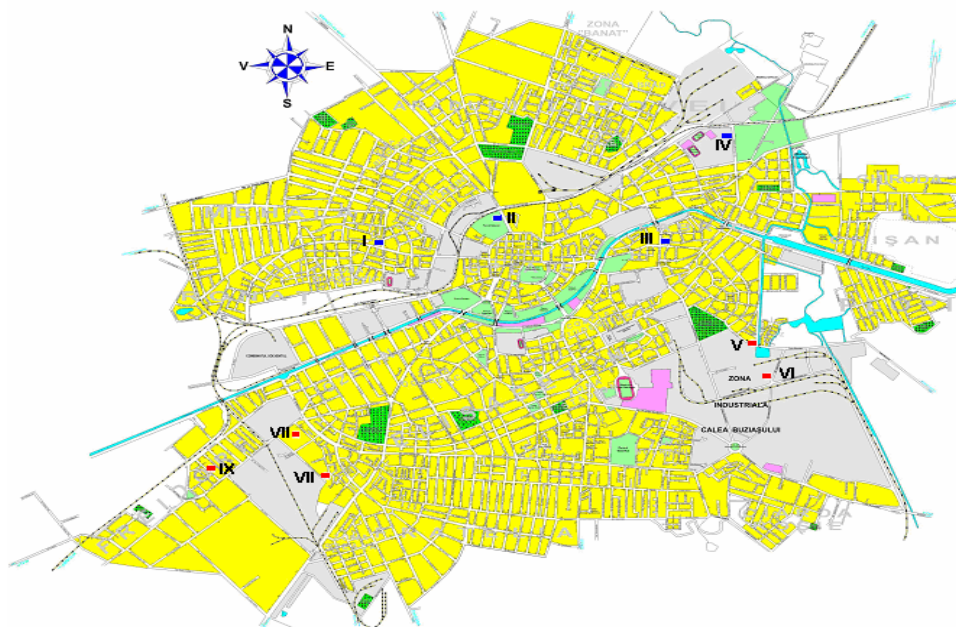
În bugetul pentru anul 2008, au fost alocate fonduri pentru continuarea cercetărilor privind calitatea apei stagnante și din precipitații, de pe raza municipiului Timișoara în colaborare cu Universitatea Politehnica „Traian Vuia” Timișoara. Obiectivul principal al cercetării este stabilirea calității acestor ape în

vederea reabilitării lor ecologice și a impactului diferitelor activități umane asupra apelor de pe raza municipiului, în vederea redării în circuitul natural.

Determinarea calității apei din precipitații va fi evaluată pentru următoarele situri: zona rezidențială Mehala, calea Bogdăneștilor(I), Parcul Botanic, strada Victor Vlad de la Marina (II), Buzias, str. Coloniei nr. 2 (III), Stația Meteo (IV), iar calitatea apei stagnante pentru următoarele situri: Lacul Kuntz str.Torac (V), Lacul din incinta Intreprinderii Azur (VI), Lacul din incinta Hotelului Aurora (VII), zona Șag Vest(VIII), lacul de pe str. Lămâița, zona Freidorf (IX).

Aceste situri sunt alese astfel încât să fie acoperită toată zona Timișoarei, atât din punct de vedere al poziției geografice, cât și din punct de vedere al caracteristicilor (zonă industrială, rezidențială, parcuri).

Punctele de monitorizare a apelor de precipitații și a apelor stagnante pot fi identificate pe harta Municipiului Timișoara prezentată în figura de mai jos:

Calitatea apei de precipitații din Municipiul Timișoara:

- precipitațiile atmosferice denumite și ape meteorice conțin unele impurități dizolvate sau în suspensie, în majoritatea cazurilor impuritățile din atmosferă se regăsesc în caracteristicile de calitate ale apei;
- conținutul substanțelor chimice în apele de precipitații se află într-o dependență liniară cu conținutul de poluanți ai atmosferei și este invers proporțional cu cantitatea totală de precipitații;
- plecând de la considerentul potrivit căruia calitatea apei de precipitații dintr-o zonă urbană este un indicator al poluării chimice a atmosferei zonei respective, studiile efectuate privind calitatea apei de precipitații din Municipiul Timișoara în anul 2007 evidențiază existența unei poluări a atmosferei;

▪ *pH-ul precipitațiilor atmosferice variază de la 4.0 – 6.0 - caracter acid sau slab acid, ceea ce demonstrează că și în municipiul Timișoara sunt ploi acide și slab acide.*

- concentrația de nitrați se încadrează în clasa III de calitate – principale cauze: poluare atmosferică, industria chimică și agricultura intensivă
- încărcarea organică a apei de precipitații exprimată prin parametru CCO-Mn este evidențiată în zona Buziaș, rezultând că în acest perimetru, puternic industrializat, există o poluare cu compuși organici ai atmosferei
- se constată neutilizarea apelor meteorice, sursă importantă de apă cu caracter industrial-domestic, actualmente neutilizată

3.7.5. Calitatea apei stagnante din Municipiul Timișoara:

- pH-ul este alcalin având valori cuprinse între 8.04 – 8.37, excepție acumularea Kuntz cu un pH neutru de 7.14
- salinitate și duritate mare datorită prezenței unor săruri anorganice în apă.
- poluarea cu compuși organici ai apelor stagnante corespunde clasei de calitate V cu depășiri la indicatorul CCOCr
- în apele poluate în special cu substanțe organice biodegradabile cantitatea de oxigen dizolvat este mică deoarece acesta este consumat în reacțiile bio-chimice pentru oxidarea compușilor organici poluanți, înregistrându-se un deficit de oxigen prin consumarea oxigenului dizolvat în procesele aerobe.
- stadiul trofic al apelor de lac este:
 - acumulările: Kuntz, Șag. Vest, Freidorf corespund stadiului mezotrof,
 - acumulările: Azur, Aurora corespund stadiului ultraoligotrof și oligotrof.

Studiile efectuate și prezentate în proiect permit informarea factorilor de decizie în primul rând, dar și a comunității asupra situației existente și a prognozei viitoare în ceea ce privește calitatea apei stagnante și de precipitații în scopul dezvoltării unui program de management integrat și durabil al apei și al evaluării impactului calității apei de precipitații asupra mediului înconjurător.

În anul 2008 pe lista de priorități a Primăriei Municipiului Timișoara se află reconstrucția ecologică a bălții cuprinse între străzile Lacului și Vasia Vasilescu, în buget fiind alocate fonduri pentru realizarea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic pentru lucrarea respectivă.

Balta – str. Lacului

În acest sens, au fost contactate instituții care au sarcini referitoare la administrarea apelor (D.A.B. - Direcția Apelor Banat), a canalelor (A.N.I.F. - Administrația Națională pentru Îmbunătățiri Funciare, I.S.P.I.F.- Institutul de Cercetare și Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare).

Menționăm că pe acest amplasament Primăria Timișoara a intervenit de mai multe ori, atât din punct de vedere al salubrității, cât și al protejării zonei, prin împrejmuirea acesteia.

Balta - str. Lacului, împrejmuire

Totodată, în atenția Primăriei Municipiului Timișoara se află reconstrucția ecologică a Canalului Subuleasa din Cartierul Kuncz, prin realizarea unei stații biologice de epurare.

În bugetul pe **anul 2008** au fost alocate fonduri în vederea continuării cercetărilor privind calitatea apei stagnante și de precipitații, în anumite locații de pe raza Municipiului Timișoara.

În **anul 2008** vor continua acțiunile de verificare în baza Legii apelor nr. 107/1996, completată și modificată și a HCL nr.371/2007 privind constatarea și sancționarea contravențiilor pe raza Municipiului Timișoara a stării de salubritate a cursului de apă, depistarea persoanelor fizice și juridice care depozitează pe malul canalului Bega diverse deșeuri sau a celor care deversează reziduuri în luciul de apă desfășurate conform programelor trimestriale, în colaborare cu Direcția Apelor Banat, Compartimentul Inspecția Apelor și cu sprijinul Direcției Poliția Comunitară.

Pentru 2008, s-a conceput un program de verificare a modului de gestionare de către agenții economici a factorului de mediu „apa” în baza - HCL nr.371/2007 privind constatarea și sancționarea contravențiilor pe raza Municipiului Timișoara, OUG 107/2002 privind înființarea administrației naționale apele romane anexa 3. Art.7, modificată și completată cu Legea nr.400/2005, privind aprobarea OUG nr.73/2005, H.G.188/2002 cu modificările ulterioare, anexa 2, Normativ privind condițiile de evacuare a apelor uzate în rețelele de canalizare ale localităților și direct în stațiile de epurare, NTPA-002/2002, Art.2 pct. g. Programul de verificări se realizează în colaborare cu S.C. Aquatim S.A și cu sprijinul Direcției Poliția Comunitară.

Totodată, se va întocmi o bază de date care va cuprinde toate caracteristicile fântânilor forate (atât pe domeniul public, cât și pe cel privat) de pe raza municipiului Timișoara.

Tot în cursul anului **2008**, Direcția de Mediu are în vedere încheierea unui contract de cercetare privind calitatea apei freatice, în colaborare cu Universitatea Politehnica Traian Vuia Timișoara, Facultatea de Construcții, Secția Hidrotehnică.

3.8. CALITATEA AERULUI ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

În perspectiva dezvoltării economice a Timișoarei trebuie să ținem cont și de potențialele consecințe asupra mediului. Pentru a putea lua măsuri de reducere a emisiilor poluante este necesară cunoașterea impactului surselor de poluare asupra mediului. Cea mai bună metoda de determinare a calității aerului o prezintă măsurătorile directe, având următoarele avantaje:

- oferă informații instantanee și continue despre calitatea aerului;
- permit alarmarea rapidă a populației în cazul depășirii valorilor de alertă;
- permit dezvoltarea strategiilor de mediu pe baze reale;
- permit evaluarea impactului de mediu a diferiților poluanți în zone strict delimitate;
- permit evaluarea schimbărilor microclimatului (urban în special);

- asigură culegerea directă a datelor măsurate în baze de date.

În lucrările de cercetare se urmărește punerea în evidență a nivelului actual de poluare a atmosferei, în Timișoara, a principalelor surse de poluare și interacțiunea dintre ele.

Noțiunea de calitate a vieții și-a modificat în ultimul timp conținutul. Ridicarea standardului de viață nu mai poate fi înțeleasă doar ca o diversificare a mijloacelor tehnico-materiale ci mai ales ca o integrare a omului în mediul ambiant, în condiții de confort și conservare a stării de sănătate. Fenomene ca efectul de seră, distrugerea stratului de ozon sau ploaia acidă sunt consecințe ale unei dezvoltări industriale iraționale și dovedesc că mediul înconjurător nu mai poate prelua la nesfârșit funcția de coș de gunoi al omenirii.

Primăria Municipiului Timișoara, a elaborat încă din anul 2000, împreună cu un colectiv de peste 200 de specialiști, „**Conceptul de dezvoltare strategică a zonei Timișoara**”, pentru asigurarea unei dezvoltări durabile și armonioase care promovează cerințele specifice ale dezvoltării zonei, în concordanță cu prioritățile și necesitățile strategice ale dezvoltării regionale și în corelație cu prevederile strategice pe plan național, respectiv cu cerințele integrării în Uniunea Europeană.

Noul concept strategic este elementul fundamental de influențare definitorie a căilor necesare de urmat, creând premisele apariției unui efect sinergic pentru programul economico-social al zonei Timișoara și a viitoarei metropole Timișoara.

Aplicarea măsurilor de protecție, conservare și reabilitare a mediului, va determina menținerea ecosistemului, eliminarea factorilor ce afectează sănătatea și creează disconfort populației, permițând valorificarea mediului.

Așa cum a fost el definit, scopul major al **Conceptului de dezvoltare strategică a zonei Timișoara**, este asigurarea prosperității și a calității vieții locuitorilor. Îmbunătățirea calității habitatului în zonă, în condiții ecologice de nivel european, asigurarea condițiilor optime de existență, constituie una din preocupările esențiale ale organelor decizionale din țară. Realizarea unui habitat ecologic prietenos față de locuitori în următorii ani.

3.8.1. Cercetări Teoretice Și Experimentale Privind Calitatea Aerului în 2008 în Municipiului Timișoara

Cercetarea cuprinde următoarele etape:

1. Caracteristici generale ale situației calității aerului în zona menționată legată de parametrii specifici, conf. Ordinului 592 din 25 iun 2002.
2. Identificarea factorilor de influență: Aspecte specifice legate de traficul zonal rutier și feroviar, activitatea industrială, poluatori casnici.
3. Campanii de măsurători on-line în zona:
 - a) zona limitrofă a parcului industrial major;
 - b) zone de acces și sens giratoriu în regiunea menționată;

- c) zona Pădurea Verde;
- d) intersecții principale;
- e) cartiere de locuințe;

4. Concluzii și soluții de perspectivă pentru controlul calității aerului și diseminarea informațiilor către populație.

Monitorizarea calității aerului în zonele principale ale municipiului.

Se monitorizează bioxidul de sulf SO_2 , bioxidul de azot NO_2 , monoxidul de azot NO , oxizii de azot NO_x , monoxidul de carbon CO , metanul CH_4 , compuși organici volatili (NMHC – COV), hidrocarburi totale (THC), ozon (O_3) și particule în suspensie, fracțiunea PM_{10} . De asemenea, parametrii meteorologici: viteza și direcția vântului, temperatura și umiditatea aerului.

3.8.2. Studiul Aerobiologic Asupra Calității Aerului prin Monitorizarea Volumetrică a Aeroplanctonului

Pentru 2008 în acest studiu se urmărește stabilirea modului de diseminare anual a bioparticulelor aeropurtate cu potențial alergen în Timișoara și împrejurimi și modelarea calendarului polinic.

Din gama largă a particulelor organice și anorganice din aer, unele au efecte semnificative asupra sănătății oamenilor: fum, praf, radionuclide, pesticide. Particulele biotice din aer reprezintă cauza majoră a unor boli respiratorii umane, cum ar fi alergiile și astmul. Bioparticulele aeropurtate includ grăuncioarele de polen provenind de la plantele anemofile, bacterii, fungi, briospori, pteridospori, fragmente miceliene fungice, alge.

Aeropolenul produs de *Ambrosia* reprezintă cea mai mare concentrație consemnată începând cu anul 2000. De asemenea în Timișoara, aceste concentrații polinice sunt foarte mari în a doua jumătate a lunii august și prima jumătate a lunii septembrie. Valoarea critică pentru declanșarea simptomelor (threshold value) la majoritatea pacienților sensibilizați este

considerată 20 grăuncioare de polen per m³ aer (Jäger, 1998). Prin polenul său ușor dispersat de către vânt, Ambrosia artemisiifolia este cunoscută ca una din cele mai periculoase pentru sănătatea populației. O plantă poate produce până la 2.5 miliarde granule de polen pe zi.

Datorită mării capacități invazive, a pătruns și în incinta Spitalului Victor Babeș, în cimitirele orașului, în special cel din Calea Șagului, în spațiile cultivate cu plante ornamentale din preajma blocurilor de locuințe: Dâmbovița, Steaua, Bulevardul Sudului, Calea Buziașului, Liviu Rebreanu, Calea Lugojului, Pestalozzi.

Lupta contra acestei plante se poate realiza prin:

- Control mecanic prin măcinat, cosit sau smulgere. Cu aceste metode se intervine asupra plantei în fază de creștere. Distrugerea se îndreaptă spre aparatul vegetativ: se smulge sau se taie planta înainte de înflorire. Pot fi necesare mai multe intervenții.
- Control chimic care nu pune probleme în culturile de cereale, fiind delicat însă în culturile de floarea-soarelui, mazăre și tomate.
- Control biologic care presupune revegetalizarea, distrugerea cu apă fierbinte 85° C, arderea dirijată, endomicorizarea rădăcinilor, dispersia și inocularea unor agenți patogeni foarte specializați.

Monitorizarea aerobiologică privind conținutul în polen al aerului atmosferic se realizează prin metoda volumetrică de recoltare.

Tabel 1 . Interpretarea calitativă a aeropolenului (după American Academy of Allergy, Asthma and Immunology, valori ecologice care nu sunt calculate după efectul asupra sănătății).

PG/m ³	Interpretare	Poaceae	Artemisia	Betula	Ambrosia
>0-5	cantități mici	73	79	47	49
5-20	cantități moderate	85	21	12	22
21-200	cantități mari	35	3	22	32
>200	cantități foarte mari	-	-	-	3

În cursul anului 2008, Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara va avea în vedere:

Cercetare și dezvoltare în domeniul protecției mediului - Analiza calității aerului în municipiul Timișoara; măsurări de CO₂;

Cercetare și dezvoltare în domeniul protecției mediului - Studiu aerobiologic asupra calității aerului prin monitorizarea volumetrică a aeroplanctonului.

3.9. SOLURILE MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

„Pacea, dezvoltarea și protecția mediului sunt interdependente și indivizibile”
(Declarația de la Rio – 1992)

Prin complexitatea compoziției minerale, organice și organo-minerale ca și a fenomenelor care se produc în sol, acesta asigură hrana viețuitoarelor și regenerarea periodică sau continuă a lor, de-a lungul unor întinse lanțuri trofice. De aceea solul poate fi considerat un organism viu; el este izvor permanent de viață, fiind capabil și de autoregenerare.

Apa, aerul, materia anorganică și organică – vie sau moartă -, toate fac din sol o uzină vie, creatoare de viață și de materie organică nouă; o uzină în care procesele de transformare complexă, de la materia minerală la materia organică, se petrec continuu.

Făcând parte din biosferă, solul trece prin aceleași procese evolutive și prin aceleași stadii ca și viețuitoarele. El este considerat ca o verigă de legătură între regnul anorganic și cel organic, orice defecțiune în funcționarea sa normală având repercusiuni grave asupra tuturor viețuitoarelor.

3.9.1. Poluarea Solului

Poluarea solului, ca și a mediul înconjurător, în ansamblu a crescut odată cu creșterea populației și cu activitatea economică (factor antropic).

„*Poluarea solului* înseamnă, în concepție ecologică modernă, orice acțiune care produce dereglarea funcționării normale a solului ca suport și mediu de viață (mai ales pentru plantele terestre superioare) în cadrul diferitelor ecosisteme naturale sau antropice, dereglare manifestată prin degradarea fizică și chimică sau biologică a solului, ori apariția în sol a unor caracteristici care reflectă deprecierea fertilității sale, respectiv reducerea capacității bioproductive, atât din punct de vedere calitativ, cât și/sau cantitativ” (M. Berca, 2000).

Aspecte Privind Poluarea Solurilor Municipiului Timișoara

- 1) Poluarea solurilor prin depozitarea directă necontrolată a diverselor deșeuri

Foto. 1,2. – Drum centură Calea Aradului – Calea Torontalului

Foto. 3,4. – Zona Dunărea – Cartierul Kuntz

Foto. 5. – Zona Ronaț Triaj

2) Poluarea solurilor prin depozitarea directă a gunoiului de grajd și a dejecțiilor animale

Foto. 6. – Platformă dejecții animale SDE Timișoara

3) Poluarea solurilor prin depozitare de materie primă (caolin) în depozite improprii

Foto. 7. – Depozit materie prima – Fabrica de teracota Timișoara

4) Poluarea solurilor prin intermediul apelor uzate menajere

Foto. 8. – Poluare cu ape uzate menajere – Canal Subuleasa si Behela

5) Poluarea solurilor prin intermediul apelor industriale uzate

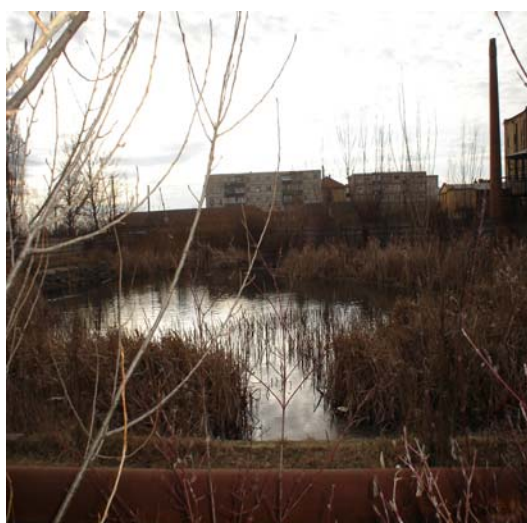

Foto. 9. – Poluare cu ape uzate industriale – bălțile U.M.T.-F. Z.T.

6) Poluarea solurilor prin intermediul apelor poluate cu hidrocarburi

Foto. 10. – Poluare cu produse petroliere – Balta Azur

7) Poluarea solurilor prin depozitare de substanțe chimice anorganice (carbid)

Foto. 11. – Poluare cu produse anorganice (carbid) – balta FZB

Dat fiind faptul că și solurile Municipiului Timișoara sunt supuse poluării, Primăria Municipiului Timișoara, încă din anul 1997 a demarat, împreună cu specialiștii în domeniu, cercetări științifice și studii referitoare la starea de sănătate a acestora .

Poluarea solului municipiului Timișoara se manifestă sub forma contaminării indirecte cu poluanți industriali (poluanți din aer aduși pe sol prin precipitații), poluanții rezultanți în urma traficului auto, poluanți din apele de suprafață , etc., dar și prin contaminare directă (imputuri introduse în sol prin

fertilizări și tratamente chimice, introducerea în sol de materiale din demolări și construcții, diverse deșeuri depozitate necontrolat pe sol).

3.9.2. Preocupari pentru 2008, ale Direcției de Mediu în păstrarea sănătății solurilor Timișoarei

Pentru a putea lăsa generațiilor următoare un sol sănătos trebuie să ținem cont de câteva recomandări:

1. Aprecierea calității solului trebuie corelată cu conceptul de biodiversitate având în vedere legăturile care există între compușii poluanți și efectul acestor compuși asupra organismelor, inclusiv asupra omului;
2. Prudență în cultivarea terenurilor cu culturi de zarzavaturi și în recoltarea de plante, flori sau frunze pentru ceaiurile de consum în zonele posibil contaminate, cu referire specială la perdelele de protecție;
3. Extinderea rețelei de control și înființarea unei rețele de monitorizare a calității solului, în care analizele de sol să fie completate cu analize de plante;
4. Aplicarea cu discernământ a fertilizărilor chimice și a udărilor, ținând cont de reacția solului;
5. Corectarea acidității prin aplicarea îngrășămintelor chimice specifice (amendamente) și a litierii;
6. Corectarea alcalinității solului prin aplicarea îngrășămintelor chimice cu reacție acidă (sulfat de amoniu, clorură de amoniu);
7. Controlul cu seriozitate al surselor de poluare și al posibilibilor poluanți care pot contamina solul;
8. Aplicarea cu fermitate a legislației.

Pentru a păstra o stare bună de sănătate a solurilor Municipiului Timișoara și pentru a preveni contaminarea acestora cu diverși poluanți, Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara va întreprinde o paletă largă de acțiuni:

1. Identificarea depozitelor provizorii cu diverse deșeuri situate pe raza Municipiului Timișoara - deșeurile necontrolate și volumul acestora. Identificarea proprietarilor acestor terenuri și obligarea acestora de a le igieniza;
2. Identificarea și evaluarea din punct de vedere al gradului de poluare al apelor curgătoare (Bega, Behela) și a celor stagnante (bălți, lacuri, canale ANIF și SAIFTIM, canalul Subuleasa);
3. Verificarea legalității funcționării la societățile cu profil de spălătorii auto, benzinării, vopsitorii și ateliere auto, depozite de materii prime și materiale de construcții, depozite de substanțe chimice periculoase (îngrășăminte chimice,

pesticide), spitalele și stațiile C.F.R. din Timișoara, depozitul de cenușă de la Utvin, secțiile de producție și distribuție ale COLTERM.

4. Verificarea respectării legislației de mediu la societățile comerciale cu profil industrial ce își desfășoară activitatea în Municipiul Timișoara;

5. Identificarea terenurilor aparținând domeniului public fără utilitate agricolă în vederea realizării de spații verzi și perdele forestiere;

6. Încheierea unor contracte de cercetare științifică cu Facultatea de Agricultură din cadrul U.S.A.M.V.B. Timișoara, pentru „Identificarea și evaluarea gradului de poluare a solurilor din zonele cu potențial de risc ale Municipiului Timișoara”.

3.10. SPAȚIILE DE JOACĂ DIN MUNICIPIUL TIMIȘOARA.

Serviciul Administrare Mediu din cadrul Direcției de Mediu coordonează, verifică și recepționează lucrări de amenajare, modernizare (reabilitare), întreținere și reparare a locurilor de joacă situate în partea de sud față de canalul Bega, prestate de către S.C. Drufec Cons. CF SRL.

În cursul anului 2007, au fost realizate:

- noi locuri de joacă pe străzile: I. Plavoșin (fostă Pompiliu Ștefu), Piața Cotruș Aron (fostă Vidraru).

Foto. 1 – 2 : Spațiul de recreere și locul de joacă de pe Str. I. Plavoșin (fostă Pompiliu Ștefu) Amenajat în august – octombrie 2007

Foto. 3 – 4 : Parcul Aron Cotruș (Vidraru) – Amenajat în februarie 2007

- reamenajat locuri de joacă: P-ța Dacia, Cerna, Grădinița de pe str. Retezat.

înainte

după reamenajare

Foto. 5 – 6 : Locul de joacă din P-ța Dacia destinat copiilor sub 6 ani, Reamenajat în iunie 2007;

înainte

după reamenajare

Foto. 7 – 8 : Locul de joacă din P-ța Dacia destinat copiilor cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani - Reamenajat în iunie 2007

Foto. 9 – 10 : Locul de joacă din str. Cerna – Amenajat în octombrie 2007

S-au coordonat, verificat și recepționat lucrări de amenajare, modernizare (reabilitare), întreținere și reparare a locurilor de joacă situate în partea de nord față de canalul Bega, prestate de către S.C. Bindalim SRL.

înainte

după reamenajare

Foto. 11 – 12 : Locul de joacă de pe Str. Gabriela Tako – Amenajat în septembrie 2007

- Reamenajat locurile de joacă de pe străzile: zona Aeroport, Grădinița Aeroport, precum și la Școala Generală nr. 21 de pe str. Simion Bărnuțiu.

înainte

după reamenajare

Foto. 13 – 14 : Locul de joacă de la Grădinița PP nr. 13 zona - Aeroport
Reamenajat în februarie 2007

În cursul **anului 2008** se vor moderniza, respectiv reabilita spațiile de joacă de pe raza municipiului Timișoara, în vederea aducerii acestora la nivelul cerințelor H.G. Nr. 1102 din 2 octombrie 2002, respectiv prescripției tehnice PT R 19/2002, dar o atenție deosebită va fi acordată **înființării a noi locuri de joacă**.

Astfel, pentru a veni în întâmpinarea doleanțelor cetățenilor și pentru a acoperi lipsa unor spații de joacă în zone în care se remarcă o importantă concentrare a populației de vârstă preșcolară și școlară se preconizează să se realizeze noi spații de joacă, atât pe spații verzi cât și la instituții de învățământ:

1. Pe str. Nekrasov la intersecția cu str. Cireșului în cartierul Ronaț (amenajare începută în Noiembrie 2007)

2. Pe str. Radu de la Afumați (zona Pavilioane)
3. Pe str. Str. Iorgovanului nr. 1 (cartier Dâmbovița)
4. În cartierul Lunei (după alegerea unei locații și verificarea acesteia)
5. În cartierul Dorobanților (după alegerea unei locații și verificarea acesteia)
6. La Șc. Gen. Nr. 19 (corpul de clădire situat în P-ța Avram Iancu)
7. La Șc. Gen. Nr. 11 (corpul de clădire situat pe strada Războieni)

Foto. 1 – 2 : str. Nekrasov intersecție cu str. Cireșului

Totodată se poate menționa propunerea Direcției de Mediu pentru modernizarea încă din primul trimestru al anului **2008** a unui număr de 30 de locuri de joacă dintre care 12 spații de joacă la nord de Bega și 18 la sud de canalul Bega.

Propuse modernizării sunt locurile de joacă situate pe străzile Dunărea, Lorena, respectiv Silistra, P-ța Brătianu, P-ța Europei, la Grădinița PP 24 de pe str. Măslinului nr.7-8, Hărniciei nr. 4, Mureș colț cu C. Martirilor, Polonă, Humulești

(Parcul 3 August 1919), I. Slavici Bl. 22(Lămâiței), locul de joacă „Prâslea Cel Voinic”, la grădinițele: PP 21 de pe str. I. H. Rădulescu , PP 07 de pe str. Nottara, Grăd. PP 05 de pe str. Canalul Bega, precum și la școlile Gen. Nr. 4 de pe str. Jules Verne 64 (cartierul Plopi), Școala Ajutătoare “Iris” de pe str. Cosminului, etc.

Foto. 8 : Locul de joacă Șc. Gen nr. 4 Jules Verne

Foto. 9 : Locul de joacă Șc. Gen nr. 11 Războieni

Foto. 10 : Locul de joacă Grăd. PP 07 C.I. Nottara

3.11. PRODUSE ECOLOGICE ÎN PIETȚE

Apariția unor efecte metabolice nedorite induse de dezechilibre alimentare, a dus la conștientizarea importanței actului de nutriție, ceea ce a implicat fundamentarea comportamentului alimentar pe principii sănătoase și a determinat segmente semnificative de consumatori, să se îndrepte spre alimente cât mai pure din punct de vedere biologic, spre așa numitele produse ecologice.

Perspectivă Institutională Primarului Municipiului Timișoara privind dezvoltarea pieței produselor ecologice pe raza municipiului Timișoara

Începând cu **anul 2008**, Instituția Primarului Municipiului Timișoara, va demara un program de informare a producătorilor agricoli, cu privire la toate etapele

care trebuie urmate pentru a deveni un producător agricol ecologic, precum și avantajele care survin în urma practicării agriculturii ecologice.

Conștientizarea fermierilor că produsele ecologice se obțin printr-o trecere treptată de la agricultura convențională la cea ecologică, fiindcă solul, plantele și animalele obținute în sistem convențional nu pierd această influență peste noapte;

Informarea producătorilor agricoli existenți în piețele municipiului Timișoara privind legislația specifică în vigoare, referitoare la produsele agroalimentare ecologice, înaintea obținerii unor produse agroalimentare ecologice, va fi necesară trecerea peste perioada de conversie, care presupune adesea investiții pentru modificări, completări, adaptări, pe când veniturile din vânzarea produselor ecologice certificate, se obțin după doi, trei ani; încurajarea acestora că există programele de sprijin pe durata perioadei de conversie, creditele agricole de producție și investiții;

Odată cu finalizarea lucrărilor de modernizare a Pieței Iosefin, se propune și amenajarea unui stand special pentru expunerea și comercializarea produselor agroalimentare ecologice, provenite de la potențialii producători agricoli și certificate de către un organism de inspecție și certificare aprobat de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

De asemenea, Instituția Primarului Municipiului Timișoara va solicita conducerii SC Piețe SA ca la Piața de Gros să fie închiriat un spațiu special amenajat pentru comercializarea produselor agroalimentare ecologice.

Tot în cursul anului 2008 se vor efectua verificări în piețele agroalimentare de pe raza municipiului în vederea:

- Urmăririi modului de efectuare a salubrității și igienizării piețelor, atât la sfârșitul programului de funcționare cât și menținerea ordinii și curățeniei pe perioada funcționării;
- realizarea împrejmuirii piețelor în locurile unde acest lucru este posibil;
- realizarea unei bănci de date la nivelul fiecărei piețe, care să cuprindă: situația rezervărilor meselor, date despre agenții economici din piețe, despre producătorii agricoli, despre legislația referitoare la serviciile de piață, etc;
- dotarea cu sisteme informaționale a sediilor administrative din Piața Timișoara 700, Piața Mehala, Piața Badea Cârțan, Piața de Gros.
- realizarea unei hale de 1.000 mp, pentru comercializarea legumelor și fructelor en-gros și amenajarea de noi boxe în incinta Pieței de Gros;
- dotarea cu mobilier nou a unor piețe în care acesta este deficitar;
- amplasarea de preso-containere pentru colectarea deșeurilor menajere;

În sprijinul producătorilor agricoli din piețele existente pe raza municipiului Timișoara, Direcția de Mediu din cadrul Instituției Primarului Municipiului Timișoara a realizat în cursul anului 2007 o broșură în scop informativ care a fost distribuită în toate piețele și care cuprinde informații necesare pentru a deveni un producător agricol ecologic, începând de la definirea unui produs ecologic, până la

modul în care fermierii pot accesa date suplimentare de la alte instituții de stat responsabile de această ramură.

De asemenea în cursul anului 2008, va fi editată o broșură în sprijinul și informarea cetățenilor municipiului Timișoara și a producătorilor agricoli care aduc spre comercializare atât produse vegetale, cât și produse de origine animală și va cuprinde norme de igienă și legislație națională armonizată cu cea europeană privind comercializarea acestor produse.

Tot în cursul acestui an se va organiza un simpozion cu tema „Oportunități și constrângeri privind piața produselor ecologice” la care vor fi invitați o serie de producători agricoli din mai multe zone ale țării, reprezentanți din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, organizații neguvernamentale, organisme de inspecție și certificare, societăți comerciale, etc. În cadrul acestui simpozion vor fi prezentate lucrări și studii privind piața produselor ecologice la nivel național și local.

3.12. PARCĂRILE ECOLOGICE

În prezent, numărul mașinilor înmatriculate în Timișoara este de aproape 100.000, iar numărul locurilor de parcare se ridică la 9.000.

La acest număr de 100.000 se mai adaugă mașinile cu numere de București, cele înregistrate în alte județe și cele aflate în tranzit.

La un calcul, raportând mașinile existente în oraș la locurile de parcare disponibile, raportul este de aproximativ 10 la 1, adică un loc de parcare la zece mașini.

Infrastructura rutieră a Timișoarei nu a mai fost dimensionată la realitățile unui trafic urban modern, racordat la noile evoluții cantitative și calitative ale parcului auto urban.

Dintr-un total de circa 1.000 de străzii, câte are Timișoara, doar 179 sunt administrate de către Administrarea Domeniului Public Serviciul Telpark, însumând aproximativ 9.000 de locuri de parcare. Doar 38 de străzi au parcări special amenajate, cu refugiu, însumând 3.221 de locuri de parcare.

Pentru că parcările fac parte integrată din peisajul construcțiilor din orașe, se consideră că spațiile de parcare sunt esențiale pentru succesul de piață al clădirilor comerciale.

Totodată, parcările afectează mediul - parcările de suprafață, mari accentuează problemele de poluare, de scurgere a apei, cresc insulele de căldură urbane și deranjează ochiul. Dacă analizăm aceste neajunsuri, varianta cea mai eficientă din punct de vedere a cerințelor de calitate privitoare la peisagistică, apă și poluare este „parcarea ecologică sau parcarea verde”.

3.12.1. Ce sunt parcările verzi sau ecologice?

Sunt parcările care reduc scurgerile apelor pluviale și emisiile poluante.

Parcările ecologice se referă la o serie de tehnici aplicate simultan pentru a reduce suprafața impermeabilă totală a unui spațiu de parcare, a micșora temperatura la nivelul suprafeței și a menține o insulă verde în zonele aglomerate.

Aceste parcări îmbunătățesc starea de spirit a șoferilor și pietonilor prin crearea insulelor verzi pe lângă multitudinea de construcții.

Reducerea scurgerilor apelor pluviale este posibilă prin folosirea pavajelor permeabile și sistemelor de drenare naturale.

Pavajul permeabil este îmbrăcămintea rutieră care permite infiltrarea apei. Este disponibil într-o mare varietate de forme și culori îmbunătățind și aspectul estetic al parcării.

Sistemele grilă sau zăbrelele sunt structuri din plastic rigide care sunt umplute cu pietriș sau vegetație.

Pavajul cu gazon este o noutate absolută în materie de înlocuire a asfaltului din curți, grădini, parări auto. Îmbină frumosul prin culoarea verde a gazonului, cu rezistența foarte mare a ierbii la călcări repetate și cu greutatea mari ale autoturismelor, camioanelor, tractoarelor, etc.

Suprafețele care utilizează acest gazon, sunt mai apropiate de natură, schimbul sănătos dintre elementele naturii, reeducând poluarea aproape total.

Pe acest gazon se pot organiza petreceri, picnicuri, jocuri sportive. Îngrijirea ierbii este ușoară, iar dacă se respectă instrucțiunile de montaj vom avea satisfacții deosebite.

Pentru gazon este importantă crearea microclimatului necesar, adică umiditatea solului, evaporarea și drenarea apei. La rândul lui, gazonul permite producerea de oxigen. Montarea pavajului oferă soluția ideală pentru protejarea gazonului împotriva greutății autovehiculelor.

Datorită construcției speciale, hexagonală sau pătrată a formei, greutatea mașinilor este preluată și împărțită între celulele componente, astfel încât nici rădăcina ierbii și nici suportul propriu zis nu au de suferit.

Prin folosirea acestui suport se obține un gazon uniform și rezistent, având calitățile mecanice comparabile cu asfaltul.

3.12.2. Amenajarea parcărilor ecologice:

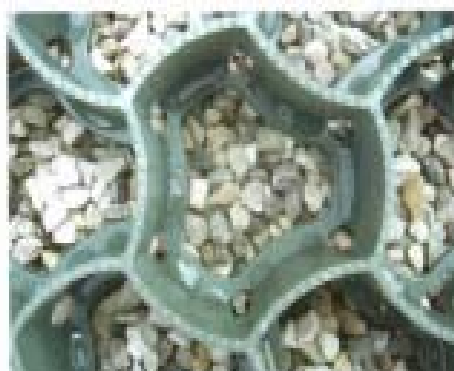
Pavajele permeabile sunt suprafețele care permit apei să treacă printre golurile din materialul de pavaj și/sau spațiile goale dintre pietrele de pavaj până se asigură o suprafață stabilă de susținere a greutateii.

O componentă importantă a pavajelor o reprezintă stratul drenat de la baza care asigură atât stabilitatea suprafețelor de susținere cât și colectarea subterană a scurgerilor.

Acest strat drenant trebuie să fie de cel puțin 15 cm grosime, realizat din material drenant (piatră spartă și geotextil).

Stratul de bază care asigură dezvoltarea gazonului realizează uniformitatea și planeitatea suprafeței. Este din pământ iar la partea superioară se așează sol fertil (pământ de flori).

3.12.3. Aplicații în practică ale parcarilor ecologice în 2008

Zona Calea Șagului - în careul de blocuri cuprins între străzile-Mureș nr.2, Hărniceii nr.4 și Intrarea Plantelor nr.1,2;

Zona Spitalul Județean - în careul cuprins pe B-dul. Dr. Iosif Bulbuca nr. 145-147 și Str. Dr. Ioan Mureșan;

Zona Dorobanților - în careul cuprins pe Str. Lalelelor bl. E11, str G. Bacovia bl.E.10 și Calea Dorobanților bl. E 5;

Zona Circumvalațiunii - Str. Salciei nr.2;

Zona Șt.O.Iosif - în careul cuprins pe Str. Ștefan cel Mare bl. 11, 12, 13, Str. Soarelui nr. 1-3, Str. Șt. O. Iosif bl. 8, 9, 10, 11.

Pe Strada Zarand nr. 1, 3, 5, 7.

Pe Strada Musicescu nr. 4-6.

Prin realizarea acestor parcări ecologice se vor suplimenta în zonele menționate mai bine de 300 locuri de parcare, se vor amenaja 2100 ml de gard viu, se vor planta peste 780 arbori și arbuști ceea ce va conduce la îmbunătățirea calității aerului, la o estetică mai deosebită a spațiului, la ameliorarea standardului de viață a locuitorilor din zonă.

Un exemplu de parcare ecologică realizată cu grilaje de gazon RECYFIX Standard pe strada Eroii de la Păuliș, în Timișoara. (fotografie executată în februarie 2007).

3.13. MANAGEMENTUL ZGOMOTULUI AMBIENTAL

Ani întregi de industrializare au condus la creșterea nivelului zgomotelor urbane. Reprezentanți ai Organizației Mondiale a Sănătății consideră poluarea sonoră drept una dintre cele mai grave probleme ale secolului nostru. Conform datelor OMS, acest tip de poluare este la fel de grav ca și poluarea atmosferică.

În **2008**, pentru prima dată în istorie, mai mult de jumătate din populația globului, însumând 3,3 miliarde de oameni, va locui la oraș. Se estimează că, până în 2030, această cifră va ajunge la aproape 5 miliarde citat din *Fondul Națiunilor Unite pentru Populație UNFPA* [27.06.2007].

Sesizând creșterea poluării fonice și a efectelor datorate ei, țările din întreaga lume s-au aliat pentru a găsi modalități de identificare, prevenire și combatere a zgomotului. Astfel Uniunea Europeană a emis în acest sens Directiva 2002/49/EC emisă și adoptată de Parlamentul European și Consiliul Europei, transpusă în legislația românească prin Hotărârea Guvernului nr.321/2005, republicată, ce are drept scop evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental.

Omul zilelor noastre este nevoit să se deplaseze frecvent și dorește să facă aceasta cât mai rapid, de aceea localitățile din întreaga lume sunt traversate de multe

drumuri, căi ferate, iar spațiul aerian este survolat de avioane și elicoptere. Aceste mijloace de transport a căror număr este în continuă creștere, la care se adaugă și

activitatea industrială, reprezintă cele mai importante surse de zgomot care determină poluarea fonică.

Zgomotul acționează direct asupra urechii, exercitând atât efecte auditive ca surditate temporară sau chiar definitivă (dacă persoana este expusă fie la un zgomot foarte puternic (mai mult de 140 dB), fie la un zgomot mai puțin puternic (în jur de 85dB), dar îndurat pe o perioadă mai lungă), cât și efecte extra - auditive.

Zgomotul - „virus al civilizației moderne”, nu distruge brusc, dar produce îmbolnăvirea în timp a organismului prin modificări la nivel cardio-respirator, accentuări ale stării de oboseală, diminuări ale calității somnului, cauzând un stres permanent în timpul concentrării și comunicării, iar în cele din urmă determină apariția asteniilor și chiar a bolilor nervoase.

Un zgomot este mai mult sau mai puțin deranjant în funcție de :

- *intensitatea sa* (elementul principal), măsurată în dB;
- *frecvența* (cu cât este mai ridicată cu atât este mai traumatizantă pentru ureche) măsurată în Hz;
- *durata de expunere* (cu cât este mai lungă cu atât este mai supărătoare);
- *discontinuitatea și asocierea cu vibrațiile*.

Când zgomotul este dăunător sau deranjant? Când acesta are valori mai mari de:

- > 65 dB(A): risc de sănătate;
- > 55 dB(A): perturbare comunicare;
- > 45 dB(A): perturbare somn.

Pentru diminuarea zgomotului produs de traficul rutier :

1. **prevenire** a traficului de vehicule cu motor :

- ocolire oraș; ocolire centru oraș;
- promovare transport în comun și nemotorizat (ciclism);
- administrare parări (în centru prețuri mai mari);
- taxe de drum.

2. **mutarea traficului** in zone mai puțin sensibile (deviație, fascicul de drumuri principale + trafic liniștitor pe drumuri secundare).

3. **manipulare compatibilă** (limita de viteză, undă verde, flux trafic omogen, suprafața drumului).

4. **protecție acustică pasivă**

- ecrane acustice,
- ferestre fonoizolante.

Dintre proiectele care vizează protecția mediului și dezvoltarea urbană pentru municipiul Timișoara face parte și proiectul de reducerea efectelor dăunătoare provocate de expunerea populației la zgomotul ambiant, inclusiv a disconfortului.

Acest proiect se realizează în mai multe etape :

- prima etapă este *determinare a nivelului de zgomot* cauzat de cele patru surse de zgomot (trafic rutier, feroviar, aeroportuar și zone industriale), existent pe raza municipiului Timișoara;

- o altă etapă o constituie cea de *informare și consultare* a publicului în problemele legate de poluarea fonică;

- a treia etapă este cea de *realizare a planurilor de acțiune* pentru gestionarea zgomotului și a efectelor acestuia;

- a patra etapă este cea de *punere în practică a planurilor locale de acțiune*, identificarea surselor și limitarea nivelurilor de zgomot al acestora în cadrul activităților de vecinătate, agrement și activități sociale.

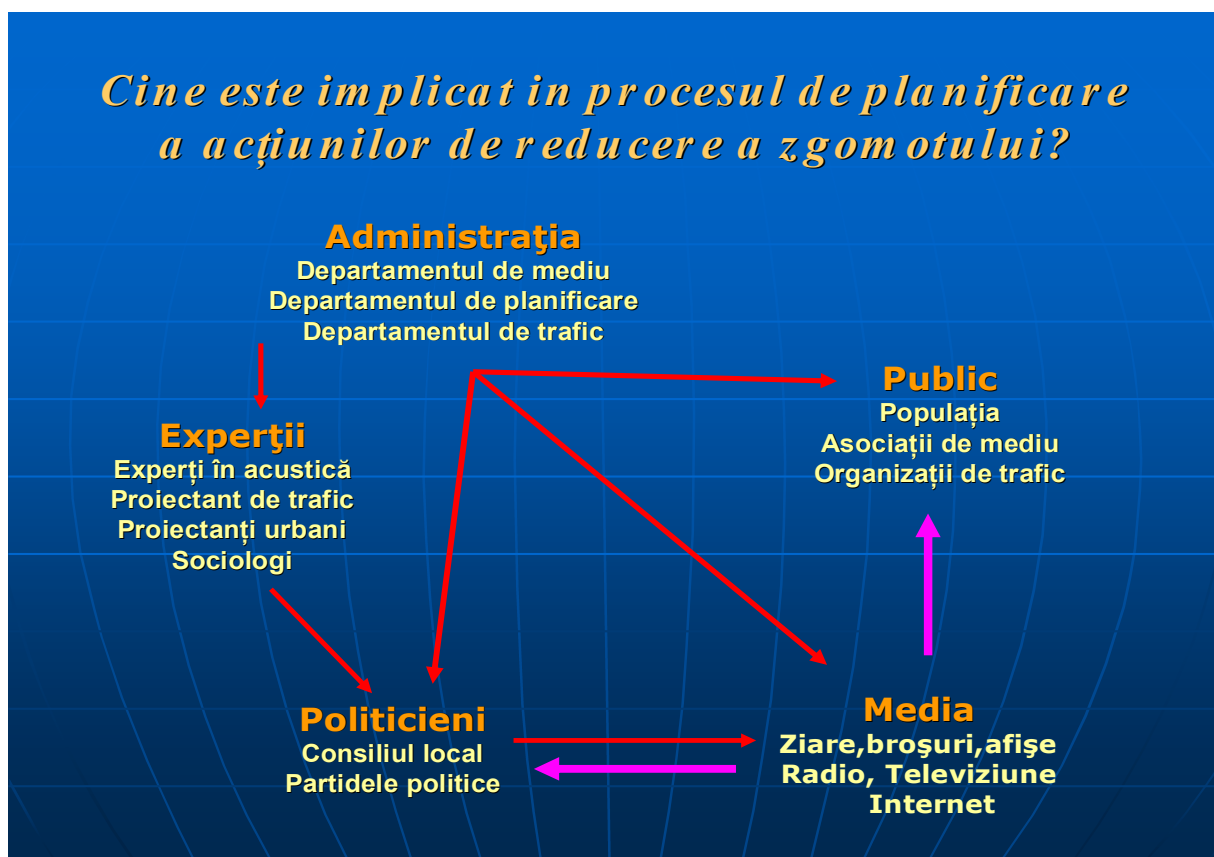
❖ prima etapă este deja pusă în practică și este în derulare fiind cea de *determinare a nivelului de zgomot* cauzat de cele patru surse de zgomot (trafic rutier, feroviar, aeroportuar și zone industriale), existent pe raza municipiului Timișoara. Pe baza acestor date se va realiza harta strategică de zgomot, conform *Directivei 2002/49/EC*, emisă și adoptată de Parlamentul European și Consiliul Europei, transpusă în legislația românească prin Hotărârea Guvernului nr. 321/2005, republicată, privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant.

Harta strategică de zgomot va ajuta la :

- evaluarea numărului de persoane afectate de zgomot în municipiul Timișoara,
- realizarea planurilor de acțiune pentru gestionarea zgomotului și a efectelor acestuia;

O hartă strategică de zgomot este o reprezentare a informațiilor referitoare la unul dintre următoarele aspecte:

- starea, din punct de vedere acustic, existentă, anterioară sau viitoare, în funcție de un indicator de zgomot;
- depășirea unei valori limită;
- estimarea numărului de locuințe, școli și spitale dintr-o anumită zonă expuse la anumite valori ale unui indicator de zgomot;
- estimarea numărului de persoane stabilite într-o zonă expusă la zgomot.

Metode pentru reducerea zgomotului :

- înnoirea parcului de autobuze care realizează transportul în comun pe teritoriul municipiului Timișoara;
- înlocuirea vechilor tramvaie cu tramvaie mai silențioase;
- repararea în mare parte a drumurilor din municipiu;
- înlocuirea suprastructurii căi de rulare pentru tramvaie;
- demararea lucrărilor pentru realizarea centurii ocolitoare a municipiului;
- construirea de benzi noi pentru biciclete;
- modernizarea intersecțiilor;
- fluidizarea traficului;
- interzicerea totală a circulației unor categorii de vehicule în intervale orare puternic poluante fonic (aprovizionarea marilor centrelor comerciale situate în centrul orașului să se facă cu predilecție noaptea);
- limitarea vitezelor pe anumite artere de circulație;
- introducerea sensului unic;
- pentru protejarea zonei istorice a municipiului restricționare accesul autovehiculelor cu gabarit mare în zona centrală;
- încurajarea locuitorilor pentru folosirea sistemului de izolare termică și fonică tip Termopan;

- amplasarea locala de panouri fonoabsorbante;
- perdele de protecție (plantări de arbori și arbuști);

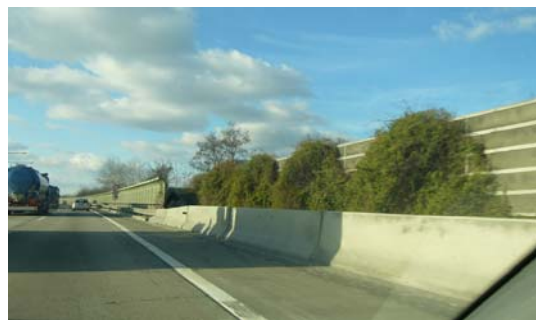
Panouri fonoabsorbante situate de-a lungul căilor de rulare

Panouri fonoabsorbante pentru reducerea zgomotului în zona locuințelor

Pentru anul 2008 sunt de interes:

- se vor realiza hărțile strategice de zgomot pentru transport rutier, feroviar, aerian și tramvaie;
- se vor identifica pe baza hărților strategice de zgomot zonele cele mai intens poluate și numărul de locuitori afectați de zgomot și vibrații din municipiul Timișoara;
- se vor identifica zonele liniștite ale orașului, se vor efectua măsurători de zgomot și se vor lua măsuri de protejare a acestora pentru îmbunătățirea calității vieții orașului;
- se vor efectua măsurători ale nivelului de zgomot existent în imediata vecinătate a locașurilor de învățământ ;
- realizarea unui studiu fonic pentru următoarele penetrații în municipiul Timișoara: Calea Aradului, Calea Lugojului și Calea Șagului în vederea amplasării unor panouri fonoabsorbante;
- toate măsurătorile de zgomot efectuate vor fi adunate într-o bază de date ce va putea fi utilizată pentru următorii 5 ani când va fi nevoie de reactualizarea hărților strategice de zgomot;
- se vor achiziționa și monta panouri care vor prezenta, printre alte date referitoare la mediu și nivelul de zgomot existent la un moment dat în diverse zone ale municipiului Timișoara;
- se vor elabora, pe baza hărților strategice de zgomot, planurile de acțiune pentru diminuarea zgomotului ambiental;
- în elaborarea planurilor de acțiune se va efectua consultarea și luarea în considerare a propunerilor cetățenilor, în special în zonele cele mai intens poluate fonic. În acest sens se vor organiza evenimente publice;
- se vor căuta firme producătoare de panouri fonoabsorbante și se vor achiziționa, în măsura posibilităților financiare, panouri de acest fel care vor fi montate în zonele,, mai sensibile,, din punct de vedere al zgomotului;
- se va urmări achiziționarea serviciului de realizare a hărții strategice de zgomot interactive ce va fi postată pe internet, astfel încât cetățenii să poată verifica nivelul de zgomot existent la ei în cartier sau care este nivelul de zgomot într-o zonă unde doresc să achiziționeze un apartament;
- se va realiza monitorizarea zgomotului ambiental, în special acolo unde se înregistrează depășiri ale valorilor maxime admise, în vederea aplicării măsurilor ce se impun pentru diminuarea zgomotului ambiental;
- la sesizările venite din partea cetățenilor, acolo unde se impune, se vor efectua măsurători ale nivelului de zgomot și se vor lua măsuri de reducere a acestuia, conform legislației în vigoare.

CAPITOLUL IV

LEGISLAȚIE DE MEDIU

Acțiunea de protecție a mediului se poate realiza pe deplin numai prin asocierea măsurilor de ordin educațional cu cele de ordin juridic și administrativ și prin programe care își propun catalizarea tuturor forțelor din diversele medii sociale pentru inițierea și implementarea unor proiecte concrete menite a oferi populației un mediu mai curat.

Printr-un proces permanent de conștientizare, informare și sensibilizare asupra necesității promovării energiilor curate și a tehnologiilor de ultimă generație, Primăria Municipiului Timișoara trebuie să aibă inițiative care să producă efecte concrete și cuantificabile.

Deciziile corecte se bazează pe buna cunoaștere a legislației în vigoare. Lucru destul de greu, având în vedere că legislația se schimbă într-un ritm alert. Totuși Direcția de Mediu prin consilierii împuterniciți aplică prevederile legale după cum urmează:

- Legea 195/2005 – privind protecția mediului, modificată cu Legea 265/2006.

- Ordonanța de urgență nr. 152 din 10 noiembrie 2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării;
- OUG nr. 243/28.11.2000 privind protecția atmosferei, modificată și aprobată prin Legea nr. 655/2001;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2000, privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 426/2001;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2001, privind serviciile publice de salubritate a localităților, aprobată prin Legea 139/2002 cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 856/2002, privind evidența gestiunii deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase;
- HG nr. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental;
- Ordin nr. 1166/2007 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități;
- Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile;
- Ordinul Ministrului Sănătății 536/1997 – privind aprobarea normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- H.C.L. 371/2007 – privind constatarea și sancționarea contravențiilor pe teritoriul Mun. Timișoara.
- Ordinul Ministrului Sănătății nr.75/2005, care aprobă norma sanitar veterinară privind protecția animalelor de fermă;
- Legea nr.9/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor;
- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane;
- Ordinul 1798/2007 care abrogă OUG 876/2004 – pentru aprobarea Procedurii de autorizare a activităților cu impact semnificativ asupra mediului;
- Hotărârea nr. 388 din data de 28.03.2000 privind evaluarea și protejarea materialului dendro - floricol situat pe domeniul public concesionat cu diverse destinații;
- Hotărârea nr.155 din data de 01.06.1999 privind modificarea și completarea Hotărârii Consiliului Local nr.162/1997 privind unele măsuri de protecție a arborilor de pe raza Municipiului Timișoara;
- Hotărârea nr.112 din data de 22.11.1994 privind ocrotirea unor arbori cu valoare decorativă deosebită aflați în perimetrul municipiului Timișoara;

În cursul anului 2008 datorită necesității reglementării activităților privind animalele de companie, gospodărirea spațiilor verzi și managementul integrat al factorilor de mediu, Direcția de Mediu va realizat o serie de acte normative (regulamente) de interes local :

- Regulament privind animalele de companie, animalele de fermă și activitatea de ecarisaj

- Regulament privind managementul integrat al factorilor de mediu
- Regulament privind managementul spațiilor verzi

Implementarea și aplicarea legislației de mediu și a măsurilor dispuse prin aceasta, trebuie să ducă în final la ecologizarea și ameliorarea esteticii municipiului precum și la conștientizarea cetățenilor de beneficiile conviețuirii într-un mediu sănătos atât pentru generațiile actuale, cât și pentru cele viitoare.

CAPITOLUL V

MECANISME FINANCIARE DE REALIZARE A OBIECTIVELOR DIN TIMIȘOARA ECOLOGICĂ

Pentru buna desfășurare și realizare a obiectivelor din program, Direcția de Mediu și-a propus repartizarea bugetului de cheltuieli pentru anul **2008** în următoarea formulă:

Cap. 67.02.05.03 Întreținere grădini parcuri zone verzi, baze sportive și de agrement

Pe parcursul anului **2008** Direcția de Mediu intenționează realizarea unor investiții care să conducă la armonizarea peisagist arhitectonică a terenurilor cu destinație spații verzi, cu lucrările edilitare și cu infrastructura pietonală respectivă.

A. Lucrări în continuare

- Amenajare parc zona Uzinei, HCL 74/2001
- Reamenajare și modernizare Parcul Poporului, HCL 499/2006
- Amenajare Parc zona Bucovina, HCL 73/2001

B. Lucrări noi

- Clădire educațională multifuncțională la Grădina Zoo, HCL 383/2007
- Reamenajare și modernizare Parcul Rozelor, HCL 180/2007
- Reamenajare și modernizare Parcul Botanic, HCL 181, 430/2007
- Modernizare Parcul Justiției, HCL 485/2007
- Modernizare Scuar Bihor, HCL489/2007
- Modernizare Scuar Arcidava, HCL490/2007
- Modernizare Scuar Arhanghelii Mihail și Gavril, HCL 487/2007

C. Studii și proiecte

- SF+PT Extindere și reamenajare Grădină Zoologică, etapa a II- a
- SF-uri și PT-uri spații verzi(scuari, parcuri, aliniamente, legea 24/2007)
- SF+PT Reconstrucția ecologică a bălții de pe str. Lămâitei
- SF+PT Reconstrucția ecologică a bălții de pe str. Lacului

- SF Reconstrucția ecologică a bălții de pe str. Kuncz (canalul Behela și canalele de legătură)
- Studii geo-pedologice
- Studii economice privind spațiile verzi și locuri de joacă, parcuri ecologice și zone de agrement
- SF amenajare zona verde str. Ghe. Lazar-Closca
- SF amenajare zona verde B-dul L. Rebreanu
- SF amenajare zona verde B-dul I.B. Deleanu
- SF amenajare zona verde str. Eternității
- SF amenajare zona verde, zona Dâmbovița -I. Barac
- SF+PT Amenajare Parcul Triade
- SF+PT Amenajare zona verde str. Timocului
- SF+PT Amenajare zona verde și de joacă str. Ardealului
- SF+PT Modernizare Parcul Vasile Pârvan
- SF+PT Modernizare Parcul Szekely Laszlo-Doina
- SF+PT+A370 Modernizare Parcul Ilsa-Mocioni
- SF+PT+CS+DE Modernizarea spațiilor verzi de pe Cale Șagului
- SF+PT+CS+DE Modernizare Parcul Zurich
- SF+PT Transformarea biomasei în materiale refolosibile
- PT Modernizare scuar Paun Pincio
- PT +CS+DE Modernizare Parcul Studențesc
- PT+CS+DE Modernizare Scuar Adolescenților
- PT+CS+DE Modernizare parcul Alpinet

74.02.50 Alte servicii în domeniile protecției mediului

Investigarea și monitorizarea calitativă a factorilor de mediu urbani presupune pregătirea de personal de specialitate care să utilizeze instrumentalul și aparatura specifică determinărilor privind calitatea apelor, a aerului, solului, zgomotului ambiental, de pe raza municipiului Timișoara. Se intenționează astfel achiziționarea următoarelor aparate/instrumente :

C. Dotări

- Fotocolorimetru portabil analiza anion
- Ph-metru portabil + accesorii
- sonometru + accesorii
- dispozitiv recoltare precipitații și depuneri atmosferice
- dispozitiv recoltare probe aerosoli
- dispozitiv recoltare probe apă
- dispozitiv recoltare probe sol

- pompa prelevare probe gaze
- pompa prelevare probe pulberi
- kit portabil pentru investigații

Cap. 67.02.05.03.20Întreținere grădini parcuri zone verzi, baze sportive și de agrement

Lucrările de investiții realizate până în prezent:parcuri, scuaruri, aliniamente stradale, locuri de joacă,comportă o întreținere și o reechipare /reutilare permanentă pentru păstrarea acestora la standardele corespunzătoare .

- întreținere spații verzi-zona centrala
- întreținere spații verzi-zona I
- întreținere spații verzi-zona II
- defrișări de arbori
- jocuri în zona de nord
- jocuri în zona de sud
- concurs de soluții
- activități ecologice(material dendrologic, semincer,floricol, materiale pentru amenajări peisagistice)
- mobilier urban
- alte cheltuieli materiale(apa canal , curent, transport)

Cap. 74.02.50 Alte servicii în domeniul protecției mediului

Viața sociala urbană presupune un control strict al tuturor potențialilor dăunători și/sau periculoși specifici unei aglomerări urbane (rozătoare, țânțari, muște, alte insecte producătoare de disconfort, câini, pisici fără stăpân, etc.)

Marile areale urbanizate caută în permanență să identifice cele mai eficiente și/sau durabile modalități de dezvoltare prin utilizarea unor resurse regenerabile de energie. Prin aceasta se va putea realiza o protecție a factorilor de mediu prin diminuarea impactului pe care antropicul urban îl are asupra ecosistemului.

- Managementul vectorilor în Municipiul Timișoara
- Managementul populației canine și a animalelor de fermă în Municipiul Timișoara .
- Activități de protecție a mediului (cercetare, sisteme de protecție, de alungare păsări,, panouri solare, panouri fonoizolante etc.
- Alte cheltuieli materiale(piese schimb, întreținere, calibrare, măsurători,analize taxe avize, note plata)

În cursul anului 2008 Direcția de Mediu , având în vedere aprobarea și lansarea Programul Operațional Sectorial de Mediu își propune accesarea de fonduri pe următoarele componente:

- Axa Prioritară 1 - „Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată ” – Direcția de Mediu intenționează promovarea unor investiții privind reabilitarea unor platforme industriale de pe raza municipiului (ex. Platforma Industrială Buziașului cu canalul și luciul de apă Subuleasa).
- Axa Prioritară 2 - “Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate” – Direcția de Mediu va realiza studiile de fezabilitate pentru realizarea unui sistem de colectare și producere a compostului (masa verde/materia degradabilă rezultată pe raza municipiului este de aproximativ 18 000 tone)
- Axa prioritară 3 - „Îmbunătățirea sistemelor municipale de termoficare în localitățile cele mai afectate de poluare” – Implementarea unor sisteme alternative de generare a energiei prin utilizarea panourilor solare/celulelor fotovoltaice la o serie de imobile publice (școli, grădinițe, etc.)
- Axa prioritară 4 “Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii” – La nivelul municipiului, Parcul Botanic are statutul de arie protejată de interes local intenționându-se reabilitarea acestuia prin realizarea unor lucrări de investiții care să conducă la transformarea acestuia în Grădina Botanică cu dotările specifice aferente.
- Axa prioritară 5 “Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc”- Refacerea genofondului botanic al municipiului prin schimburi de material semincer cu instituții similare și punerea bazelor unei bănci de gene.

Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice pentru refacerea unor areale sensibile, afectate de poluarea antropică (zona Kuncz, balta Lacului, balta Lămâiței și cooptarea societății civile și a cetățenilor din aceste cartiere în programe de conștientizare pentru gestionarea durabilă a acestor zone.

De asemenea pentru anul **2008** Direcția de Mediu își propune și accesarea a cât mai multor fonduri din diferite surse extrabugetare pentru:

- realizarea unor acțiuni de colaborarea cu instituții de învățământ pentru implementarea unor programe de plantări pe raza municipiului în așa fel încât până în anul 2010 suprafața „verde” a orașului să ajungă la peste 20m²/locuitor.
- amenajarea Parcului Zona Uzinei și reamenajarea Parcului zona Bucovinei cu ajutorul finanțărilor nerambursabile conform Ordinului Ministrului Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1912 din 2007

- realizarea programului „**Milioane de oameni, milioane de copaci**” care se va derula în mai multe zone ale orașului prin plantări de arbori și arbuști împreună cu elevi din cadrul Grupului Școlar T. Tănăsescu,
- Plantarea de către S.C. Alcatel S.A. de arbori și arbuști pe spațiul verde din jurul Spitalului Casa Austria, tot în cadrul aceluiași program „**Milioane de oameni, milioane de copaci**”.
- realizarea programului **Respect pentru viitor “Parcurile Viitorului”** amenajarea Scuarului Adolescenților din municipiul Timișoara, de către S.C. Petrom S.A. București
- realizarea programului **Plantează un pom pentru viitorul tău** împreună cu mai multe organizații nonguvernamentale, făcându-se demersurile pentru obținerea de material dendrologic de la Regia Națională a Pădurilor

CAPITOLUL VI

PRIORITĂȚI, COLABORARE, MONITORIZARE

2008

Primăria Municipiului Timișoara prin Direcția de Mediu realizează o monitorizare completă a calității tuturor factorilor de mediu de pe raza municipiului, precum și a factorilor alohtoni (din afară) care influențează calitatea mediului urban și implicit starea de sănătate a populației. **Pentru anul 2008** Direcția de Mediu prin consilierii de specialitate va realiza o serie de controale tematice pentru inventarierea respectiv monitorizarea agenților economici - gradul de poluare generat de aceștia.

Astfel vor fi verificați **agenții economici cu impact semnificativ** asupra mediului (platformele industriale - Buziașului, Freidorf, Pădurea Verde, spitale, stații distribuție carburanți, etc.) luându-se acolo unde este cazul măsurile care se impun pentru conformarea la standardele europene privind protecția mediului, standarde asumate de statul român prin acquis-ul comunitar.

Totodată va fi inventariată activitatea agenților economici **potențial poluatori** de pe raza municipiului (ateliere, spălătorii, unități de alimentație publică, etc.) reglementându-se modul de funcționare al acestora.

Pentru reabilitarea zonelor sensibile din municipiu se vor efectua lucrări de ecologizare care să conducă la o îmbunătățire calitativă a factorilor de mediu din zonă și o creștere a atractivității arealului. Astfel cartierul Kuncz împreună cu balta Subuleasa vor fi supuse reabilitării ecologice prin demararea procedurilor privind un

amplu proiect edilitar-social și de mediu finanțabil printr-un parteneriat public privat care să includă și asistență externă (Institutul European de Mediu).

O altă zonă avută în vedere este „balta Lacului”, - cartier Dâmbovița și „balta Lămâiței”- cartier Freidorf , care va fi supusă unor lucrări de reabilitare care să conducă la crearea unor zone de agrement .

Toate aceste investiții vor avea o sustenabilitate tehnică prin studiile care vor trata calitatea terților factori de mediu (studiu privind calitatea apei meteorice,...)

În virtutea activității specifice derulate de Direcția de Mediu , sunt promovate colaborări cu instituții similare de mediu la nivel local, județean, regional și interregional (agenții de protecție a mediului,comisariate de mediu,agenții de dezvoltare regională , ministere de resort, instituții similare din Europa). Pentru anul **2008** se intenționează continuarea colaborării cu :

- Frahofer Ipa Stuttgart - instituție care a realizat un concept durabil de dezvoltare pentru infrastructura orașului Timișoara – realizându-se proiecția de dezvoltare spațială a ariei metropolitane pentru următorii 20 de ani, asigurându-se consultanța pentru implementarea unei infrastructuri urbane viabile și la standarde comunitare.
- GTZ – societatea germană pentru cooperare tehnică – instituție care în parteneriat cu Primăria va contribui la transpunerea în practică prin implementarea conceptului integrat de măsuri pentru reabilitarea prudentă și revitalizarea economică a cartierelor istorice din Timișoara. Se va realiza astfel unul dintre dezideratele majore ale administrației publice locale respectiv revitalizarea centrului istoric al municipiului.

Municipiul Timișoara este partener la proiectul „MILE – Gestionarea situațiilor de emigrare și integrare a persoanelor la nivel local, în orașe și regiuni”. Proiectul „MILE” se derulează în perioada noiembrie 2007 – mai 2009 și este finanțat în cadrul programului european URBACT. Acesta este un proiect pilot european în domeniul politicii emigraționale locale, care oferă cadrul necesar pentru: analizarea metodelor de succes privind gestionarea cazurilor de emigrare și integrare a persoanelor din orașele și regiunile Uniunii Europene, elaborarea unor planuri de acțiune locale și identificarea surselor de finanțare adecvate implementării ulterioare a unor proiecte finanțabile din Fondurile Structurale în contextul Programelor Operaționale Regionale aferente perioadei de programare 2007-2013.

Municipiul Timișoara și-a exprimat intenția de a participa ca partener la proiectul „PIMMS TRANSFER – Transfer de inițiative parteneriale pentru dezvoltarea serviciilor de gestionare a mobilității”, care va fi finanțat în cadrul programului european Interreg IVC. Prin acest proiect se dorește transferul de bune practici în domeniul gestionării mobilității.

De asemenea, Municipiul Timișoara și-a exprimat intenția de a participa ca partener la proiectul „Cum poate fi îmbinată moștenirea culturală a lumii cu un

centru animat al orașului”, care va fi finanțat în cadrul programului european URBACT. Acest proiect are ca scop identificarea unor modalități prin care orașele cu o bogată moștenire culturală să poată face față provocărilor cu care se confruntă în demersurile lor de a proteja și conserva clădirile istorice și cartierele vechi și de a permite dezvoltarea economică a centrelor orașelor pentru ca acestea să devină mai atractive.

Federația asociațiilor de locatari Timișoara – instituție care conlucrează cu Direcția de Mediu pentru identificarea celor mai bune soluții tehnice pentru rezolvarea diferitelor probleme survenite și sesizate de cetățenii acestui oraș. De asemenea, Primăria Timișoara a realizat convenții de colaborare cu toate consiliile de cartier (în număr de 19), stabilindu-se modalitățile concrete de acțiune în vederea diminuării stărilor de disconfort generată de activitățile antropice potențial poluante.

Primăria Municipiului Timișoara prin Direcția de Mediu va promova în cursul anului **2008** o serie de activități cu municipalități din Europa, înfrățite cu Municipiul Timișoara. Astfel au fost promovate colaborări internaționale cu orașele: Szeged, Novi Sad, Gera, Karlsruhe, Faenza, Treviso, Rueil de Malmaison, Mulhouse, pe probleme de mediu.

Principalele acțiuni comune care vor fi promovate sunt :

- Schimb de experiență privind modalitatea de realizare și utilizare a Cadastrului Verde;
- Discuții privind speciile de arbori, arbuști și plante floricole din spațiile verzi, sursa de achiziție, noi tehnici și tehnologii de amenajare și întreținere a spațiilor verzi, tendințe în arhitectura orașului;
- Vizită în piețele agroalimentare și discuții cu administratorii acestora și producători;
- Regulamentul de funcționare a piețelor agro-alimentare (amplasare, împrejmuire, amplasare mese, curățenie, dezinfecție, legislație, produse biologice, etc;
- Reglementări/Regulament local de gestionare a problematicilor privind animalele de companie și de fermă;
- Colaborare în domeniul realizării unei bănci de gene – pentru speciile și varietățile endemice, și a speciilor a căror areal s-a restrâns din cauza unor fenomene asociate urbanizării, poluării, etc.
- Modalitatea de administrare a cartierului ecologic;
- Reglementările și regulamentele aplicabile cartierului ecologic;
- Programele de educație ecologică derulate în cadrul cartierului și instituției Primăriei;
- Proiecte de reconstrucție ecologică;
- Posibilitatea colaborării cu specialiști în domeniul reconstrucției ecologice;
 - o Odată cu accesarea României la Uniunea Europeană, țara noastră poate accesa fondurile europene pe diferite sectoare, din bugetul uniunii aprobat pentru perioada 2007-2013.

- Realizarea de investiții specifice pentru ameliorarea și diversificarea biodiversității urbane faunistice – se intenționează amplasarea în zonele vulnerabile a unor facilități de habitare și hrănire care să încurajeze popularea acestor areale cu specii de păsări autohtone și de pasaj (colaborare cu Centrele Culturale Francez și German, Școlile Generale 30, 13, 19)

Politicile regionale ale Comisiei Europene prevăd că în România există doar două aglomerări urbane puternice (Metropolitan Economic Growth Agglomeration): București și Timișoara, capabile să polarizeze din punct de vedere economic areale extinse. În concordanță cu politicile europene, dar și cu Programul de Guvernare și Strategia de Dezvoltare Teritorială a României pentru perioada 2007 - 2030, Cadrul Strategic Național de Referință (2007 - 2013) a stabilit ca obiectiv de dezvoltare națională echilibrată implementarea unei strategii pentru dezvoltarea polilor de creștere existenți sau în formare. Pentru o gestionare teritorială mai eficientă, au fost identificați 12 poli de creștere regionali. Polii de creștere sunt definiți ca zone cuprinzând nuclee urbane și arealele lor înconjurătoare, care au capacitatea de a răspândi dezvoltarea economică în zonele adiacente și în care se vor concentra investițiile publice cu scopul maximizării impactului asupra dezvoltării regionale.

Dar pentru ca economia locală să continue să crească, este necesară și o dezvoltare spațială corespunzătoare, armonioasă, o extindere spațială a zonei urbane. Aceasta se poate realiza în condițiile în care confortul urban se extinde și în zonele periurbane. Deși în dezvoltarea lor spațială unele zone construite ale municipiului și ale unor localități limitrofe acestuia au ajuns în contact, existând zone construite compacte, acestea sunt discontinue ca structură urbană, iar infrastructura tehnico-edilitară și dotările socio-economice sunt nesatisfăcătoare. În perioada următoare, se intenționează realizarea unei Strategii de Dezvoltare Zonală și a Planului de Acțiune aferent ca bază pentru atragerea fondurilor structurale, resurse financiare suplimentare bugetului local, care să permită o dezvoltare armonioasă a zonei metropolitane Timișoara.

- dezvoltarea rețelelor de comunicații rutiere (construirea centurii de vest și de sud, construirea descărcărilor de trafic de pe autostradă în dreptul localităților Orțișoara, Giarmata, Remetea Mare, accese rutiere majore, penetrații etc.), a celor feroviare (construcția centurii feroviare), aeriene (legăturile cu aeroportul);

- dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare (rețelele electrice, alimentarea cu gaze naturale, rețelele de apă-canal, extinderea rețelelor de comunicații (telefonie, fibră optică etc.);

- protecția mediului înconjurător;

- gestionarea deșeurilor;

- dezvoltare economică (parcuri industriale, proiecte de producere și utilizare a bioenergiilor, biotehnologiilor, biocombustibililor, etc.).

În perioada imediat următoare va fi stabilit arealul Zonei Metropolitane Timișoara, intenția Primăriei Municipiului Timișoara fiind aceea de a finaliza analiza-diagnostic pentru zona de referință și de a elabora strategia Zonei Metropolitane.

CUPRINS

CAP.I CONCEPT, PRINCIPII, OBIECTIVE.....	2
CAP.II OBLIGAȚIILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE PRIVIND GESTIONAREA PROBLEMELOR DE MEDIU.....	5
2.1. SERVICIUL ADMINISTRARE MEDIU	7
2.1.1. Biroul Ecologie Urbană.....	8
2.2. SERVICIUL SPAȚII VERZI.....	9
2.2.1. Biroul Mobilier Urban și Dezvoltare Spații Verzi	10
2.3. SERVICIUL PROTECȚIA MEDIULUI.....	10
2.3.1. Biroul Avize, Control, Poluare	11
CAP.III TIMIȘOARA ECOLOGICĂ OBIECTIVE PENTRU 2008.....	12
3.1. SPAȚII VERZI.....	12
3.1.1. Arborii - ființele vii în peisagistica orașului	13
3.1.2. SISTEMUL DE SPAȚII VERZI	17
3.1.3. Situația actuală și perspective de viitor	20
3.1.4. Concepția peisageră a amenajărilor stradale	22
3.1.5. Perdelele de protecție și importanța lor pentru Municipiul Timișoara	28
3.1.6. Terenurile virane	32
3.1.7. Aliniamente stradale și penetrații	34
3.2. CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII	45
3.3. DEZVOLTAREA DURABILĂ – PANOURI SOLARE.....	46
3.4. MANAGEMENTUL VECTORILOR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA	49
3.4.1. Combaterea integrată a dăunătorilor.....	50
3.4.2. Deratizarea	50
3.4.3. Dezinsecția.....	51
3.4.4. Dezinsecția	53
3.4.5. Delarvizarea	53
3.4.6. Tratamentele fitosanitare.....	54
3.4.7. Monitorizare 2008	55
3.5. MANAGEMENTUL POPULAȚIEI CANINE.....	58
3.5.1. Principiile de bază privind deținerea animalelor de companie	60
3.5.2. Identificarea și înregistrarea tuturor câinilor pe raza Municipiului Timișoara.....	60
3.5.3. Supravegherea habitatelor și controlul reproducției.....	61
3.5.4. Controlul circulației și al vânzării pe raza municipiului Timișoara.....	61
3.5.5. Prinderea și eutanasia câinilor.....	63
3.5.6. Informarea și educația populației.....	64
3.6. MANAGEMENTUL ANIMALELOR DE FERMA.....	66
3.6.1. Situația actuală privind numărul animalelor de fermă.....	66
3.6.2. Riscurile asociate cu creșterea animalelor de fermă.....	68
3.6.3. Riscurile privind siguranța populației și distrugerea domeniului public	71
3.6.4. Aspecte privind protecția animalelor.....	72
3.7. APA ÎN TIMIȘOARA.....	74
3.7.1. Canalul Bega	74
3.7.2. Canalul Behela	76
3.7.3. Canalul Subuleasa	77
3.7.4. Ape Stagnante (Bălți).....	78
Calitatea apei de precipitații din Municipiul Timișoara:	81
3.8. CALITATEA AERULUI ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA	84
3.8.1. Cercetări Teoretice Și Experimentale Privind Calitatea Aerului in 2008 în Municipiului Timișoara	85
3.8.2. Studiul Aerobiologic Asupra Calității Aerului prin Monitorizarea Volumetrică a Aeroplanctonului.....	86
3.9. SOLURILE MUNICIPIULUI TIMIȘOARA	88
3.9.1. Poluarea Solului	89
3.9.2. Preocupari pentru 2008, ale Direcției de Mediu	93

3.10. SPAȚIILE DE JOACĂ DIN MUNICIPIUL TIMIȘOARA	94
3.11. PRODUSE ECOLOGICE ÎN PIEȚE	98
3.12. PARCĂRILE ECOLOGICE	100
3.12.1. <i>Ce sunt parcările verzi sau ecologice?</i>	101
3.12.2. <i>Amenajarea parcărilor ecologice:</i>	103
3.12.3. <i>Aplicații în practică ale parcărilor ecologice în 2008.</i>	104
3.13. MANAGEMENTUL ZGOMOTULUI AMBIENTAL	105
CAP.IV LEGISLAȚIE DE MEDIU	111
CAP.V MECANISME FINANCIARE DE REALIZARE A OBIECTIVELOR DIN TIMIȘOARA ECOLOGICĂ	113
CAP.VI PRIORITY, COLABORARE, MONITORIZARE.....	117